

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

III

MAATALOUS

34

MAANVILJELYS JA KARJANHOITO
VUONNA 1937.

HELSINKI 1938

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA FINLANDE III, 34

AGRICULTURE ET ÉLEVAGE DU BÉTAIL
EN 1937

Helsinki 1938. Valtioneuvoston kirjapaino.

Sisällys:

Tekstiä:

Johdanto.

<i>Pelto- ja niittyalat sekä niiden käyttö.</i>	Siv.
Pinta-ala	5
Peltoala ja sen käyttö	5
Luonnonniityn ala ja sen käyttö	10

Kylvö, sato ja kulutus.

Kylvömäärät	11
Sääsuhteet	12
Kasvillisuuden kehitys	16
Satomäärät	20
Sato rehuyksikköinä	22
Sadon raha-arvo	24
Kulutus	26

Kotieläimet.

Kotieläinten luku	27
Muutokset kotieläinten luvussa vuosina 1931—1937	30
Kotieläimet nautayksiköinä	32
Kotieläimet ja väkiluku	32
Kotieläimet ja peltoala	34

Meijeriliike.

Meijerien luku ja niiden omistajat	35
Meijerien käyttövoima	36
Meijerien tuotanto	37
Meijerien työntekijäin ja työpäivien luku.....	41

Maataloustyöntekijäin saanti ja palkkaehdot.

Maataloustyöntekijäin saanti	42
Maataloustyöntekijäin palkat	44

Erinäisiä tietoja maanviljelysseuroittain .....

Yleiskatsauksia — Aperçus .....

Traduction des en-têtes des tableaux .....

Taululiitteitä:

Taululiite N:o 1. Peltoala ja sato vuonna 1937:	Siv.
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	2
b) Maanviljelysseurojen piireissä	10
Taululiite N:o 2. Luonnonniitty ja niittyheinän sato vuonna 1937:	
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	14
b) Maanviljelysseurojen piireissä	15
Taululiite N:o 3. Kotieläimet vuonna 1937:	
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	16
b) Maanviljelysseurojen piireissä	20
Taululiite N:o 4. Meijerien luku, omistajat, käyttövoima ja tuotanto vuonna 1937:	
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	22
b) Maanviljelysseurojen piireissä	24
Taululiite N:o 5. Meijerien henkilökunta vuonna 1937:	
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	26
b) Maanviljelysseurojen piireissä	30
Taululiite N:o 6. Maataloustyöntekijäin palkat vuonna 1937.	
a) Läänittäin ja kihlakunnittain	32
b) Maanviljelysseurojen piireissä	36

Johdanto.

Vuoden 1937 maataloustilaston maanviljelystä ja karjanhoitoa koskeva osa on pääasiassa laadittu saman edustavan tilastomenetelmän mukaisesti, mikä on ollut käytännössä lähinnä edellisinä vuosina. Eräiden suoritettujen korjauslaskelmien takia ovat kuitenkin useat yksityisiä kihlakuntia sekä osaksi suurempiakin alueita koskevat tilastoluvut muuttuneet siinä määrin, että ne eivät ole vertailukelpoisia edellisenvuotisten lukujen kanssa. Useimmissa tapauksissa ovat tästä huolimatta koko maata koskevat luvut verrattavissa edellisenvuotisiin, ja vertailukelpoisuus tiedusteluvuoden 1929—30 lukuihin on kaikissa tapauksissa säilynyt.

Pelto- ja niittyalat sekä niiden käyttö.

Pinta-ala.

Valtakunnan maalaiskuntain pinta-ala (ilman vesistöjä) oli, tiluslajien mukaan jaettuna, vuosina 1936 ja 1937 sekä keskim. vv. 1931—35 seuraava, hehtaareissa:

	v. 1936, ha	%	v. 1937, ha	%	Lisäys (+) tai vähennys (—) v. 1936—37, ha	%	vv. 1931—35 keskim., ha	%
Peltoa	2,553,653	7.4	2,577,134	7.4	+ 23,481	+ 0.9	2,419,073	7.0
Luonnonniittyä	363,384	1.0	341,539	1.0	— 21,845	— 6.0	411,264	1.2
Muuta alaa	31,819,887	91.6	31,818,251	91.6	— 1,636	— 0.0	31,906,587	91.8
Yhteensä	34,736,924	100.0	34,736,924	100.0	—	—	34,736,924	100.0

Peltoala ja sen käyttö.

Peltoala jakaantui valtakunnassa eri läänien kesken seuraavasti:

Lääni tai maakunta	v. 1936, ha	%	v. 1937, ha	%	Lisäys (+) tai vähennys (—) v. 1936—37, ha	%	v. 1929 ¹⁾ , ha	%	Muutokset vv. 1929—1937 verrattuna alaan v. 1929, %
Uudenmaan ...	281,781	11.1	281,903	10.9	+ 122	+ 0.0	260,492	11.6	+ 8.2
Turun ja Porin	477,614	18.7	481,517	18.7	+ 3,903	+ 0.8	448,017	20.0	+ 7.5
Ahvenanmaan	12,902	0.5	13,118	0.5	+ 216	+ 1.7	11,710	0.5	+ 12.0
Hämeen	291,582	11.4	292,762	11.4	+ 1,180	+ 0.4	273,312	12.2	+ 7.1
Viipurin	375,612	14.7	376,306	14.6	+ 694	+ 0.2	306,494	13.6	+ 22.8
Mikkelin	135,386	5.3	137,937	5.4	+ 2,551	+ 1.9	112,272	5.0	+ 22.9
Kuopion	224,921	8.8	229,376	8.9	+ 4,455	+ 2.0	179,821	8.0	+ 27.6
Vaasan	498,453	19.5	503,620	19.5	+ 5,167	+ 1.0	467,020	20.8	+ 7.8
Oulun	255,402	10.0	260,595	10.1	+ 5,193	+ 2.0	186,081	8.3	+ 40.0
Yhteensä	2,553,653	100.0	2,577,134	100.0	+ 23,481	+ 0.9	2,245,219	100.0	+ 14.8

¹⁾ Yleinen maataloustiedustelu (käsittäen myös kaupungit).

Valtakunnan peltoala oli v. 1937 edelliseen vuoteen verrattuna lisääntynyt 23,481 ha:lla, mikä vastaa 0.9 % v. 1936 peltoalasta. Suhteellisesti suurin peltoalan lisäys oli Kuopion ja Oulun lääneissä (2.0) ja keskimääräistä suurempi myöskin Mikkelin (1.9), Ahvenanmaan (1.7) ja Vaasan (1.0). lääneissä.

Eri läänien maalaiskuntien pinta-alasta oli peltoalan osuus v. 1937: Uudenmaan läänissä 24.7 %, Turun ja Porin läänissä 22.0 %, Ahvenanmaalla 8.9 %, Hämeen läänissä 16.0 %, Viipurin läänissä 11.8 %, Mikkelin läänissä 7.9 %, Kuopion läänissä 6.1 %, Vaasan läänissä 13.0 % ja Oulun läänissä 1.5 %. Vastaava prosenttiluku koko valtakunnalle oli 7.4 %.

Valtakunnan peltoala jakautui vv. 1936 ja 1937 käyttönsä mukaan, hehtaareissa ja prosenteissa ilmoitettuna, seuraavalla tavalla:

	v. 1936, ha	%	v. 1937, ha	%	Lisäys (+) tai vähen- ys (-) vv. 1936—37, ha	%	Peltoala v. 1929, ha	Muutokset vv. 1929— 37 verrat- tuina alaan v. 1929, %
Syysvehnä	23,834	0.9	26,559	1.0	+ 2,725	+11.4	9,345	+ 184.2
Kevätvehnä	60,422	2.4	86,211	3.3	+25,789	+42.7	4,592	+1,777.4
Ruis	232,827	9.1	241,439	9.4	+ 8,612	+ 3.7	203,856	+ 18.4
Ohra	129,647	5.1	121,038	4.7	- 8,609	- 6.6	115,084	+ 5.2
Kaura	449,800	17.6	455,203	17.7	+ 5,403	+ 1.2	434,633	+ 4.7
Sekuli	15,640	0.6	8,660	0.3	- 6,980	-44.6	7,779	+ 11.3
Herne, papu ja virna	12,524	0.5	10,978	0.4	- 1,546	-12.3	5,253	+ 109.0
Yhteensä viljakasveilla	924,694	36.2	950,088	36.8	+25,394	+ 2.7	780,542	+ 21.7
Peruna	86,923	3.4	86,801	3.4	- 122	- 0.1	69,979	+ 24.0
Rehunaaris	15,531	0.6	14,806	0.6	- 725	- 4.7	19,886	- 25.5
Muut juurikasvit	12,136	0.5	11,499	0.4	- 637	- 5.2	7,149	+ 60.8
Rehukaali	2,168	0.1	1,985	0.1	- 183	- 8.4		
Yht. perunalla ja juurikasv.	116,758	4.6	115,091	4.5	- 1,667	- 1.4	97,014	+ 18.6
Vihantarehu	16,620	0.7	14,796	0.6	- 1,824	-11.0	16,547	- 10.6
Peltoheinä siemeneksi	26,601	1.0	23,809	0.9	- 2,792	-10.5	21,035	+ 13.2
Peltoheinä rehuksi	1,130,907	44.3	1,144,943	44.4	+14,036	+ 1.2	996,416	+ 14.9
Peltolaidun	156,975	6.1	164,334	6.4	+ 7,359	+ 4.7	137,820	+ 19.2
Yht. vihantareh. ja heinällä	1,331,103	52.1	1,347,882	52.3	+16,779	+ 1.3	1,171,818	+ 15.0
Pellava ja hamppu	4,350	0.2	3,333	0.1	- 1,017	-23.4	2,614	+ 27.5
Täysikesanto	161,263	6.3	151,623	5.9	- 9,640	- 6.0	176,722	- 14.2
Muu peltoala	15,485	0.6	9,117	0.4	- 6,368	-41.1	16,509	- 44.8
Yhteensä peltoa	2,553,653	100.0	2,577,134	100.0	+23,481	+ 0.9	2,245,219	+ 14.8

Koko peltoalasta oli v. 1937 viljakasveilla 36.8 %, perunalla ja juurikasveilla 4.5 %, heinällä ja vihantarehulla 52.3 %, pellavalla ja hampulla 0.1 %, täysikesantona 5.9 % sekä muuta peltoalaa (tähän kuuluu muilla kasveilla oleva peltoala, satunnaisesti käyttämätön ala sekä syksyllä 1937 ensi kerran kylvetty uutisviljelys) 0.4 %. — Edelliseen vuoteen verrattuna on viljakasvien viljelysala v. 1937 lisääntynyt 25,394 ha eli 2.7 %:lla. Syysvehnän ala lisääntyi 2,725 ha:lla eli 11.4 %, rukiin 8,612 ha:lla eli 3.7 % ja kauran ala 5,403 ha:lla eli 1.2 %:lla. Kevätvehnän ala kasvoi suhteellisesti eniten, nim. 25,789 ha:lla eli 42.7 %. Ohran viljelysala sitä vastoin väheni 8,609 ha eli 6.6 %, sekaviljan vastaa-vasti 6,980 ha eli 44.6 % sekä palkokasvien 1,546 ha eli 12.3 %. Perunan ja juurikasvien yhteinen ala on pienentynyt 1,667 ha eli 1.4%. Heinällä ja vihantarehulla sekä laitumena oleva peltoala on laajentunut 16,779 ha:lla eli 1.3 %:lla. Pellavan ja hampun viljelysala on vähentynyt 1,017 ha:lla eli 23.4 %, täysi-

Vehnää viljeltiin valtakunnassa v. 1937 yhteensä 112,770 ha:n alalla eli 4.3%:lla koko peltoalasta. Vehnästä oli yli $\frac{3}{4}$ (76.4%) kevätvehnää, jota viljeltiin syysvehnään verraten enimmäin valtakunnan itä-, keski- ja pohjoisosissa sekä Ahvenanmaalla. Syysvehnää viljellään etupäässä Etelä- ja Lounais-Suomessa.

Rukiin yhteenlaskettu peltoala oli 241,439 ha eli 9.4 % valtakunnan peltoalasta. Rukiin viljelysalan osuus koko peltoalasta oli suhteellisesti suurin Mikkelin läänissä (14.6) ja sitä lähinnä Kuopion ja Viipurin lääneissä (10.7 ja 10.2 %); suhteellisesti pienin se oli Ahvenanmaalla ja Oulun läänissä (4.3 ja 6.7 %).

Ohraa kasvava ala valtakunnassa oli 121,038 ha eli 4.7 % koko peltoalasta. Maan pohjois- ja keskiosissa sen viljelys on tuntuvasti yleisempi kuin muissa osissa. Suhteellisesti suurin oli ohran viljelysala Oulun läänissä (10.8 % koko peltoalasta); sitä lähinnä seuraavat viljelysalan laajuuteen nähden Kuopion (6.9 %) ja Vaasan (5.7 %) läänit. Suhteellisesti pienimmät ohran viljelysalat olivat Ahvenanmaalla (1.7%), Uudenmaan läänissä (2.2 %) ja Viipurin läänissä (2.9 %).

Kauran viljelyksessä oli 455,203 ha, vastaten 17.7 % koko peltoalasta. Suurin oli kauran viljelysalan osuus Mikkelin (23.1 %) sekä Uudenmaan (23.0 %) lääneissä, joita lähinnä seurasivat Hämeen sekä Turun ja Porin läänit (22.1 ja 22.0 %). Suhteellisesti vähimmin viljeltiin kauraa Oulun (7.0 %) ja Vaasan (14.0 %) lääneissä.

Sekulia kasvava ala oli yhteensä 8,660 ha, mikä vastasi 0.3 % maan koko peltoalasta. Enimmäin viljeltiin sekulia Ahvenanmaalla (0.9%) sekä Uudenmaan (0.5 %) läänissä, muissa lääneissä vähemmän. Sekulista oli 47.0 % korsivilja-sekulia ja 53.0 % korsipalkoviljasekulia.

Hernettä ja papua sekä virnaa viljellään enimmäin lounaisosassa maata, ja oli niiden viljelysala Ahvenanmaalla 2.4 %, Turun ja Porin läänissä 0.9 % sekä Uudenmaan läänissä 0.8 % näiden läänien koko peltoalasta. Koko maassa oli herneen ja pavun sekä virnan viljelyksessä 10,978 ha eli 0.4 % koko peltoalasta.

Perunan koko viljelysala oli 86,801 ha eli 3.4 % maan peltoalasta. Viljelyksen suhteelliseen laajuuteen nähden olivat ensi sijalla Kuopion ja Viipurin läänit (4.4 ja 4.0 %). Seuraavina olivat järjestyksessä Mikkelin (3.9) ja Uudenmaan (3.7 %) läänit sekä Ahvenanmaa (3.7 %). Suhteellisesti pienin perunan viljelysala oli Oulun (2.5 %) läänissä.

Rehunaurista, jonka koko viljelysala oli 14,806 ha eli 0.6 % koko peltoalasta, viljeltiin suhteellisesti enimmäin Ahvenanmaalla (1.2 % peltoalasta) sekä Vaasan läänissä (1.0 %). — *Muita juurikasveja*, joiden yhteenlaskettu ala oli 11,499 ha eli 0.4 % koko peltoalasta, viljeltiin enimmäin Turun ja Porin läänissä (1.0 %), Ahvenanmaalla (0.8 %) ja Uudenmaan läänissä (0.8 %). Muiden juurikasvien alasta noin 3,350 ha eli 29.1 % (0.1 % koko peltoalasta) oli *sokerijuurikkaalla*.

Rehukaalia viljeltiin kaikkiaan 1,985 ha:lla eli n. 0.1 %:lla koko peltoalasta. Suhteellisesti enimmin oli rehukaalia Hämeen läänissä (0.3 %).

Vihantarehun ala oli maassa yhteensä 14,796 ha eli 0.6 % koko peltoalasta. Suhteellisesti suurin viljelysala oli Hämeen läänissä (1.0 %) ja sitä lähinnä Uudenmaan läänissä (0.8 %).

Heinänsiementä korjattiin 23,809 ha:n suuruiselta alalta, joka vastasi 0.9% maan peltoalasta. Suhteellisesti laajin sen ala oli Vaasan läänissä (1.7 %) ja sitä lähinnä Turun ja Porin sekä Uudenmaan läänissä (1.0 %). — *Rehuksi korjatun peltoheinän* yhteenlaskettu ala oli 1,144,943 ha, vastaten 44.4 % peltoalasta. Suhteellisesti suurin oli mainittu ala Oulun läänissä, jossa peltopinta-alasta 58.8 % oli rehuksi korjattavalla heinällä. Lähinnä tätä seurasi Viipurin lääni (51.0 %); pienimmät olivat rehusatoalat Turun ja Porin (34.9 %) sekä Mikkelin lääneissä (38.6 %). — *Peltolaitumena* oli kaikkiaan 164,334 ha eli 6.4 % koko peltoalasta; suhteellisesti suurin peltolaitumen ala oli Vaasan (10.0 %) sekä Turun ja Porin (9.3 %) lääneissä, pienin Mikkelin ja Kuopion (1.2 %) sekä Viipurin lääneissä (2.8 %). — Vihantarehun sekä rehuksi korjatun heinän ynnä peltolaitumen yhteinen ala käsitti 52.3 % valtakunnan peltoalasta, ja eri lääneissä olivat vastaavat suhdeluvut seuraavat: Uudenmaan läänissä 47.9 %, Turun ja Porin läänissä 45.8 %, Ahvenanmaalla 47.7 %, Hämeen läänissä 45.8 %, Viipurin läänissä 54.7 %, Mikkelin läänissä 40.9 %, Kuopion läänissä 52.9 %, Vaasan läänissä 58.3 % sekä Oulun läänissä 67.2 %.

Pellavan ja hampun viljelyksessä oleva ala oli kaikkiaan 3,333 ha eli 0.1 % koko peltoalasta. Enimmin viljellään näitä kasveja Turun ja Porin ja Hämeen lääneissä.

Täysikesantona oli yhteensä 151,623 ha eli 5.9 % maan koko peltoalasta. Suhteellisesti suurin kesannon ala oli Mikkelin läänissä (9.8 %), jossa myöskin rukiin viljelysala oli suhteellisesti laajin (14.6 %). Vähiten kesantoa oli Ahvenanmaalla (2.9 %) sekä Oulun läänissä (3.6 %), missä rukiin viljelysalat olivat suhteellisesti pienimmät (4.3 ja 6.7 %).

Luonnonniityn ala ja sen käyttö.

Luonnonniityn ala v. 1937 sekä siitä niittämällä korjattu osa valtakunnassa ja eri lääneissä selviää seuraavasta taulukosta, johon on otettu vastaavat tiedot myöskin vuodelta 1936 sekä viisivuotisjaksolta 1931—35.

Lääni tai maakunta	V. 1936			V. 1937			Vv. 1931—35 keskim.		
	Luonnonniityn koko ala, ha	Siitä korjattua alaa, ha	Korjattu ala %:na koko alasta	Luonnonniityn koko ala, ha	Siitä korjattua alaa, ha	Korjattu ala %:na koko alasta	Luonnonniityn koko ala, ha	Siitä korjattua alaa, ha	Korjattu ala %:na koko alasta
Uudenmaan	11,670	4,094	35.1	10,868	4,669	43.0	13,185	5,173	39.2
Turun ja Porin	20,140	8,719	43.3	18,992	9,849	51.9	22,607	10,612	46.9
Ahvenanmaan	2,041	806	39.5	1,406	1,311	93.2	1,556	1,112	71.5
Hämeen	11,857	5,644	47.6	10,750	5,280	49.1	12,359	6,539	52.9
Viipurin	31,289	19,477	62.2	28,098	16,076	57.2	36,191	26,283	72.6
Mikkelin	9,682	7,218	74.6	9,698	5,609	57.8	15,600	11,167	71.6
Kuopion	45,552	32,606	71.6	44,095	31,362	71.1	55,274	46,134	83.5
Vaasan	31,827	14,784	46.5	30,809	15,182	49.3	34,587	17,521	50.7
Oulun	199,326	165,832	83.2	186,823	152,625	81.7	219,905	170,812	77.7
Yhteensä	363,384	259,180	71.3	341,539	241,963	70.8	411,264	295,353	71.8

Luonnonniityn kokonaispinta-ala väheni v:sta 1936 v:een 1937 21,845 ha:lla eli 6.0 %:lla, ja oli viimeainittuna vuonna yhteensä 341,539 ha. Tämä ala jakaantui eri läänien kesken prosenteissa seuraavasti: Oulun läänin osalle tuli 54.7 %, Kuopion läänin 12.9 %, Vaasan läänin 9.0 %, Viipurin läänin 8.2 %, Turun ja Porin läänin 5.6 %, Uudenmaan läänin 3.2 %, Hämeen läänin 3.2 % ja Mikkelin läänin 2.8 % sekä Ahvenanmaan osalle vastaavasti 0.4 %.

Koko niittyalasta korjattiin v. 1937 heinää ainoastaan 241,963 ha:lta, mikä vastasi 70.8 % koko alasta. Korjatun alan suhde koko niittyalaan oli melkoisesti eri suuri eri lääneissä, vaihdellen 43.0 %:sta (Uudenmaan lääni) 93.2 %:iin (Ahvenanmaa).

Luonnonniitty- ja peltoalat suhtautuivat v. 1937 eri lääneissä toisiinsa siten, että 100 peltohehtaaria vastasivat seuraavat alat luonnonniittyä: Hämeen läänissä 3.7 ha, Uudenmaan läänissä sekä Turun ja Porin läänissä 3.9 ha, Vaasan läänissä 6.1 ha, Mikkelin läänissä 7.0 ha, Viipurin läänissä 7.5 ha, Ahvenanmaalla 10.7 ha, Kuopion läänissä 19.2 ha ja Oulun läänissä 71.9 ha. Koko maassa oli vastaava niittyala 13.3 ha.

Kylvö, sato ja kulutus.

Kylvömäärät.

Kylvömääriä laskettaessa on käytetty edellisissä vuosikertomuksissa esitettyjä keskikylvömääriä, joten kokonaiskylvömäärät koko maalle olivat vv. 1937 ja 1936 sekä vv. 1931—35 keskimäärin seuraavat:

	Kylvömäärä ha:lle, kg	Kokonaiskylvömäärät, desitonnia		
		V. 1936	V. 1937	Vv. 1931—35 keskim.
Syysvehnän	154	36,704	40,901	27,959
Kevätvehnän	185	111,781	159,490	40,423
Rukiin	141 ¹⁾	328,286	340,429	325,030
Ohran	198	256,701	239,655	250,094
Kauran	193	868,114	878,542	891,795
Sekulin	213	33,313	18,446	31,000
Herneen, pavun ja virnan	179	22,418	19,651	21,747
Perunan	1,637	1,422,930	1,420,932	1,304,558
Rehunauriin	4	621	592	695

¹⁾ Syys- ja kevätruville yhteisesti.

Sääsuhteet.

Ennenkuin tehdään selkoa vuoden 1937 satotuloksista, esitettäköön niihin vaikuttaneista sääsuhteista Ilmatieteellisen keskuslaitoksen kuukausikatsauksien mukaan pääpiirteittäin seuraavaa:

Tammikuu. Lämpötilan keskiarvo oli maan etelä- ja keskiosissa Kajaaniin saakka normaali tai 0.4 — 1.4° sitä korkeampi, Oulussa 2.5° sekä Lapissa 4.6 — 6.0° normaalin yläpuolella. Sademäärä oli keskimäärin 73 % normaalista. Kuun alussa satoi vettä tai lumiräntää, 10 p:stä lähtien sitä vastoin miltei yksinomaan lunta. Alkukuussa katosi lumipeite järviolueen pohjoisosia myöten samoin kuin koko länsirannikolta. 7 p. jälkeen oli lumipeitteen syvyys Lapissa, Pohjois- ja Koillis-Pohjanmaalla ja pohjoisessa Raja-Karjalassa 2—4 dm, Oulunjärven seuduilla, järviolueen itäosassa ja Etelä-Suomessa viivalle Oulu—Iisalmi—Karttula—Päijänne—Hämeenlinna—Lohja—Porvoo saakka 0.5—2 dm ja sanotun viivan länsipuolella muutama cm tai ei mitään. Eräät maan eteläosan järvet, jotka olivat kuun alussa luoneet jääpeitteensä, jäätyivät uudelleen 10—20 p.

Helmikuu. Lämpötila oli maan etelä- ja kaakkoisosissa lähes normaali, muualla 1 — 3° sitä kylmempi. — Kuukausi oli varsinkin Lounais- ja Keski-Suomessa runsassateinen. Koko maassa sademäärä oli keskimäärin 156% normaalista. Sade tuli melkein kauttaaltaan lumena. Lumipeite, joka kuun alussa Länsi-Suomessa oli aivan vähäinen, kasvoi kuun aikana. Sen vahvuus oli kuun viimeisenä päivänä Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa 4—7 dm, Laatokan lähistöllä, Kannaksella, Pohjois-Savossa, Mikkelin ja Hämeen lääneissä ja Pohjois-Satakunnassa 3—5 dm sekä maan etelä-, lounais- ja länsiosissa 3—4 dm.

Maaliskuu. Keskilämpötila oli länsirannikolla ja Lapin pohjoisosissa vajaan asteen normaalia alempi, muualla 0.3 — 1.5° sitä korkeampi. — Sademäärä oli huomattavasti normaalia suurempi, eli 153 % siitä. Suhteellisesti eniten satoi Viipurin ja Hämeen lääneissä. Kuun alkupuolella sade tuli lumena, kuun jälkipuoliskolla satoi paikoittain myöskin räntää. — Lumipeite lisääntyi koko maassa kuun alkupuoliskolla, mutta aleni maan eteläosassa sen jälkeen. Kuun puolivälissä oli lunta Lapissa, Pohjois- ja Koillis-Pohjanmaalla sekä Pohjois-Karjalassa 5—7 dm, jopa 8 dm, järviolueella ja Pohjois-Satakunnassa 4—6 dm, Kannaksella, Länsi-Karjalassa, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa 3—5 sekä Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla 3—4 dm.

Huhtikuu. Lämpötilan keskiarvo nousi Ahvenanmaalla 1.6° , Helsingissä 2.6° ja muualla 3 — 5° normaalin yläpuolelle; suhteellisesti lämpimintä oli Pohjois-Suomessa. — Kuukausi oli vähäsateinen; sademäärä oli keskimäärin vain 63 % normaalista. Viipurin, Oulun ja Kuopion lääneissä satoi vain 39—45 % normaalimäärästä, Vaasan läänissä sitävastoin jotenkin normaalimäärän. Sateet olivat melkein kauttaaltaan vesisateita. — Aukeat maat paljastuivat lumesta lounaassa ja länsirannikon eteläosassa kuun puolivälissä, Keski- ja Itä-Suomessa 18—25 p. ja pohjoisessa 25—30 p. Metsätkin kävivät kuun jälkipuoliskolla lumettomiksi eräitä Pohjois-Suomen osia lukuunottamatta. Rekikeli päättyi lou-

naassa kuun alussa, Keski-Suomessa ja Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla 10—15 p. sekä Itä-Karjalassa ja Pohjois-Suomessa 15—20 p. — Jäänlähtö tapahtui Etelä- ja Keski-Suomen sekä Keski- ja Etelä-Pohjanmaan joissa n. 15 p., Pohjois-Pohjanmaalla vastaavasti 25 p. jälkeen sekä maan etelä- ja lounaisosan järvissä 20—25 p., järviolueella 25—30 p. sekä Pohjois-Suomessa kuun lopussa tai toukokuun alussa.

Toukokuu. Keskilämpötila oli 2—4° normaalia korkeampi, ja vuodenaikaan nähden oli suhteellisesti lämpimintä maan etelärannikolla ja Lapissa. Kuun alin lämpötila oli Oulun läänin sisäosissa —2 à —5°, maan keski- ja itäosissa 0 à —1°, mutta länsiosissa +2 à +3°. Kylmintä oli kuun alkupuolella, jolloin sattui useita halloja, varsinkin 9—11 päivinä, sekä vihdoin 30 p:nä, jolloin halla esiintyi varsin yleisesti, aiheuttaen alavilla mailla vahinkoja puutarha- ja viljelyskasveille. — Sademäärä oli muualla paitsi Uudenmaan läänissä keskimääräistä korkeampi; koko maassa se oli 143 % normaalista. Kuopion ja Mikkelin lääneissä satoi lähes kaksi kerta normaalimäärän, Uudenmaan läänissä vain 70% siitä. — Viimeiset jäät katosivat järviolueen pohjoisosista kuun alussa. Lapissa tapahtui jäänlähtö joissa kuun alussa ja järvissä kuun puolivälissä.

Kesäkuu. Keskilämpötila nousi Ahvenanmaalla n. 2° ja muualla 3—5° normaalin yläpuolelle. Suhteellisesti lämpimintä oli Pohjois-Lapissa. Alin lämpötila, joka sattui melkein kaikkialla 3—6 päivien välillä, oli Lapin sisäosissa —1 à —2°, muualla 0 à 6°. Tällöin sattui monin paikoin yöhalloja, jotka kuitenkin yleensä olivat heikkoja. — Sademäärä oli lounaassa melkein normaali, mutta muualla tavallista pienempi. Keskimäärin koko maassa sademäärä oli vain 50 % normaalista; pienin se oli Viipurin läänissä, jossa saatiin vain 25 %, sekä suurin Ahvenanmaalla ja Turun läänissä, joissa satoi 95 % normaalimäärästä. Ukkosateita oli varsinkin Pohjois-Suomessa paljon yli normaalin.

Heinäkuu. Lämpötilan keskiarvo oli kaakossa vajaan asteen ja muualla 1—3.5° normaalin yläpuolella. Suhteellisesti lämpimintä oli edelleenkin Lapissa. Ylimmät lämpötilat olivat 27—30°, alimmat Oulun läänissä 2—7°, muualla 7—11°. Halloja oli vähän ja nekin heikkoja ja paikallisia. — Sademäärä, joka keskimäärin oli 89 % normaalista, oli Kaakkois-Suomessa runsas, Uudenmaan ja Mikkelin lääneissä jotenkin normaali, mutta muualla tavallista pienempi. Viipurin läänissä sademäärä oli 157 % normaalista, Vaasan läänissä vain 59 %. Ukkospäiviä oli heinäkuulla keskimääräistä enemmän.

Elokuu oli erittäin lämmin; kuukausikeskiarvo nimittäin kohosi 3—5°, Inarissa jopa 6° normaalin yläpuolelle. Useilla havaintoasemilla oli kuukausi lämpimämpi kuin koskaan aikaisemmin sinä aikana, jona säähavainnot on tehty. Korkein lämpötila, 25—29°, havaittiin enimmäkseen 17—26 p:nä, alin lämpötila oli enimmäkseen 5—12°, Sodankylässä ja Petsamossa kuitenkin +1° ja —1°. Mainittavia yöhalloja ei elokuun aikana sattunut. — Sademäärä jäi kaikissa lääneissä normaalia pienemmäksi. Keskimäärin satoi 63 % normaalista; eniten saatiin sadetta Viipurin läänissä (81 %), vähiten Vaasan läänissä (34 %). Ukkospäiviä oli yleensä keskimääräistä runsaammin.

Syyskuu. Lämpötilan keskiarvo oli Lapissa vajaan asteen ja muualla 1—2.5° normaalia korkeampi. Alin lämpötila oli Oulun läänissä —1 à —6°, muualla +1 à +3°. Halloja oli kuun alussa verraten yleisesti maan pohjois- ja keskiosissa sekä osaksi etelämpänäkin; myös kuun puolivälissä sekä loppupuolella sattui eri puolilla halloja. Vain ensimmäiset hallat vahingoittivat toisin paikoin perunanvarsia. — Kuukausi oli erittäin runsassateinen. Keskimääräinen sademäärä oli suurin, mitä maassamme on syyskuussa mitattu, eli 204 % normaalista. Suhteellisesti eniten satoi Vaasan läänissä (285 %), vähiten Hämeen läänissä (150 %). Ukkossateita oli yleensä keskimääräistä runsaammin.

Lokakuu. Keskilämpötila oli maassa 2—3° normaalien yläpuolella. Suhteellisesti lämpimintä oli Pohjois-Suomessa. Alin lämpötila, joka Lapin sisäosissa oli —11 à —14° sekä muualla —1 à —7°, esiintyi yleensä 14—15 päivinä. Sademäärä oli erittäin vähäinen eli keskimäärin 34 % normaalista. Sade tuli yleensä vetenä, mutta 10—13 päivinä oli monin paikoin, varsinkin Pohjois- ja Keski-Suomessa, lumisateita ja kuun jälkipuoliskolla satoi pohjoisessa ajoittain lunta. Lumi ei kuitenkaan jäänyt pysyväksi. Pohjois-Suomessa järvet jäätyivät osaksi kuun lopulla.

Marraskuun lämpötila oli tavallista korkeampi; keskiarvo kohosi Maarianhaminassa 1.4°, maan etelä- ja keskiosissa 1.9—3.1° sekä Oulun läänissä 2.7—4.3° normaalien yläpuolelle. — Sadetta saatiin tavallista runsaammin eli keskimäärin koko maassa 132 % normaalimäärästä. Suhteellisesti eniten satoi Viipurin ja Kuopion lääneissä (162 ja 149 %), vähiten Hämeen läänissä (106 %). Sateet olivat osaksi vesi-, osaksi lumi- ja räntäsateita. Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla syntyi pysyvä lumipeite 10 päivän jälkeen. Kuun puolivälissä lumi peitti maan aina etelärannikolle saakka, mutta lumipeite oheni huomattavasti 20 p. jälkeen ja suli kokonaan etelärannikon länsiosasta ja lounaisrannikolta. Kuun lopulla oli lumensyvyys Keski-Suomessa ja Pohjanmaalla 0.5—1.5 dm, Pohjois-Karjalassa, Pohjois- ja Koillis-Pohjanmaalla sekä Lapissa 2—4 dm. Järvet jäätyivät yleisesti kuun lopulla, jolloin kaikki sisämaan vesistöt suurimpia järviä lukuunottamatta menivät jäähän.

Joulukuu. Keskilämpötila oli Oulussa ja Lapin sisäosissa melkein normaali, Petsamossa ja Kajaanissa 1.2—1.4° ja muualla 2.4—4.0° normaalia alempi. Suhteellisesti kylmintä oli etelä- ja kaakkoisosissa maata. — Sademäärä oli keskimäärin vain 62 % normaalista ja tuli miltei yksinomaan lumena. Lounais-Suomessa syntyi pysyvä lumipeite 5 p. Kuun lopulla oli lumensyvyys lounaassa ja koko läntisessä rantaseudussa 1—3 ja muualla maassa 2.5—5 dm. Suurimmatkin järvet jäätyivät lopullisesti joulukuun alkupuoliskolla tai pian sen jälkeen.

Ilman lämpötila Celsius'en asteissa huhti—syyskuulla 1937 ja 1901—1930.

Paikkakunta	Huhtikuu		Toukokuu		Kesäkuu		Heinäkuu		Elokuu		Syyskuu	
	Kuukauden keskiarvo											
	1937	1901— 1930	1937	1901— 1930	1937	1901— 1930	1937	1901— 1930	1937	1901— 1930	1937	1901— 1930
Maarianhamina	3.8	2.2	10.3	7.0	13.5	11.7	18.0	15.6	18.2	14.8	12.4	10.5
Turku	6.3	2.6	—	8.7	15.9	13.3	18.3	17.0	18.0	14.8	12.0	10.3
Helsinki	4.8	2.2	11.9	8.2	16.5	13.0	18.3	16.8	18.7	15.0	12.7	10.6
Viipuri	6.0	2.2	12.0	8.7	17.7	14.0	17.9	17.3	18.6	15.0	12.4	10.2
Tampere	5.8	2.1	12.2	8.6	16.9	13.5	18.5	16.9	19.0	14.4	11.8	9.8
Sortavala	3.4	1.3	9.6	7.6	16.0	13.0	17.5	16.6	17.6	14.4	11.6	9.2
Jyväskylä	5.2	1.5	10.7	8.1	16.5	13.0	17.4	16.2	17.3	13.6	10.9	8.8
Kuopio	5.4	0.4	9.8	6.8	16.0	12.0	16.9	15.6	18.0	13.0	9.7	7.9
Vaasa	3.9	0.8	9.9	6.6	14.9	11.6	17.6	15.4	17.6	13.6	11.1	9.3
Kajaani	4.3	—0.1	9.2	6.1	16.1	11.9	16.8	15.2	17.4	12.5	9.2	7.6
Oulu	4.3	0.0	9.2	5.9	15.3	11.8	18.5	15.7	17.9	13.2	9.4	8.2
Sodankylä	1.6	—2.5	7.6	4.0	14.0	10.6	16.8	13.8	15.7	10.8	5.7	5.7
Inari	1.4	—3.2	6.3	2.5	12.9	8.8	16.0	12.6	16.1	10.5	6.3	5.9
Petsamo	1.7	—3.4	5.9	1.9	12.4	7.6	13.2	11.5	14.6	10.2	6.7	5.9

Alin lämpötila huhti—syyskuulla 1937.

Paikkakunta	Huhtikuu		Toukokuu		Kesäkuu		Heinäkuu		Elokuu		Syyskuu	
	Päivä	C°	Päivä	C°	Päivä	C°	Päivä	C°	Päivä	C°	Päivä	C°
Maarianhamina	2	— 9	14	2	6	1	3	7	21	11	30	3
Turku	2	— 8	—	—	6	0	3	8	28	8	30	1
Helsinki	2	— 4	8	3	6	6	3	11	28	12	30	4
Viipuri	2	— 7	6	— 1	3	5	12	9	29	9	28	2
Tampere	2	— 7	4	2	6	5	12	10	28	11	30	3
Sortavala	4	—11	9	— 0	6	4	13	7	29	9	27	2
Jyväskylä	4	— 7	9	— 0	6	2	12	8	28	6	30	2
Kuopio	1	— 4	8	0	5	3	16	9	2	9	30	2
Vaasa	4	—11	2	3	4	6	2	11	12	9	13	3
Kajaani	4	— 8	1	— 2	5	2	16	5	12	5	30	—1
Oulu	4	—10	11	0	5	3	16	7	12	8	13	—1
Sodankylä	6	—14	3	— 5	4	—2	28	2	12	1	3	—6
Inari	4	—17	8	— 3	4	—1	14	5	13	5	18	—3
Petsamo	4	—16	12	— 3	1	0	27	2	31	— 1	16	—3

Sademäärä mm:ssä huhti—syyskuulla 1937 ja 1901—1930.

Paikkakunta	Huhtikuu		Toukokuu		Kesäkuu		Heinäkuu		Elokuu		Syyskuu		Huhtikuu— Syyskuu		Sademäärä v. 1937 %vuosien 1901— 1930 normaali- määrästä
	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	Koko määrä v. 1937	Nor- maali- määrä vv. 1901- 1930	
Maarianha- mina	29	32	13	41	24	38	47	48	54	78	102	54	269	291	92
Turku	18	35	24	42	31	45	70	67	82	77	166	61	391	327	120
Huittinen. . .	15	30	44	39	77	53	35	60	23	78	68	56	262	316	83
Lavia	18	31	88	40	64	56	44	63	40	78	143	59	397	327	121
Hanko	39	38	35	45	45	36	63	46	26	72	91	52	299	289	103
Vihti	20	43	32	48	27	58	38	76	40	90	121	66	278	381	73
Helsinki	25	42	30	52	36	57	58	54	53	83	90	71	292	359	81
Loviisa	27	36	32	42	26	54	97	61	35	81	103	76	320	350	91
Virolahti	13	37	36	49	12	61	99	51	87	90	124	78	371	366	101
Lappeenranta	12	36	40	45	23	66	93	60	44	86	100	74	312	367	85
Viipuri	11	40	26	47	14	62	99	62	60	101	117	82	327	394	83
Sortavala	13	34	74	43	12	55	117	57	75	68	168	66	459	323	142
Forssa	18	29	48	40	41	55	31	65	39	75	88	64	265	328	81
Hattula	23	28	57	39	31	55	84	62	61	71	78	64	334	319	105
Tampere	29	31	79	43	35	62	37	59	78	75	101	64	359	334	107
Mäntyharju . .	11	33	90	44	16	70	71	61	46	79	132	69	366	356	103
Vaasa	23	33	49	39	52	56	53	56	10	68	234	58	421	310	136
Jyväskylä	24	35	77	41	24	73	65	59	37	85	153	72	380	365	104
Karstula	25	27	74	37	26	71	19	74	38	71	152	59	334	339	99
Kuopio	29	35	76	41	19	69	36	59	25	77	163	65	348	346	101
Iisalmi	19	29	66	36	14	60	27	72	32	76	159	54	317	327	97
Tohmajärvi . .	10	33	84	45	18	66	61	61	95	81	129	68	397	354	112
Oulu	7	31	34	38	61	52	16	60	21	64	124	52	263	297	89
Kestilä	26	31	53	39	50	64	59	73	35	71	144	55	367	333	110
Kajaani	11	33	70	40	56	64	38	71	31	81	133	55	339	344	99
Sodankylä . . .	6	27	39	32	29	56	22	66	66	66	90	49	252	296	85
Inari	9	23	34	30	29	39	79	49	21	60	57	52	229	253	91

Yleiskuvan sademäärän (mm.) keskiarvoista v. 1937 ja niiden poikkeuksista normaalist maan eri osissa antaa seuraava taulukko.

Läänit	Huhtikuu		Toukokuu		Kesäkuu		Heinäkuu		Elokuu		Syyskuu		Huhti— Syyskuu	
	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista	Kes- kim.	% nor- maa- lista
Uudenmaan	27.8	70	32.3	70	33.5	65	64.0	108	38.5	47	101.3	153	49.6	86
Turun ja Porin sekä Ahve- nanmaa	23.3	72	44.5	109	45.5	95	42.8	73	56.5	75	111.6	198	54.0	104
Hämeen	24.2	77	67.5	160	28.8	47	56.8	90	57.0	75	101.3	150	55.9	98
Viipurin	14.1	39	49.2	105	15.8	25	93.9	157	68.8	81	119.1	162	60.2	99
Mikkelin	17.8	56	84.4	194	28.2	39	59.0	100	53.2	69	132.0	192	62.4	106
Kuopion	14.1	45	70.0	191	21.4	32	41.8	67	58.5	76	141.1	214	57.8	101
Vaasan	32.3	99	60.4	154	34.3	56	37.2	59	25.8	34	173.2	285	60.5	109
Oulun	11.3	41	51.1	148	37.1	66	46.6	74	35.9	51	111.8	210	49.0	96
Koko maa 65° saakka poh- joisessa	20.9	63	60.1	143	30.5	50	55.0	89	48.9	63	131.5	204	57.8	102

Kasvillisuuden kehitys.

Tästä mainittakoon Maataloushallitukselle kesän aikana saapuneiden vuodentuloilmoitusten perusteella seuraavaa:

Sää.

Kasvukautta edeltävä talvikausi oli varsinkin lounaisosassa maata vähäluminen, joten kevätkosteuden määrä oli monin paikoin tavallista pienempi. Toukokuu oli huomattavasti normaalia lämpimämpi ja sademäärä oli runsas, paitsi maan lounais- ja etelärannikoilla sekä Ahvenanmaalla. Kuun lopulla ja kesäkuun alussa oli koleahko kausi, jonka aikana sattui kovia yöhalloja, jotka vahingoittivat m. m. ruista ja kevätilviljoja. 8 p:stä kesäkuuta alkoi hyvin lämmin kausi, jota jatkui muutamien keskeytyksin aina elokuun loppuun saakka. Varsinkin elokuun loppupuoli oli erittäin lämmin. Samalla jäi sademäärä yleensä huomattavasti normaalia pienemmäksi. Niinpä vallitsi kesäkuulla ankara kuivuus varsinkin Etelä-Karjalassa ja Uudellamaalla sekä läntisellä rannikkoalueella ja Ahvenanmaalla, heinäkuulla Pohjois-Suomessa sekä Vaasan ja Kuopion läänien pohjoisosissa ja länsirannikolla. Etelärannikolla ja Kaakkois-Suomessa sitä vastoin satoi normaalia runsaammin, mutta sateet tulivat enimmäkseen vasta 25 p:n jälkeen. Elokuu muodostui vähäsateiseksi varsinkin Pohjois-Suomessa, järviolueen pohjoisosissa, länsirannikolla aina Satakuntaan asti sekä useilla Etelä-Suomen seuduilla. Pohjanmaalla loppui vesi monista kaivoista. Syyskuun alussa oli kylmempi kausi, jolloin sattui varsin yleisesti yöhalloja. Syyskuun keskilämpö muodostui kuitenkin normaalia korkeammaksi, ja sademäärä oli erittäin runsas. Lokakuulla sitä vastoin satoi vähemmän. Lämpimät säät jouduttivat kasvillisuuden kehitystä siinä määrin, että sadonkorjuu voitiin suorittaa kaksi viikkoa, jopa enemmänkin, tavallista aikaisemmin. Kevätkylvöjen ja korjuutöiden suorittamiselle olivat sääsuhteet yleensä edulliset, mutta syyskylvöjä haittasi aluksi kuivuus, sitten liialliset sateet, ja perunannostoa häiritsivät syyskuun sateet varsin tuntuvasti.

Syysviljat.

Syysviljojen kylvöt suoritettiin v. 1936 yleensä suotuisien säiden vallitessa. Rukiin oraita vahingoittivat kuitenkin jossain määrin juurimadot ja etanat; syysvehnän kehitystä taas hidastuttivat jossain määrin kuivahkot säät. Vähälumisena talvena sattuneet kovat pakkaset harvensivat jonkin verran syysvehnän oraita, mutta suotuisan kevään aikana kasvusto kehittyi hyvin. Ruis talvehti kaikkialla yleensä hyvin; vain huonossa kasvukunnossa olevilla mailla saattoi tavata huonoja oraita.

Rukiin heilimöiminen alkoi maan eteläosassa yleisesti kesäkuun 13—15 p. tienoilla ja tapahtui kaikkialla kauniiden ilmojen vallitessa. Rukiissa esiintyi monin paikoin tavallista enemmän korsimokea. Lämpimien säiden johdosta ruis tuleentui tavallista aikaisemmin, joten sadonkorjuuseen voitiin ryhtyä paikoin jo heinäkuun puolivälissä. Rukiin leikkuu alkoi yleisesti maan eteläosassa 18—20 p., Vaasan läänissä 27 p. sekä Oulun läänissä kuun lopulla, ja sato tuli korjatuksi kaikkialla elokuun puoliväliin mennessä. Hehtaarisato oli varsin hyvä eli keskimäärin koko maassa 1,787 kg, mikä on korkeampi kuin koko sinä aikana, jolta tilastotietoja on esitettävänä. Parhaat sadot saatiin Mikkelin sekä Turun ja Porin lääneissä (1,898 ja 1,897 kg), huonoin Uudenmaan läänissä (1,637 kg). Myöskin laadultaan ruissato oli poikkeuksellisen hyvää.

Syysvehnän korjuu alkoi yleisimmin heinäkuun lopulla tai elokuun alussa ja päättyi kuun puolivälin vaiheilla. Syysvehnänkin sato oli ennätysellisen hyvä eli maassa keskimäärin 2,199 kg hehtaarilta. Hämeen läänissä saatiin korkein hehtaarisato, 2,339 kg ha:lta, Oulun läänissä alhaisin, 1,184 kg. Syysvehnän laatu oli tavallista parempi, joskin haisunokea esiintyi verraten paljon.

Rukiin kylvö v. 1938 satoa varten alkoi maan eteläosassa yleisimmin 17—26 p. elokuuta, Vaasan ja Oulun lääneissä 23—24 p. sekä tuli loppuun suoritetuksi kuun loppuun mennessä tai syyskuun ensimmäisellä viikolla. Syysvehnä kylvettiin muutamia päiviä myöhemmin kuin ruis. Kuivuus haittasi aluksi syysviljojen itämistä, mutta syyskuussa sattuneet runsaat sateet edistivät sitä sittemmin. Lokakuulla olivat syysviljojen oraat kaikkialla tyydyttäviä, joskin juurimadot ja etanat olivat niitä siellä täällä harventaneet.

Kevätviljat.

Kevätviljojen kylvötyöt saatiin suotuisan kevään vuoksi aikanaan suoritetuksi, ja orastuminen oli yleensä tyydyttävä, joskin varsinkin ohraa tässä vaiheessa haittasivat kuivuus ja yöhallat. Kasvuaikana kärsivät kaikki kevätiljat mutta etenkin ohra tuntuvasti kuivuudesta, jonka johdosta korret jäivät lyhyiksi, ja myöskin kasvitaudit aiheuttivat niille huomattavia vahinkoja. Liian aikaisen tuleentumisen vuoksi jäivät sekä jyvät että olkisadot keskimääräistä pienemmiksi. Korjuusäät olivat yleensä suotuisat, mutta nokitaudit heikensivät sadon laatua.

Kevätvehnän kylvö alkoi Etelä-Suomessa yleisimmin 5—8 p:nä toukokuuta ja tuli loppuun suoritetuksi kuun puoliväliin mennessä. Kevätvehnän oraita vahingoittivat alkukesällä etenkin maan lounaisosassa kirpat ja osaksi muutkin kasvituholaiset. Haisunokea esiintyi verraten yleisesti, mistä johtuen korjatun viljan laatu monessa tapauksessa jäi heikoksi. Määrältään kevätvehnän sato oli keskinkertaista tuntuvasti parempi eli 1,742 kg ha:lta. Paras hehtaarisato, 1,926 kg, saatiin Turun ja Porin läänissä; heikoimmaksi sato jäi Oulun läänissä (1,541 kg).

Ohran kylvö alkoi maan eteläosassa yleisimmin 9—15 p. toukokuuta, pohjoisissa lääneissä 12—18 p. ja päättyi vastaavasti 19—24 p. ja 25—28 p. Ohra kärsi jo orastumisasteella kuivuudesta, minkä lisäksi hallat sitä paikoittain vikuuttivat. Myöhemmin vaivasi ohraa kuivuuden ohella lentonoki, joka paikoittain saastutti jopa 10—30 % tähkistä. Ohran sato jäi siten keskinkertaiseksi eli koko maassa 1,454 kg:ksi ha:lta. Suurin hehtaarisato tuli Ahvenanmaalla (1,678 kg), pienin Kuopion läänissä (1,227 kg). Korjuu suoritettiin yleisesti elokuun alkupuoliskolla.

Kauran kylvötyöt alkoivat eteläisissä lääneissä 2—7 p:nä, pohjoisempaan 4—8 p. toukokuuta ja päättyivät koko maassa 18—22 p. samaa kuuta. Kaurassa esiintyi huomattavassa määrässä mustaruostetta. Korjuu voitiin lämpimien säiden johdosta alottaa varsin aikaisin, eli 6—9 p. elokuuta, ja saatiin enimmäkseen loppuun suoritetuksi kuun loppuun mennessä tai syyskuun ensimmäisellä viikolla. Sato oli jonkin verran keskinkertaista parempi eli 1,593 kg ha:lta.

Paras se oli Ahvenanmaalla (2,025 kg), huonoin Oulun läänissä (1,452 kg). — *Sekaviljasta ja herneestä, pavusta ja vinnasta* saatiin keskinkertaista parempi sato (1,670 kg ja 1,501 kg ha:lta.)

Peruna ja juurikasvit.

Perunan kylvö suoritettiin Etelä-Suomessa yleisimmin toukokuun 15 p:n ja kesäkuun 5 p:n välisenä aikana; pohjoisessa kylvö alkoi vähän myöhemmin. Paikoin, varsinkin Etelä-Pohjanmaalla ja Sisä-Suomessa hidastuttivat kylvötoita liialliset sateet. Kuivuus haittasi monilla seuduilla tuntuvasti perunan kasvua, mutta elokuun alkupuolella ja syyskuulla sattuneet sateet virkistivät sitä melkoisesti. Kasvukauden lämpimyyks oli myöskin eduksi perunan kehitykselle. Pohjois-Suomessa ja paikoin etelämpänäkin vikuuttivat syyskuun alussa sattuneet hallat jossain määrin varsistoa. Perunaruttoa esiintyi elokuun puolivälistä lähtien varsin yleisesti, etenkin Viipurin, Uudenmaan, Mikkelin ja Kuopion lääneissä. Perunan nosto, joka yleisesti alkoi 10 p. syyskuuta vaiheilla, pitkittyi runsaiden sateiden johdosta kestäen useimmissa lääneissä kuun loppupäiviin asti. Sato oli määrältään keskinkertaista tuntuvasti parempi eli 15,984 kg ha:lta, vaihdellen eri lääneissä 18,128 kg:sta (Ahvenanmaa) 13,508 kg:aan (Uudenmaan läänissä). Laadultaan sato oli ruton ja epäedullisten korjuusäiden vuoksi huononpuoleinen.

Rehunauris ja muut juurikasvit (lukuunottamatta jo aikaisemmin kylvettyä sokerijuurikasta) kylvettiin eteläisissä lääneissä yleisesti 11—25 p. toukokuuta, pohjoisessa toukokuun 26 p:n ja kesäkuun 6 p:n välisenä aikana. Lämpimien säiden ja kuivuuden johdosta muodostuivat kasvituholaisten aiheuttamat vahingot erittäin suuriksi. Varsinkin Lounais-Suomessa ja Uudellamaalla hävittivät kirpat ristikkukkaisten rehujuurikasvien taimia laajoilta alueilta, sinappikuoriaiset tekivät suurta tuhoa etenkin Etelä-Pohjanmaalla sekä sisämaan lääneissä, ja lisäksi kaalilude ja rapsipistiäinen tekivät monin paikoin vahinkoa. Sokerijuurikasta vaivasi loppukesällä juurikaskärpänen. Eräissä kunnissa koh-tasi turnipsia ja lanttua miltei täydellinen kato. Paikotellen varsinkin Pohjanmaalla rikottiin juurikasvimaita ja kylvettiin rukiille. Syyskuun aikana saivat juurikasvimaat runsaasti sadetta, joten säilyneet taimistot kehittyivät suhteellisesti hyvin. Juurikasvien nosto alkoi 20—25 p. syyskuuta ja päättyi yleisesti lokakuun puoliväliin mennessä. Rehunauriin sato jäi keskinkertaista huonomaksi, hehtaaria kohden saatiin nimittäin koko maassa keskimäärin 26,088 kg. Muiden juurikasvien hehtaarisato sitävastoin oli keskinkertaista jonkin verran parempi eli 27,862 kg. *Sokerijuurikkaita* saatiin hehtaaria kohden n. 26,270 kg (koko satomäärä oli 880,000 dt.). *Rehukaalin* sato oli 37,567 kg ha:lta.

Heinä ja laidun.

Nurmiheinä kehittyi lämpimän kevään aikana nopeasti, ja kun apilanoraat olivat talvehtineet yleensä hyvin, satotoiveet näyttivät aluksi varsin tyydyttäviltä. Pitkällinen kuivuus kuitenkin heikensi tuntuvasti heinän kasvua. Timoteikärpänen aiheutti varsinkin siemenviljelyksille paikoin tuntuva vahinkoa. Heinän korjuu alkoi yleisesti jo juhannuksen jälkeen ja oli melkein koko maassa heinäkuun puoliväliin mennessä loppuun suoritettu. Korjuusäät olivat yleensä

poutaiset, ja vain paikalliset ukkossateet häiritsivät korjuuta. Sadon laatu oli siten verraten hyvä. Hehtaarisato oli keskinkertaista parempi eli 3,098 kg ha:lta. Paras kylvöheinäsato saatiin Ahvenanmaalla (4,272 kg), huonoin Oulun läänissä (2,564 kg ha:lta). Niittyheinän sato oli keskinkertaista vähän parempi eli 991 kg ha:lta, vaihdellen eri lääneissä 1,338 kg:sta (Ahvenanmaa) 865 kg:aan (Oulun lääni.) Laidun oli kesäkuulla yleisesti keskinkertainen tai sitä parempi, myöhemmin kesällä yleensä sitä huonompi. Elokuulla arvosteltiin laitumien kunto pohjoisissa lääneissä suorastaan huonoksi. Kun myöskin peltonurmien odelmankasvu oli heikkoa, olivat laiduntamismahdollisuudet loppukesällä verraten epätydyttävät. Syyskuun sateet virkistivät kuitenkin ruohokasvillisuutta, joten laidun arvosteltiin syys- lokakuulla yleensä keskinkertaiseksi ja vain pohjoisissa lääneissä keskinkertaista huonommaksi.

Eri viljelyskasvien kasvutila eri ajankohtina kasvukauden kuluessa näkyi seuraavista suhdeluviista, jotka osoittavat, millaisiksi satotoiveet tai jo korjatut sadot on keskimäärin arvosteltu Maataloushallitukselle kesän aikana saapuneissa tiedonannoissa ¹⁾:

		Syys- vehnä	Kevät- vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Seka- vilja	Palko- kasvit	Peruna	Juuri- kasvit	Kylvö- heinä	Niitty- heinä
Kesäk.	15 p. 1937	6.1	6.0	6.5	5.7	5.8	5.7	5.7	5.5	5.0	6.1	5.5
Heinäk.	» » »	6.2	5.5	6.4	4.9	5.2	5.1	5.4	5.4	4.1	5.3	4.7
Elok.	» » »	6.3	5.4	6.5	4.8	5.2	5.1	5.3	5.2	4.1	5.5	4.8
Syysk.	» » »	6.2	5.5	6.5	4.9	5.3	5.2	5.3	5.1	4.3	5.5	4.8
Lokak.	» » »	6.3	5.5	6.4	4.9	5.3	5.3	5.2	5.1	4.3	5.5	4.6
»	» » 1936	5.3	5.6	4.8	5.3	5.7	5.5	5.2	6.4	5.2	5.6	4.6

Satomäärät.

Eri viljelyskasveista saadut satomäärät olivat v. 1937, läänittäin esitettyinä, seuraavat dt:

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahvenan- maan maa- kunta	Hämeen lääni	Viipurin lääni	Mikkelin lääni	Kuopion lääni	Vaasan lääni	Oulun lääni	Valtakunta v. 1937	Valtakunta v. 1936
Syysvehnä	140,753	284,537	6,235	87,621	34,556	1,117	273	28,602	296	583,990	439,962
Kevätvehnä	190,617	421,314	32,326	176,680	315,818	59,895	72,501	199,292	33,678	1,502,121	991,221
Ruis	334,158	784,161	8,596	546,542	680,889	383,349	457,040	831,533	287,362	4,313,630	3,082,310
Ohra	91,891	259,868	3,675	164,706	157,512	59,268	193,210	430,391	399,076	1,759,597	1,851,912
Kaura	1,044,956	1,840,313	45,279	1,017,190	1,002,163	463,189	545,105	1,053,697	263,245	7,275,137	6,924,754
Sekuli	23,406	34,767	2,468	22,009	9,358	5,515	6,884	23,529	16,680	144,616	248,146
Herne, papu ja virna	31,520	63,150	5,554	26,153	23,283	3,701	2,508	6,765	2,149	164,783	177,097
Peruna	1,409,191	2,116,840	87,377	1,307,755	2,499,945	882,021	1,694,505	2,819,102	1,057,845	13,874,581	14,328,755
Rehunauris	376,984	704,724	53,765	340,102	228,343	214,254	460,739	1,213,758	269,979	3,862,648	4,361,219
Muut juurikasvit	603,233	1,420,106	31,835	443,679	389,334	73,822	54,472	117,086	70,338	3,203,905	3,179,953
Rehukaali	132,764	255,644	5,114	130,904	49,688	33,822	28,658	89,232	19,872	745,698	732,048
Vihantarehu	79,597	89,649	1,919	105,939	53,007	34,861	36,946	71,240	54,426	527,584	661,209
Heinäsiemen	7,911	16,367	359	6,966	7,266	1,865	3,950	33,360	5,021	83,065	84,582
Peltoheinä	3,064,592	5,873,992	241,496	3,716,801	5,761,022	1,770,052	3,950,270	7,163,804	3,926,400	35,468,429	34,528,946
Niittyheinä	52,563	114,693	17,541	62,959	197,976	54,878	426,739	148,969	1,320,777	2,397,095	2,468,671
Pellava ja hamp- pu	744	2,069	34	1,961	1,910	749	886	1,660	320	10,333	13,185

¹⁾ Vuodentulotoiveitten ilmoittamisessa on käytetty numeroasteikkoa, jossa 8 tarkoittaa erittäin hyvää, 7 hyvää, 6 keskinkertaista parempaa, 5 keskinkertaista, 4 keskinkertaista huonompaa, ja 3 huonoa vuodentuloa sekä 2 melkein katoa ja 1 katoa.

Satomäärät olivat viisivuotisjaksolla 1931—1935 keskimäärin seuraavat, dt:

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahvenan- maan maa- kunta	Hämeen lääni	Viipurin lääni	Mikkelin lääni	Kuopion lääni	Vaasan lääni	Oulun lääni	Valtakunta
Syysvehnä	76,837	153,286	6,473	52,035	27,778	262	145	14,888	30	331,734
Kevätvehnä	42,530	57,700	15,199	31,172	130,715	25,643	17,461	23,340	9,091	352,851
Ruis	334,222	748,132	9,852	466,197	541,838	301,752	338,455	602,128	180,755	3,523,331
Ohra	107,530	272,709	7,786	144,620	156,599	64,327	218,392	434,019	389,221	1,795,203
Kaura	958,129	1,696,312	41,451	961,999	915,875	416,123	528,674	975,399	225,803	6,719,765
Sekuli	54,543	43,070	2,063	41,307	14,936	9,669	10,015	47,848	14,041	237,492
Herne, papu ja virna	41,003	58,764	11,385	30,277	21,998	3,884	1,848	5,140	602	174,901
Peruna	1,358,846	1,918,323	83,784	1,119,141	1,853,516	675,724	1,313,654	1,966,243	1,013,777	11,303,008
Rehunaaris	320,386	771,674	37,339	366,013	321,344	293,028	531,219	1,768,449	286,974	4,696,426
Muut juurikasvit	620,993	853,312	33,298	412,648	209,513	103,639	78,774	98,188	65,509	2,475,874
Vihantarehu	243,905	138,762	398	159,345	89,169	38,323	68,505	95,389	62,323	896,119
Heinänsiemen ..	9,581	18,599	544	7,663	7,881	1,828	3,139	23,618	4,249	77,102
Peltoheinä	2,882,508	4,561,182	248,992	3,010,571	5,014,115	1,422,427	3,207,754	6,488,855	3,278,148	30,114,552
Niittyheinä	56,174	114,300	16,755	67,813	330,555	98,023	588,947	150,352	1,378,235	2,801,154
Pellava ja hamp- pu	1,554	3,671	33	3,109	2,764	1,127	1,173	2,259	507	16,197

Hehtaaria kohden sadot olivat v. 1937 seuraavat, kg:

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahvenan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta v. 1937	Valta- kunta v. 1936
Syysvehnä	2,216	2,231	2,219	2,339	2,157	2,190	1,950	1,648	1,184	2,199	1,846
Kevätvehnä	1,657	1,926	1,668	1,827	1,638	1,686	1,626	1,696	1,541	1,742	1,640
Ruis	1,637	1,897	1,516	1,840	1,781	1,898	1,855	1,702	1,643	1,787	1,324
Ohra	1,478	1,650	1,678	1,524	1,457	1,341	1,227	1,489	1,417	1,454	1,428
Kaura	1,613	1,741	2,025	1,571	1,660	1,455	1,469	1,500	1,452	1,598	1,540
Sekuli	1,643	1,890	2,165	1,646	1,575	1,448	1,474	1,699	1,493	1,670	1,587
Herne, papu ja virna	1,451	1,513	1,752	1,504	1,571	1,376	1,334	1,487	1,187	1,501	1,414
Peruna	13,508	14,532	18,128	14,734	16,756	16,520	16,842	18,153	16,043	15,984	16,484
Rehunaaris	29,292	29,585	35,606	23,800	27,983	26,418	26,881	23,753	24,410	26,088	28,081
Muut juurikasvit ...	27,482	30,487	29,206	29,958	27,075	25,544	22,053	19,226	14,871	27,862	26,203
Rehukaali	34,846	40,578	34,093	35,572	35,747	39,791	35,380	38,133	38,215	37,567	33,766
Vihantarehu	3,631	3,245	4,463	3,427	3,566	3,528	3,702	3,544	3,844	3,566	3,978
Heinänsiemen	273	325	342	294	343	325	409	398	370	349	318
Peltoheinä	2,797	3,494	4,272	3,257	3,005	3,322	3,386	3,078	2,564	3,098	3,053
Niittyheinä	1,126	1,165	1,338	1,192	1,232	978	1,361	981	865	991	952
Pellava ja hamppu ..	332	272	378	309	354	373	309	279	390	310	303

Viisivuotisjaksolla 1931—1935 olivat vastaavat hehtaarisadot keskimäärin seuraavat, kg:

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahve- nan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta
Syysvehnä	1,762	1,980	1,986	1,736	1,558	1,541	1,318	1,627	1,000	1,827
Kevätvehnä	1,609	1,836	1,951	1,718	1,509	1,671	1,555	1,515	1,495	1,615
Ruis	1,529	1,697	1,592	1,605	1,506	1,587	1,480	1,390	1,313	1,528
Ohra	1,445	1,455	1,758	1,347	1,412	1,370	1,412	1,413	1,442	1,421
Kaura	1,496	1,543	1,860	1,456	1,456	1,352	1,453	1,369	1,218	1,454
Sekuli	1,624	1,685	2,149	1,654	1,649	1,437	1,580	1,675	1,437	1,632
Herne, papu ja virma	1,429	1,551	2,063	1,228	1,416	1,286	1,540	1,155	1,136	1,440
Peruna	13,180	13,620	15,123	13,187	14,758	13,607	14,754	14,702	15,710	14,183
Rehunauris	27,037	25,510	27,455	25,577	25,483	28,339	28,241	28,395	24,095	27,034
Muut juurikasvit ..	26,664	26,517	29,730	24,504	22,948	22,878	20,621	20,203	14,058	24,653
Vihantarehu	4,347	4,061	4,975	4,006	4,122	3,431	4,046	3,813	3,940	4,060
Heinänsiemen	290	329	375	293	345	321	340	321	269	316
Peltoheinä	2,740	2,850	4,309	2,743	2,966	3,139	3,263	2,875	2,509	2,868
Niittyheinä	1,086	1,077	1,507	1,037	1,258	878	1,277	858	807	948
Pellava ja hamppu ..	333	346	367	397	388	410	436	340	399	371

Sato rehuyksikköinä.

Jos halutaan muodostaa käsitys sadon kokonaismäärästä, on tarpeellista jollakin tavoin muuntaa eri kasvilajeista saadut satomäärät samanarvoisiksi yksiköiksi. Tällaiseksi yksiköksi on valittu rehuyksikkö, jolla maassamme on totuttu mittaamaan eri satotuotteiden ravintoarvoa tai tarkemmin sanoen niiden nettoenergiasältöä niitä kotieläinten ruokinnassa käytettäessä. Kuten tunnettua vastaa 1 rehuyksikkö ravintoarvoltaan 1 kg normaalista ohraa, vehnää tai ruista. Seuraavassa on pellostä ja luonnonniityiltä saatu sato muunnettu rehuyksiköiksi; laskelmasta on kuitenkin jätetty pois perunanvarsisato, joka vain poikkeustapauksissa otetaan talteen, pellava-, hamppu- ja heinänsiemensadot, joiden käyttötarkoitus on toinen kuin muiden viljelyskasvien, sekä peltolaitumen sato ynnä peltonurmien ja luonnonniittyjen odelmasadot, joiden arvioimista varten ei ole riittäviä alkutietoja. Muunnettaessa on v:n 1937 sadolle käytetty seuraavia suhdelukuja, jotka tarkoittavat rehuyksikköön laskettuja määriä kiloissa: vehnälle, rukiille, ohralle, herneelle, pavulle sekä virmalle 1.0, sekaviljalle 1.1, kauralle 1.2, perunalle 5.0, rehunauriille 12.5, muille juurikasveille 8.0, rehukaalille 8.7, peltoheinälle ja vihantarehulle 2.5, niittyheinälle 3.0, rehunauriin naateille 20.0, muiden juurikasvien naateille 13.0, vehnän ja rukiin oljille 5.0, kauran, ohran ja sekaviljan oljille 4.0 sekä herneen ja virmän oljille 3.5 ¹⁾. — Edellä mainitut näkökohdat huomioon ottaen ovat sadot v. 1937 rehuyksiköiksi muunnettuina seuraavat, 1,000 yksiköin. Tämän ohella on esitetty vastaavat määrät v:lta 1936 ja vuotuiset keskimäärät ajanjaksolta 1931—35.

¹⁾ Olkisadon suuruus on laskettu siten, että korjattu jyväsato, kiloin ilmoitettuna, on kerrottu vehnässä ja rukiissa 2:lla, ohrassa ja palkokasveissa 1:llä, sekaviljassa 1.3:lla ja kaurassa 1.4:llä. Juurikasvien naattisato taas on laskettu siten, että juurikasvisato, kiloissa, on kerrottu rehunauriissa 0.15:llä ja muissa juurikasveissa 0.25:llä.

	v. 1936	%	v. 1937	%	keskim. vuotta kohti vv. 1931—35	%
Vehnä	143,118	4.0	208,611	5.4	68,459	2.1
Ruis	308,231	8.6	431,363	11.1	352,333	10.7
Ohra	185,191	5.1	175,960	4.5	173,256	5.3
Kaura	577,063	16.0	606,261	15.5	559,981	17.0
Sekavilja	22,559	0.6	13,147	0.3	21,590	0.6
Herne, papu ja virna ..	17,710	0.5	16,478	0.4	17,490	0.5
Yhteensä viljakasvit	1,253,872	34.8	1,451,820	37.2	1,193,109	36.2
Peruna	286,575	7.9	277,492	7.1	226,060	6.9
Rehunauris	34,890	1.0	30,901	0.8	37,571	1.1
Muut juurikasvit	39,749	1.1	40,049	1.1	31,641	1.0
Rehukaali	8,414	0.2	8,571	0.2	—	—
Yht. peruna, juurik. ja rehukaali	369,628	10.2	357,013	9.2	295,272	9.0
Peltoheinä	1,381,158	38.3	1,418,737	36.4	1,204,582	36.6
Vihantarehu	26,448	0.7	21,103	0.6	35,845	1.1
Syysviljan oljet	140,891	3.9	195,905	5.0	154,203	4.7
Kevätviljan oljet	336,378	9.3	363,405	9.3	303,301	9.2
Palkokasvien oljet	5,060	0.2	4,708	0.1	4,997	0.1
Yht. peltoheinä ja oljet	1,889,935	52.4	2,003,858	51.4	1,702,928	51.7
Rehunauriin naatit ...	3,271	0.1	2,897	0.1	3,523	0.1
Muiden juurik. naatit	6,115	0.2	6,161	0.1	4,761	0.2
Yhteensä naatit	9,386	0.3	9,058	0.2	8,284	0.3
Sato pellostä	3,522,821	97.7	3,821,749	98.0	3,199,593	97.2
Niittyheinä	82,289	2.3	79,903	2.0	93,372	2.8
Koko sato	3,605,110	100.0	3,901,652	100.0	3,292,965	100.0

Niinkuin taulukosta ilmenee, oli sato v. 1937 rehuyksiköissä arvioituna n. 8.2 % suurempi kuin v:n 1936 ja n. 11.8 % suurempi kuin vuotuinen keski-sato viisivuotisjaksolla 1931—35. Koko rehuyksikkösadosta muodosti viljasato 37.2 %, peruna-, juurikasvi- ja rehukaalisato 9.2 %, juurikasvien naattisato 0.2 % sekä vihantarehu-, peltoheinä- ja olkisadot yhteensä 51.4 %; niittyheinä-sato oli vastaavasti vain 2.0 %.

Sato rehuyksiköiksi muunnettuna esitetään seuraavassa taulukossa läänittäin:

Rehuyksiköitä v. 1937 (1,000 yksiköin) läänittäin:

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahven- nan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni
Syysvehnä	14,075	28,454	623	8,762	3,456	112	27	2,860	30
Kevätvehnä	19,062	42,131	3,233	17,668	31,582	5,989	7,250	19,929	3,368
Ruis	33,416	78,416	860	54,654	68,089	38,335	45,704	83,153	28,736
Ohra	9,189	25,987	367	16,471	15,751	5,927	19,321	43,039	39,908
Kaura	87,080	153,359	3,773	84,766	83,514	38,599	45,425	87,808	21,937
Sekuli	2,128	3,161	224	2,001	851	501	626	2,139	1,516
Herne, papu ja virna	3,152	6,315	555	2,615	2,328	370	251	677	215
Yht. viljakasvit	168,102	337,823	9,635	186,937	205,571	89,833	118,604	239,605	95,710
Peruna	28,184	42,337	1,748	26,155	49,999	17,640	33,890	56,382	21,157
Rehunauris	3,016	5,638	430	2,721	1,826	1,714	3,686	9,710	2,160
Muut juurikasvit	7,540	17,751	398	5,546	4,867	923	681	1,464	879
Rehukaali	1,526	2,938	59	1,505	571	389	329	1,026	228
Yht. peruna, juurik. ja rehu- kaali	40,266	68,664	2,635	35,927	57,263	20,666	38,586	68,582	24,424
Peltoheinä	122,583	234,960	9,660	148,672	230,441	70,802	158,011	286,552	157,056
Vihantarehu	3,184	3,586	77	4,237	2,120	1,394	1,478	2,850	2,177
Syysviljan oljet	18,996	42,748	593	25,367	28,618	15,379	18,293	34,405	11,506
Kevätviljan oljet	47,256	88,890	3,050	47,501	51,951	20,269	27,033	56,376	21,079
Palkokasvien oljet	901	1,804	159	747	665	106	72	193	61
Yht. peltoheinä, vihanta- rehu ja oljet	192,920	371,988	13,539	226,524	313,795	107,950	204,887	380,376	191,879
Rehunauriin naatit	283	529	40	255	171	161	346	910	202
Muiden juurik. naatit	1,160	2,731	61	853	749	142	105	225	135
Yht. naatit	1,443	3,260	101	1,108	920	303	451	1,135	337
Koko sato pellostasta	402,731	781,735	25,910	450,496	577,549	218,752	362,528	689,698	312,350
Niittyheinä	1,752	3,823	585	2,099	6,599	1,829	14,225	4,965	44,026
Sato kokonaisuudessaan	404,483	785,558	26,495	452,595	584,148	220,581	376,753	694,663	356,376

Sadon raha-arvo.

Sadon raha-arvoa määrättäessä on satotuotteiden hintoina käytetty, mikäli mahdollista, maanviljelijöille myyntipaikalla maksettuja hintoja eli n. s. luovutushintoja. Markkinattomien rehujen hinnat on arvioitu niitä vastaavien markkinakelpoisten satotuotteiden hintojen perusteella, ottamalla huomioon niiden suhteellinen ruokinta-arvo. Vehnän ja rukiin sekä ohran, kauran ja perunan hinnat on laskettu Maataloustuottajain Keskusliiton julkaisemista kuukausittaisista hintatiedoituksista, ja ne ovat keskiarvoja 12 kuukauden jaksolta (elokuu 1937—heinäkuu 1938). Näin on saatu hinnaksi vehnälle 2: 80, rukiille 2: 31, ohralle 2: 34, kauralle 1: 70, sekä perunalle 0: 69, kaikki nämä määrät kilolta. Muille satotuotteille on käytetty vastaavasti seuraavia arviohintoja: sekaviljalle 2: 20, herneille ja pavuille 3: —, rehunauriille 0: 15, muille juurikasveille 0: 25, rehukaalille 0: 15, peltoheinälle ja vihantarehulle 0: 65, niittyheinälle 0: 55, syysviljan oljille 0: 12, kevätiljan oljille 0: 30, juurikasvien naateille 0: 10, apilansiemenelle 25: —, muulle heinänsiemenelle 8: 50, sekä kehrukasveille 7: 50. Näitä hintoja käyttäen on sadon arvoksi koko maassa saatu 7,588,566 tuh. markkaa.

Vastaavat arvot olivat v. 1937 sekä viisivuotijaksolla 1931—1935 eri lääneissä (tuhansia markkoja):

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahve- nan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta v. 1937	%	Valta- kunta vv. 1931-35 keskim.	%
Vehnä	92,784	197,638	10,797	74,004	98,105	17,083	20,377	63,810	9,513	584,111	7.7	172,810	3.4
Ruis	77,191	181,141	1,986	126,251	157,285	88,554	105,576	192,084	66,381	996,449	13.1	729,217	14.2
Ohra	21,502	60,809	860	38,541	36,858	13,869	45,211	100,712	93,384	411,746	5.4	295,622	5.8
Kaura	177,643	312,853	7,697	172,922	170,368	78,742	92,668	179,128	44,752	1,236,773	16.3	798,423	15.6
Sekavilja	5,149	7,649	543	4,842	2,059	1,213	1,515	5,176	3,670	31,816	0.4	36,630	0.7
Herne, papu ja virna	9,456	18,945	1,666	7,846	6,985	1,110	752	2,030	645	49,435	0.7	46,922	0.9
Yhteensä viljakasvit	383,725	779,035	23,549	424,406	471,660	200,571	266,099	542,940	218,345	3,310,330	43.6	2,079,624	40.6
Peruna	97,234	146,062	6,029	90,235	172,496	60,860	116,921	194,518	72,991	957,346	12.6	585,398	11.4
Rehunaaris	5,655	10,571	806	5,102	3,425	3,214	6,911	18,206	4,050	57,940	0.8	97,342	1.9
Muut juurikasvit ...	15,081	35,503	796	11,092	9,733	1,846	1,362	2,927	1,758	80,098	1.1	89,130	1.8
Rehukaali	1,991	3,835	77	1,964	745	507	430	1,338	298	11,185	0.1	.	.
Yht. peruna, juurik. ja rehukaali	119,961	195,971	7,708	108,393	186,399	66,427	125,624	216,989	79,097	1,106,569	14.6	771,870	15.1
Vihantarehu	5,174	5,827	125	6,886	3,445	2,266	2,401	4,631	3,538	34,293	0.5	48,430	0.9
Peltoheinä	199,199	381,810	15,697	241,592	374,466	115,053	256,768	465,647	255,216	2,305,448	30.4	1,608,740	31.4
Niittyheinä	2,891	6,308	965	3,463	10,888	3,018	23,471	8,193	72,643	131,840	1.7	122,344	2.4
Syysviljan oljet	11,398	25,649	356	15,220	17,171	9,227	10,975	20,643	6,904	117,543	1.5	77,101	1.5
Kevätviljan »	58,995	111,724	4,048	59,122	66,130	25,041	33,309	70,042	25,700	454,111	6.0	305,079	6.0
Palkokasvien »	946	1,894	167	785	698	111	75	203	64	4,943	0.1	4,372	0.1
Yhteensä vihanta- rehu, heinä ja oljet	278,603	533,212	21,358	327,068	472,798	154,716	326,999	569,359	364,065	3,048,178	40.2	2,166,066	42.3
Juurikasvien naatit .	2,073	4,607	161	1,619	1,316	506	827	2,114	581	13,804	0.2	9,712	0.2
Apilansiemen	9,947	13,880	335	6,643	6,862	2,348	3,848	14,725	2,230	60,818	0.8	82,486	1.6
Muu heinänsiemen .	2,752	7,571	158	3,016	3,165	648	1,688	19,229	2,890	41,117	0.5		
Yht. heinänsiemen	12,699	21,451	493	9,659	10,027	2,996	5,536	33,954	5,120	101,935	1.3		
Kehruukasvit	558	1,552	26	1,471	1,432	562	664	1,245	240	7,750	0.1	8,185	0.2
Kaikki yhteensä	797,619	1,535,828	53,295	872,616	1,143,632	425,778	725,749	1,366,601	667,448	7,588,566	100.0	5,117,943	100.0

Edellisenä vuonna oli sadon raha-arvo seuraava, 1,000 mk:

	Valtakunta	%		Valtakunta	%
Vuonna 1936					
Vehnä	473,722	7.7	Vihantarehu	33,060	0.5
Ruis	785,989	12.8	Peltoheinä	1,726,447	28.1
Ohra	388,902	6.3	Niittyheinä	103,684	1.7
Kaura	1,128,735	18.4	Syysviljan oljet	70,445	1.2
Sekavilja	52,110	0.8	Kevätviljan oljet	346,290	5.6
Herne, papu ja virna	53,129	0.9	Palkokasvien oljet	4,427	0.1
Yhteensä viljakasvit	2,882,587	46.9	Yhteensä vihantarehu, heinä ja oljet	2,284,353	37.2
Peruna	702,109	11.4	Rehunaaruiden naatit	5,233	0.1
Rehunaaris	65,418	1.1	Muiden juurikasvien naatit ...	6,360	0.1
Muut juurikasvit	79,499	1.3	Yhteensä naatit	11,593	0.2
Rehukaali	10,981	0.2	Heinänsiemen	99,915	1.6
Yhteensä peruna, juurikasvit ja rehukaali	858,007	14.0	Kehruukasvit	9,230	0.1
			Kaikki yhteensä	6,145,685	100.0

Maatalous v. 1937.

Vuonna 1937 kohosi sadon arvo 7,588.6 milj. markkaan, mikä on 23.5 % edellisen vuoden sadon arvoa suurempi. Vuoden 1936 sato oli nimittäin arvoltaan 6,145.7 milj. markkaa ja vuosien 1931—36 sato keskimäärin 5,117.9 milj. markkaa. Sadon arvon huomattava lisäys johtuu suurelta osalta hintojen noususta.

Kulutus.

Muutamien tärkeimpien satotuotteiden kulutusta ihmisten ja kotieläinten ravinnoksi v. 1937 valaisevat alempana esitetyt laskelmat, jotka on tehty käytäen perustana tilaston ilmoittamia satomääriä, edellä (siv. 11) arvioituja kylvömääriä, tullitilastossa ilmoitettuja vienti- ja tuontimääriä sekä teollisuustilaston mukaisia lukuja mallas-, tärkkelys-, hiiva- ja väkiviinatelitaissa raaka-aineina käytetyistä tuotemääristä. Kulutuslaskelmissa ei ole otettu huomioon kalenterivuoden alussa ja lopussa olevia varastoja, joiden suuruudesta ei ole saatavissa tietoja.

Vehnää tuotiin maahan v. 1937 (jauhamattomaksi muunnettuna) 92.7 milj. kg. eli 23.1 milj. kg vähemmän kuin v. 1936. Vehnän nettosato (sato vähennettynä kylvömäärällä) oli v. 1937 188.6 milj. kg, vastaten 128.3 milj. kg edellisenä vuonna ja 61.6 milj. kg keskimäärin vuosina 1931—35. Kotimaisen tuotannon osuus kulutuksesta oli v. 1937 67.0 %, oltuaan edellisenä vuonna 52.6 % ja vv. 1931—35 keskim. 33.4 %. Kulutus oli asukasta kohden laskettuna 73.3 kg.

Rukiin tuonti, joka oli vv. 1931—35 keskimäärin 44.9 milj. kg sekä v. 1936 67.5 milj. kg, kohosi v. 1937 72.5 milj. kg:aan. Tuonnin kasvuun vaikutti ennen kaikkea v. 1936 saatu huono sato. Nettosato oli v. 1937 397.3 milj. kg eli huomattavasti suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli 275.4 milj. kg, sekä viisivuotiskautena 1931—35, jona se oli keskimäärin 319.8 milj. kg. Omavaraisuusprosentti oli v. 1937 84.6 % ollen vuoden 1936 heikosta sadosta johtuen pienempi kuin viisivuotiskaudella 1931—35, jolloin vastaava prosenttiluku oli 87.7 %. Kulutus asukasta kohden oli 121.8 kg. v. 1937, vastaten 97.1 kg. vv. 1931—35.

Ohran tuonti oli v. 1937 1.5 milj. kg oltuaan edellisenä vuonna 2.4 milj. kg. ja keskimäärin vv. 1931—35 1.3 milj. kg. Nettosato oli v. 1937 152.0 milj. kg, vastaten 154.5 milj. kg keskim. vv. 1931—35. Kulutuksesta tuli henkeä kohden 37.9 kg, jota vastasi jotenkin sama määrä (40.8 kg) viisivuotiskaudella 1931—35.

Kauraa tuotiin v. 1937 6.5 milj. kg, tuontimäärän oltua v. 1936 30.2 milj. kg. sekä vv. 1931—35 keskim. 11.5 milj. kg. Nettosato nousi v. 1937 639.7 milj. kg:aan, vastaten 582.8 milj. kg keskimäärin vv. 1931—35. Kulutus asukasta kohden oli v. 1937 168.5 kg, v. 1936 167.0 kg ja vv. 1931—35 keskimäärin 158.8 kg.

Perunan tuonti oli v. 1937 1.3 milj. kg, v. 1936 3.3 milj. kg ja vuosina 1931—35 keskimäärin 3.8 milj. kg. Nettosato oli v. 1937 1,245.4 milj. kg, vastaten 999.8 milj. kg keskimäärin vv. 1931—35. Kulutus asukasta kohden on vähentynyt edelliseen vuoteen verraten, ollen v. 1937 305.5 kg, v. 1936 322.2 kg sekä viisivuotiskaudella 1931—35 262.2 kg.

Yksityiskohtaisemmin käyvät edellä esitetyt tiedot ilmi seuraavasta taulukosta, jossa tarkasteltavien satotuotteiden määrät on ilmoitettu kiloissa ¹⁾.

	Vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Peruna
V. 1937					
Sato	208,611,100	431,363,000	175,959,700	727,513,700	1,387,458,100
Kylvö	20,039,100	34,042,900	23,965,500	87,854,200	142,093,200
Nettosato	188,572,000	397,320,100	151,959,700	639,659,500	1,245,364,900
Tuonti	92,673,192	72,456,868	1,484,330	6,544,507	1,276,799
Teollisuus	—	2,583,532	8,014,161	46,000	75,193,270
Vienti	1,214	15,056	205	13,170	500
Yhteensä kulutusta varten	281,243,978	467,178,380	145,429,664	646,144,837	1,171,447,929
Kulutus 1 henkeä kohden ²⁾	73.3	121.8	37.9	168.5	305.5
V. 1936					
Sato	143,118,300	308,231,000	185,191,200	692,475,400	1,432,875,500
Kylvö	14,848,500	32,828,600	25,670,100	86,811,400	142,293,000
Nettosato	128,269,800	275,402,400	159,521,100	605,664,000	1,290,582,500
Tuonti	115,810,669	67,484,048	2,447,608	30,166,701	3,263,646
Teollisuus	—	3,012,073	7,322,723	50,344	67,041,067
Vienti	1,248	17,309	247	2,059	22,275
Yhteensä	244,079,221	339,857,066	154,645,738	635,778,298	1,226,782,804
Kulutus 1 henkeä kohden	64.1	89.3	40.6	167.0	322.2
Vuosina 1931—1935 (Keskimäärin vuodessa)					
Sato	68,458,540	352,333,120	179,520,260	671,976,500	1,130,300,760
Kylvö	6,838,227	32,503,045	25,009,504	89,179,479	130,455,482
Nettosato	61,620,313	319,830,075	154,510,756	582,797,021	999,845,278
Tuonti	122,728,176	44,865,144	1,320,485	11,500,416	3,826,792
Teollisuus	—	1,368,657	3,353,818	24,751	22,561,573
Vienti	645	32,967	488	370,615	88,552
Yhteensä kulutusta varten	184,347,844	363,293,595	152,476,935	593,902,071	981,021,945
Kulutus 1 henkeä kohden	49.3	97.1	40.8	158.8	262.2

Kotieläimet.

Kotieläinten luku.

Kotieläimet, joista annetaan tiedot kihlakunnittain ja maanviljelysseuroittain taululiitteessä N:o 3, jakautuvat syyskuun 1 p:nä 1937 läänittäin koko maassa seuraavalla tavalla:

¹⁾ Vilja on ilmoitettu seuraavassa taulukossa jauhamattomana; jauhettua viljaa jauhamattomaksi muunnettaessa on 100 kg vehniä pantu vastaamaan 65 kg vehnäjauhoja tai -ryynejä, 100 kg rukiita 95 kg ruisjauhoja, 100 kg ohria 60 kg ohraryynejä tai -jauhoja sekä 100 kg kauroja 50 kg kauraryynejä tai -jauhoja.

²⁾ Koko väkiluku arvioitu 31 p. jouluk. 1937 3,834,662 hengeksi, joista kaupunkien väkiluku 825,848 ja maalaiskuntain 3,008,814 henkeä.

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahve- nan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta v. 1937
Oriita (yli 3 v.)	533	1,208	16	703	804	515	869	1,480	1,377	7,505
Ruunia (yli 3 v.)	16,104	25,400	1,225	16,550	21,117	9,070	12,238	25,305	14,952	141,961
Tammoja (yli 3 v.) ...	13,530	24,459	1,525	19,548	25,919	10,956	18,078	30,090	15,248	159,353
Nuoria hevosia (1—3 v.)	3,266	6,932	410	4,297	5,186	2,384	4,342	7,325	2,866	37,008
Varsoja (alle 1 v.)	1,328	5,504	100	2,737	4,157	1,796	3,050	5,329	1,899	25,900
Yhteensä hevosia	34,761	63,503	3,276	43,835	57,183	24,721	38,577	69,529	36,342	371,727
Sonneja (yli 2 v.)	3,556	4,512	189	3,007	2,020	1,261	2,633	2,080	2,413	21,671
Lehmiä	123,811	203,459	9,137	132,565	181,934	89,253	160,787	208,302	153,855	1,263,103
Nuoria sonneja (1—2 v.)	3,525	5,345	441	4,115	2,911	3,029	4,656	4,997	5,566	34,585
Hiehoja (yli 1 v.)	23,869	40,076	1,090	28,373	29,632	13,702	22,215	40,425	25,153	224,535
Vasikoita (alle 1 v.) ...	20,443	48,485	3,386	31,633	38,154	19,479	33,166	50,270	32,801	277,817
Yhteensä nautaeläimiä	175,204	301,877	14,243	199,693	254,651	126,724	223,457	306,074	219,788	1,821,711
Lampaita (yli 1 v.) ...	18,068	78,656	8,113	43,038	85,730	44,107	71,349	134,825	95,489	579,375
» (alle 1 v.) ...	10,550	38,561	7,548	22,202	78,994	44,770	67,668	78,967	93,293	442,553
Yhteensä lampaita	28,618	117,217	15,661	65,240	164,724	88,877	139,017	213,792	188,782	1,021,928
Vuohia (yli 1 v.)	243	4,219	44	1,169	656	664	429	793	628	8,845
Karjuja (yli 6 kk.)	704	979	17	678	670	577	514	843	373	5,355
Emakoita, tiineitä (yli 6 kk.)	2,880	5,532	92	2,532	6,118	2,809	2,213	3,870	1,288	27,334
Emakoita, ei tiineitä (yli 6 kk.)	2,345	4,327	54	3,473	6,338	4,148	1,892	2,490	772	25,839
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	14,545	24,895	1,029	18,760	25,797	18,049	17,519	19,526	6,640	146,760
Nuoria sikoja (4—6 kk.)	8,646	25,483	731	14,127	17,382	9,553	14,239	13,171	6,046	109,378
Nuoria sikoja (2—4 kk.)	6,074	15,886	419	6,423	13,430	7,481	10,163	11,061	4,817	75,754
Porsaita (alle 2 kk.) ..	4,460	12,216	317	7,974	14,787	8,197	7,356	13,236	3,283	71,826
Yhteensä sikoja	39,654	89,318	2,659	53,967	84,522	50,814	53,896	64,197	23,219	462,246
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	87,571	87,571
Kanoja (yli 6 kk.)	234,929	1,103,809	21,009	278,182	286,576	106,902	110,696	331,689	73,324	2,547,116
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	3,520	2,414	76	1,198	2,574	378	956	1,983	368	13,467
Mehiläisyhteiskuntia ...	1,887	5,844	33	2,312	2,629	100	37	2,255	21	15,118

Edellä esitetyt tiedot eivät käsitä sellaisten talouskuntien karjoja, joilla on 0.25 ha pienempi peltoala tai jotka ovat ilman peltoa. Jotta maalaiskuntain koko kotieläinluku saataisiin selville, ovat tällaisetkin ruokakunnat lukuunotettavat. Edellyttäen, että niillä on kotieläimiä varsinaisiin viljelmiin verraten suhteellisesti yhtä paljon kuin vuoden 1920 (tätä myöhemmältä ajankohdalta ei ole vertailuun tarpeellisia tietoja) yleisessä maataloustiedustelussa todettiin olevan, ovat näitä suhdelukuja käyttäen kotieläinten määrät eri lääneissä ja koko maassa seuraavat v. 1937 ja vv. 1931—35 keskimäärin:

V. 1937	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahve- nan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Vii- purin lääni	Mik- kelin lääni	Kuo- pion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta v. 1937	Valta- kunta vv. 1931-35 keskim.
Oriita (yli 3 v.)	551	1,233	17	750	839	531	891	1,513	1,428	7,753	7,918
Ruunia (yli 3 v.)	16,635	26,109	1,272	17,341	21,834	8,754	12,795	25,759	15,569	146,068	147,943
Tammoja (yli 3 v.) ...	13,841	24,874	1,622	20,054	26,358	11,131	18,509	30,551	15,655	162,595	165,874
Nuoria hevosia (1—3 v.)	3,302	6,999	443	4,348	5,217	2,403	4,402	7,384	2,923	37,421	23,216
Varsoja (alle 1 v.)	1,351	5,580	107	2,773	4,178	1,814	3,050	5,391	1,957	26,201	14,437
Yhteensä hevosia	35,680	64,795	3,461	45,266	58,426	24,633	39,647	70,598	37,532	380,038	359,388

	Uuden- maan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahven- naan- maan maa- kunta	Hä- meen lääni	Viipurin lääni	Mikkelin lääni	Kuopion lääni	Vaa- san lääni	Oulun lääni	Valta- kunta v. 1937	Valta- kunta vv. 1931-35 keskim.
Sonneja (yli 2 v.)	3,560	4,561	189	3,010	2,034	1,264	2,643	2,090	2,469	21,820	21,193
Lehmiä	132,780	216,897	10,859	143,169	192,403	95,075	171,945	218,014	162,445	1,343,587	1,278,058
Nuoria sonneja (1—2 v.)	3,563	5,457	479	4,152	2,927	3,059	4,698	5,082	5,687	35,104	35,073
Hiehoja (yli 1 v.)	24,796	41,828	1,175	29,558	30,222	14,178	23,115	41,634	26,395	232,901	201,203
Vasikoita (alle 1 v.) ...	21,641	51,021	4,096	33,290	39,557	20,620	35,103	52,020	34,318	291,666	256,886
Yhteensä nautaeläimiä	186,340	319,764	16,798	213,179	267,143	134,196	237,504	318,840	231,314	1,925,078	1,792,413
Lampaita (yli 1 v.) ...	19,274	84,225	9,879	45,827	88,294	46,823	75,901	140,181	100,053	610,457	622,509
» (alle 1 v.) ...	10,960	41,022	9,116	23,042	80,886	47,258	71,102	81,551	96,913	461,850	350,485
Yhteensä lampaita	30,234	125,247	18,995	68,869	169,180	94,081	147,003	221,732	196,966	1,072,307	972,994
Vuohia (yli 1 v.)	343	4,951	44	1,492	746	714	524	862	696	10,372	11,578
Karjuja (yli 6 kk.)	711	1,000	17	683	675	612	517	848	373	5,436	5,427
Emakoita, tiineitä (yli 6 kk.)	2,939	5,614	94	2,559	6,161	2,859	2,220	3,878	1,288	27,612	} 48,853
Emakoita, ei tiineitä (yli 6 kk.)	2,393	4,392	55	3,510	6,383	4,223	1,898	2,495	772	26,121	
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	17,868	26,758	1,075	22,622	29,034	19,795	18,716	20,533	6,822	163,223	162,190
Nuoria sikoja (4—6 kk.)	10,287	28,335	894	16,002	19,543	10,523	15,351	13,799	6,322	121,056	} 172,332
Nuoria sikoja (2—4 kk.)	7,227	17,664	513	7,276	15,100	8,241	10,957	11,589	5,036	83,603	
Porsaita (alle 2 kk.) ...	5,061	13,244	362	8,821	15,902	8,822	7,784	13,684	3,433	77,113	2) 71,404
Yhteensä sikoja	46,486	97,007	3,010	61,473	92,798	55,075	57,443	66,826	24,046	504,164	460,206
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	100,356	100,356	90,892
Kanoja (yli 6 kk.) ...	271,889	1,244,348	26,245	312,749	301,754	110,557	114,107	344,153	75,257	2,801,059	2,759,324
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	3,520	2,706	86	1,198	2,612	378	998	2,020	383	13,901	8,352
Mehiläisyhteiskuntia ...	2,657	7,151	33	2,743	3,211	100	39	2,415	25	18,374	13,154

Yleisenä huomautuksena mainittakoon, että viimeksi ilmoitettuja lukuja on kauttaaltaan käytetty pohjana seuraavassa tekstissä esitetyille laskelmille. Poikkeuksena ovat vain eläinluvun ja peltoalojen suhdetta koskevat laskelmat, joissa on käytetty edellisen taulukon lukuja.

Nuoren karjan kasvatuksen suhteellista laajuutta v. 1937 maan eri lääneissä ja koko maassa valaisevat seuraavat prosenttiluvut, jotka osoittavat nuorten eläinten osuuden kunkin eläinryhmän koko pääluvusta:

Lääni tai maakunta.	Nuoria hevosia ja varsoja	Nuoria nautoja ja vasikoita	Lampaan vuonia	Nuoria sikoja ja porsaita
Uudenmaan	13.0	26.8	36.3	48.6
Turun ja Porin	19.4	30.7	32.8	61.1
Ahvenanmaan	15.9	34.2	48.0	58.8
Hämeen	15.7	31.4	33.5	52.2
Viipurin	16.1	27.2	47.8	54.5
Mikkelin	17.1	28.2	50.2	50.1
Kuopion	18.8	26.5	48.4	59.3
Vaasan	18.1	31.0	36.8	58.5
Oulun	13.0	28.7	49.2	61.5
Valtakunta	16.7	29.1	43.1	55.9

1) Vuosilta 1931 ja 1932 keskimäärä 3—6 kk:n ikäisistä sioista.

2) » » » » » alle 3 kk. olevista porsaista.

Nuoren karjan suhteellinen lukuisuus oli samassa eläinryhmässä niinmuodoin hyvin erilainen eri osissa maata. Niin esim. vaihteli nuorten hevosten ja varsojen luku 13.0%:sta (Uudenmaan ja Oulun läänit) 19.4%:in (Turun ja Porin lääni), nuorten nautaeläinten ja vasikoiden luku 26.5%:sta (Kuopion lääni) 34.2%:in (Ahvenanmaa), lampaanvuonien luku 32.8%:sta (Turun ja Porin lääni) 50.2%:in (Mikkelin lääni) sekä nuorten sikojen ja porsaiden luku 48.6%:sta (Uudenmaan lääni) 61.5%:in (Oulun lääni).

Täysikasvuisten naaraseläinten ja nuorimpaan ikäryhmään kuuluvien eläinten lukumäärien suhde oli seuraava:

	100 täysi-ikäistä vastasi:		
	Varsoja	Vasikoita	Porsaita
Uudenmaan läänissä	9.8	16.3	94.9
Turun ja Porin läänissä	22.4	23.5	132.4
Ahvenanmaan maakunnassa	6.6	37.7	243.0
Hämeen läänissä	13.8	23.3	145.3
Viipurin »	15.9	20.6	126.8
Mikkelin »	16.3	21.7	124.6
Kuopion »	16.5	20.4	189.0
Vaasan »	17.6	23.9	214.7
Oulun »	12.5	21.1	166.7
Valtakunnassa	16.1	21.7	143.5

Oriiden ja tammojen sekä sonnien ja lehmien lukumäärien suhteet eri läänissä käyvät ilmi seuraavasta asetelmasta, jossa on ilmoitettu tammojen luku 100 oritta kohden ja lehmien luku 100 sonnia kohden.

	100 oritta vastasi: 100 sonnia vastasi:	
	100 oritta vastasi:	100 sonnia vastasi:
Uudenmaan läänissä	2,512	3,730
Turun ja Porin läänissä	2,017	4,755
Ahvenanmaan maakunnassa	9,541	5,746
Hämeen läänissä	2,674	4,756
Viipurin »	3,142	9,459
Mikkelin »	2,096	7,522
Kuopion »	2,077	6,506
Vaasan »	2,019	10,431
Oulun »	1,096	6,579
Valtakunnassa	2,097	6,158

Luvut osoittavat, että oriita pidettiin suhteellisesti enimmäin Oulun läänissä ja vähimmin Ahvenanmaalla sekä sonneja enimmäin Uudenmaan ja vähimmin Vaasan läänissä.

Muutokset kotieläinten luvussa vuosina 1931—37.

Verrattaessa vuoden 1937 kotieläinlukua vastaaviin lukumääriin v. 1936 sekä keskimääriin viisivuotiskausena 1931—35 huomataan niiden eri ryhmissä tapahtuneen seuraavat muutokset:

	Lisäys (+) tai vähennys (—) vv. 1936—37		Lisäys (+) tai vähennys (—) v. 1937 verrattuna keski- määrään vv. 1931—35	
	Luku	%	Luku	%
Oriita, yli 3 v.	— 301	— 3.7	— 165	— 2.1
Ruunia, yli 3 v.	+ 430	+ 0.3	— 1,875	— 1.3
Tammoja, yli 3 v.	+ 654	+ 0.4	— 3,279	— 2.0
Nuoria hevosia, 1—3 v.	+ 7,249	+ 24.0	+ 14,205	+ 61.2
Varsoja, alle 1 v.	+ 3,392	+ 14.9	+ 11,764	+ 81.5
Yhteensä hevosia	+ 11,424	+ 3.1	+ 20,650	+ 5.7
Sonneja, yli 2 v.	+ 1,319	+ 6.4	+ 627	+ 3.0
Lehmiä	+ 44,599	+ 3.4	+ 65,529	+ 5.1
Nuoria sonneja, 1—2 v.	— 1,364	— 3.7	+ 31	+ 0.1
Hiehoja, yli 1 v.	— 3	— (0.0)	+ 31,698	+ 15.8
Vasikoita, alle 1 v.	+ 1,311	+ 0.5	+ 34,780	+ 13.5
Yhteensä nautaeläimiä	+ 45,862	+ 2.4	+ 132,665	+ 7.4
Lampaita, yli 1 v.	— 7,206	— 1.2	— 12,052	— 1.9
» alle 1 v.	+ 56,599	+ 14.0	+ 111,365	+ 31.8
Yhteensä lampaista	+ 49,393	+ 4.8	+ 99,313	+ 10.2
Vuohia, yli 1 v.	— 2,513	— 19.5	— 1,206	— 10.4
Karjuja, yli 6 kk.	— 167	— 3.0	+ 9	+ 0.2
Siitosemakkoja, yli 6 kk. tiineitä .	+ 1,766	+ 6.8	+ 4,880	+ 10.0
» » » ei tiineitä	+ 411	+ 1.6		
Lihotussikoja, yli 6 kk.	+ 14,019	+ 9.4	+ 1,033	+ 0.6
Nuoria sikoja, 4—6 kk.	+ 13,328	+ 12.4	+ 32,327	+ 18.8
» » 2—4 kk.	+ 9,153	+ 12.3		
Porsaita, alle 2 kk.	+ 6,229	+ 8.8	+ 5,709	+ 8.0
Yhteensä sikoja	+ 44,739	+ 9.7	+ 43,958	+ 10.0
Poroja, yli 1 v.	+ 218	+ 0.2	+ 9,464	+ 10.4
Kanoja, yli 6 kk.	— 77,663	— 2.7	+ 41,735	+ 1.5
Muuta siipikarjaa, yli 6 kk.	+ 4,851	+ 53.6	+ 5,549	+ 66.4
Mehiläisyhteiskuntia	+ 2,954	+ 19.2	+ 5,220	+ 39.7

Edelliseen vuoteen verraten on hevosten koko lukumäärä lisääntynyt v. 1937 3.1%:lla, lisäyksen kohdistuessa miltei yksinomaan nuoriin hevosiin ja varsoihin, joista edellisten luku kasvoi 24%:lla ja jälkimmäisten 14.9%:lla. Täysikasvuisten hevosten luku on kasvanut vain vähän; oriiden luvussa ilmenee vähenemistä edelliseen vuoteen verraten. — Nautakarjan koko luku on lisääntynyt 2.4%, nuorten sonnien luku on kuitenkin vähentynyt ja hiehojen luku

pysynyt ennallaan. — Lampaiden koko luku on kasvanut 4.8 %, mutta lisäystä ilmenee vain nuorten lampaiden lukumäärässä. Vuohien ryhmässä voidaan todeta melkoinen vähennys (19.5 %). — Sikojen lukumäärä on huomattavasti kasvanut, ollen kokonaisuudessaan 9.7 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Suurin on lisäys ollut lihotussikojen, nuorten sikojen ja porsaiden ryhmissä; karjujen luku on vähän pienentynyt. Muista kotieläimistä ovat kanat vähentyneet, kun taas muu siipikarja on lisääntynyt, porojen luvun pysyessä miltei ennallaan Mehiläisyhteiskuntien luku on kasvanut 19.2 %:lla. Huomattakoon kuitenkin, että muutoksiin ovat osaksi vaikuttaneet ne korjauslaskelmat, joihin johdannossa on viitattu.

Nautayksiköiksi muunnettuina oli eri kotieläimiä (siipikarjaa lukuunottamatta) eri lääneissä ja koko maassa seuraavat määrät:

Kotieläimet nautayksiköin¹⁾

Lääni tai maakunta	Hevoset		Nautaeläimet		Lampaat		Vuohet		Siat		Porot		Yhteensä nautayksiköitä		Nautayksiköt % koko maan nautayksikköluvusta
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Uudenmaan ...	66,032	27.9	155,930	66.0	3,094	1.3	43	(0.0)	11,397	4.8	—	—	236,496	100.0	9.4
Turun ja Porin	114,220	28.0	257,856	63.3	13,092	3.2	619	0.2	21,730	5.3	—	—	407,517	100.0	16.3
Ahvenanmaan	6,318	29.1	12,899	59.4	1,805	8.3	6	(0.0)	694	3.2	—	—	21,722	100.0	0.9
Hämeen	82,024	29.8	171,356	62.2	7,169	2.6	186	0.1	14,744	5.3	—	—	275,479	100.0	11.0
Viipurin	105,368	29.0	220,901	60.8	16,092	4.4	93	(0.0)	21,165	5.8	—	—	363,619	100.0	14.5
Mikkelin	44,142	25.0	110,113	62.5	8,807	5.1	89	(0.0)	13,005	7.4	—	—	176,156	100.0	7.0
Kuopion	70,318	23.9	197,270	67.0	13,931	4.7	66	(0.0)	12,931	4.4	—	—	294,516	100.0	11.8
Vaasan	125,726	30.0	256,467	61.1	22,619	5.4	108	(0.0)	14,518	3.5	—	—	419,438	100.0	16.8
Oulun	69,206	22.5	189,534	61.6	18,564	6.0	87	(0.0)	5,278	1.7	25,089	8.2	307,758	100.0	12.3
Valtakunta	683,354	27.3	1,572,326	62.8	105,173	4.2	1,297	0.1	115,462	4.6	25,089	1.0	2,502,701	100.0	100.0
V. 1936	672,842	27.6	1,526,764	62.7	102,536	4.2	1,611	0.1	105,725	4.9	25,035	1.1	2,434,513	100.0	

Keskimääräluvut vv:lta 1931—35 ovat taas seuraavat:

Lääni tai maakunta	Hevoset		Nautaeläimet		Lampaat		Vuohet		Siat		Porot		Yhteensä nautayksiköitä		Nautayksiköt % koko maan nautayksikköluvusta
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Uudenmaan ...	67,717	29.5	146,147	63.8	3,473	1.5	42	(0.0)	11,816	5.2	—	—	229,195	100.0	9.6
Turun ja Porin	111,672	28.5	245,068	62.6	13,388	3.4	685	0.2	20,848	5.3	—	—	391,661	100.0	16.4
Ahvenanmaan	6,189	27.5	13,727	60.9	1,897	8.4	6	(0.0)	708	3.2	—	—	22,527	100.0	0.9
Hämeen	81,546	31.0	160,207	61.0	6,986	2.7	216	0.1	13,574	5.2	—	—	262,529	100.0	11.0
Viipurin	102,772	30.4	200,554	59.3	15,850	4.7	109	(0.0)	18,936	5.6	—	—	338,221	100.0	14.2
Mikkelin	44,158	26.3	102,678	61.1	8,375	5.0	89	(0.0)	12,813	7.6	—	—	168,113	100.0	7.1
Kuopion	70,920	25.3	186,526	66.4	12,890	4.6	70	(0.0)	10,403	3.7	—	—	280,809	100.0	11.8
Vaasan	122,559	30.2	248,768	61.4	20,927	5.2	144	(0.0)	13,040	3.2	—	—	405,438	100.0	17.0
Oulun	66,373	23.2	177,936	62.1	15,933	5.6	87	(0.0)	3,500	1.2	22,723	7.9	286,552	100.0	12.0
Valtakunta	673,906	28.3	1,481,611	62.1	99,719	4.2	1,448	0.1	105,638	4.4	22,723	0.9	2,385,045	100.0	100.0

Kotieläimet ja väkiluku.

Seuraavassa esityksessä, jossa tarkastellaan kotieläinten lukumäärän suhdetta väkilukuun sekä peltoalaan, on kotieläinten luku kussakin lajiryhmässä

¹⁾ Nautayksiköiksi muunnettaessa on yksi n. y. pantu vastaamaan ½ aikuista hevosta tai 1 nuorta hevosta tai 2 varsaa, 2 nuorta sonnia tai 2 hiehoa tai 4 vasikkaa, 3 aikuista sikaa tai 6 nuorta sikaa tai 15 porsasta (alle 2 kk.), 8 aikuista lammasta tai 16 vuonaa, 8 vuolta tai 4 prooa.

muunnettu täysi-ikäisiä eläimiä vastaavaksi.¹⁾ Tällöin on saatu seuraavat täysi-ikäisten eläinten luvut eri lääneille ja valtakunnalle v. 1937:

Lääni tai maakunta	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaita	Vuohia	Sikoja	Poroja
Uudenmaan	33,016	155,930	24,754	343	34,190	—
Turun ja Porin	57,110	257,856	104,736	4,951	65,191	—
Ahvenanmaan	3,159	12,899	14,437	44	2,081	—
Hämeen	41,012	171,356	57,348	1,492	44,232	—
Viipurin	52,684	220,901	128,737	746	63,495	—
Mikkelin	22,071	110,113	70,452	714	39,016	—
Kuopion	35,159	197,270	111,452	524	38,794	—
Vaasan	62,863	256,467	180,956	862	43,553	—
Oulun	34,603	189,534	148,510	696	15,835	100,356
Valtakunta	341,677	1,572,326	841,382	10,372	346,387	100,356
V. 1936	336,421	1,526,764	820,289	12,885	317,176	100,138

Kotieläimet täysi-ikäisiksi muunnettuina olivat keskim. vv. 1931—1935.

Lääni tai maakunta	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaita	Vuohia	Sikoja	Poroja
Uudenmaan	33,858	146,147	27,780	339	35,632	—
Turun ja Porin	55,836	245,068	107,104	5,476	62,789	—
Ahvenanmaan	3,095	13,727	15,173	44	2,143	—
Hämeen	40,773	160,207	55,885	1,732	41,059	—
Viipurin	51,386	200,554	126,803	875	56,832	—
Mikkelin	22,079	102,678	67,004	708	38,619	—
Kuopion	35,460	186,526	103,124	563	31,395	—
Vaasan	61,279	248,768	167,416	1,146	39,203	—
Oulun	33,187	177,936	127,463	695	10,509	90,892
Valtakunta	336,953	1,481,611	797,752	11,578	318,181	90,892

Edellä olevien lukujen perusteella saadaan vuoden 1937 täysikasvuisia eläimiä 100 maaseutuväestön henkeä kohti:

Lääni tai maakunta	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaita	Vuohia	Sikoja	Poroja
Uudenmaan	13.1	61.9	9.8	0.1	13.6	—
Turun ja Porin	13.5	60.9	24.7	1.2	15.4	—
Ahvenanmaan	12.3	50.3	56.3	0.2	8.1	—
Hämeen	13.7	57.4	19.2	0.5	14.8	—
Viipurin	9.9	41.5	24.2	0.1	11.9	—
Mikkelin	12.1	60.5	38.7	0.4	21.4	—
Kuopion	9.9	55.3	31.2	0.1	10.9	—
Vaasan	11.8	48.2	34.0	0.2	8.2	—
Oulun	8.5	46.6	36.5	0.2	3.9	24.7
Valtakunta	11.4	52.3	28.0	0.3	11.5	3.3
V. 1936	11.2	50.7	27.2	0.4	10.5	3.3

¹⁾ Muuntamisessa on pantu 1 täysi-ikäinen hevonen vastaamaan 2 nuorta hevosta tai 4 varsaa, 1 täysi-ikäinen nautaeläin 2 nuorta nautaa tai 4 vasikkaa, 1 täysi-ikäinen lammas 2 nuorta lammasta ja 1 täysi-ikäinen sika 1 $\frac{1}{2}$ 4—6 kuukauden ja kolmea 2—4 kuukauden iässä olevaa nuorta sikaa tai 5 porsasta. Nuorten sikojen muuntamisessa täysi-ikäisiksi on ennen käytetty toista muuntolukua.

Maatalous v. 1937.

Maaseutuväestöön verraten oli niinmuodoin aikuisia hevosia lukuisimmin Hämeen (13.7) sekä Turun ja Porin (13.5) lääneissä; vähimmin niitä oli Oulun läänissä (8.5). Keskimäärin tuli valtakunnassa 100 maaseudun asukasta kohden 11.4 hevosta. — Nautaeläinten vastaava suhdeluku oli koko maassa 52.3, ja oli se suurin Uudenmaan (61.9) ja Turun ja Porin (60.9) lääneissä sekä pienin Viipurin läänissä (41.5). — Lampaista pidettiin suhteellisesti enimmin Ahvenanmaalla (56.3) ja Mikkelin läänissä (38.7) sekä vähimmin Uudenmaan (9.8) ja Hämeen (19.2) lääneissä. — Vuohien suhteellinen luku oli suurin Turun ja Porin läänissä (1.2). — Sikoja oli suhteellisesti lukuisimmin Mikkelin läänissä (21.4) ja vähimmin Oulun läänissä (3.9). — Poroja pidettiin yksinomaan Oulun läänissä, suhdeluvun ollessa 24.7.

Kotieläimet ja peltoala.

Täysi-ikäisiksi muunnettuja kotieläimiä oli lääneissä ja valtakunnassa v. 1937 100 peltohehtaaria kohden seuraavat määrät:

Lääni tai maakunta	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaista	Sikoja
Uudenmaan	11.4	51.9	8.3	10.3
Turun ja Porin	11.6	50.4	20.3	12.6
Ahvenanmaan	22.8	83.4	90.6	14.3
Hämeen	13.5	54.6	18.5	13.2
Viipurin	13.7	55.7	33.3	15.4
Mikkelin	16.1	75.2	48.2	26.2
Kuopion	14.9	80.7	45.9	15.9
Vaasan	12.3	48.8	34.6	8.3
Oulun	12.8	69.0	54.5	5.9
Valtakunta	13.0	57.6	31.1	12.3
V. 1936	12.9	56.4	30.6	11.4

Kotieläimiä oli peltoalaan verrattuna vv. 1931—35 keskimäärin:

Lääni tai maakunta	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaista	Sikoja
Uudenmaan	12.1	50.2	9.6	11.1
Turun ja Porin	11.7	49.6	21.5	12.5
Ahvenanmaan	22.5	89.3	95.6	14.9
Hämeen	13.9	52.6	18.5	12.6
Viipurin	14.6	55.6	36.0	15.1
Mikkelin	17.1	76.4	50.0	28.1
Kuopion	16.6	84.7	47.0	14.3
Vaasan	12.5	49.3	33.4	7.8
Oulun	14.3	75.0	54.2	4.5
Valtakunta	13.6	57.8	31.3	12.0

Peltoalaan verraten pidettiin v. 1937 hevosia enimmin Ahvenanmaalla (22.8) sekä tätä lähinnä Mikkelin (16.1) ja Kuopion (14.9) lääneissä. Suhteellisesti vähiten oli hevosia Uudenmaan (11.4), Turun ja Porin (11.6), sekä Vaasan

läänissä (12.3). Koko maassa oli 13.0 hevosta 100 peltohehtaaria kohden. — Nautaeläimiä oli niinkään peltoalaan verrattuna enimmin Ahvenanmaalla (83.4), jota seurasivat järjestyksessä Kuopion (80.7) ja Mikkelin (75.2) läänit; vähimmin näitä oli Vaasan (48.8) sekä Turun ja Porin (50.4) lääneissä, keskimäärin ollessa 57.6. — Suhteellisesti enimmin lampaita oli Ahvenanmaalla (90.6) ja Oulun läänissä (54.5), vähimmin Uudenmaan (8.3) ja Hämeen (18.5) lääneissä; keskimäärin maassa taas 31.1. — Sikojen luku oli suhteellisesti suurin Mikkelin läänissä (26.2) ja pienin Oulun (5.9) ja Vaasan (8.3) lääneissä. Keskimäärä koko maalle oli 12.3.

Meijeriliike.

Meijerien luku ja niiden omistajat.

Vuoden 1937 tilasto käsittää kaikkiaan 588 meijeriä, joiden tuotannosta on saatu tietoja ¹⁾. Ne jakautuivat omistajiensa mukaan koko maassa ja läänittäin seuraavalla tavalla (vastaavat luvut koko maata varten on ilmoitettu myöskin v:lta 1936 ja keskimäärin vv:lta 1931—35).

Lääni tai maakunta	Yksityisiä henkilöitä		Osakeyhtiöitä		Osuuskuntia		Yhteensä		Meijerien luku vv. 1931—35 ²⁾ keskim.
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Uudenmaan	15	25.9	9	15.5	34	58.6	58	100.0	59
Turun ja Porin . . .	6	5.1	11	9.3	101	85.6	118	100.0	118
Ahvenanmaan	1	7.1	—	—	13	92.9	14	100.0	14
Hämeen	6	10.0	5	8.3	49	81.7	60	100.0	64
Viipurin	—	—	3	6.1	46	93.9	49	100.0	55
Mikkelin	2	6.9	1	3.4	26	89.7	29	100.0	31
Kuopion	1	2.2	4	8.7	41	89.1	46	100.0	52
Vaasan	6	3.9	4	2.6	143	93.5	153	100.0	161
Oulun	1	1.6	3	4.9	57	93.5	61	100.0	65
Valtakunta	38	6.5	40	6.8	510	86.7	588	100.0	619
V. 1936	39	6.5	41	6.9	518	86.6	598	100.0	—
Vv. 1931—35 kes-									
kim.	43	7.0	41	6.6	535	86.4	619	100.0	—

Kaikista meijereistä oli v. 1937 86.7% osuuskuntien omistamia, kun yksityisillä oli niistä 6.5% ja osakeyhtiöillä 6.8%. Yksityismeijereitä oli enimmin Uudellamaalla, jossa niiden luku oli 25.9% läänin koko meijeriluvusta. Osakeyhtiömeijereitä oli niinkään suhteellisesti lukuisimmin Uudenmaan läänissä (15.5%), ja tätä lähinnä Turun ja Porin läänissä (9.3%). Osuusmeijereitä oli suhteellisesti enimmin Viipurin (93.9%) sekä Oulun ja Vaasan lääneissä (93.5%), vähimmin Uudenmaan läänissä, jossa niiden osuus oli 58.6% eli koko joukon suurempi kuin yksityis- ja osakeyhtiömeijerien yhteenlaskettu osuus.

Verrattaessa meijerien lukua eri läänien väkilukuun v. 1937 ³⁾ saadaan yhtä meijeriä kohden seuraava määrä asukkaita: Ahvenanmaalla 2,018, Vaasan lää-

¹⁾ Tilasto koskee meijereitä, joiden valmistusmäärä on vähintään 500 kg voita tai juustoa.

²⁾ V:sta 1934 alkaen vain ne meijerit, jotka ovat tuottaneet voita tai juustoa.

³⁾ Väkiluku joulukuun 31 p:nä m. v.

nissä 3,897, Turun ja Porin läänissä 4,504, Hämeen läänissä 6,811, Mikkelin läänissä 7,005, Oulun läänissä 7,438, Kuopion läänissä 8,498, Uudenmaan läänissä 9,788 ja Viipurin läänissä 13,359. — Lypsylehmien lukumäärä yhtä meijeriä kohden oli v. 1937: Ahvenanmaalla 776, Vaasan läänissä 1,425, Turun ja Porin läänissä 1,838, Uudenmaan läänissä 2,289, Hämeen läänissä 2,386, Oulun läänissä 2,663, Mikkelin läänissä 3,278, Kuopion läänissä 3,738 sekä Viipurin läänissä 3,927 lehmää; keskiluku koko maassa oli 2,285 lehmää meijeriä kohden.

Meijerien käyttövoima.

Jos meijerit ryhmitetään omistajiensa sekä käyttövoiman mukaan, saadaan seuraava taulukko:

	Käsi- voima	Hevos- voima	Vesi- voima	Höyry- voima	Sähkö- voima	Ölji- moot- tori	Käsi- ja hevos- voima	Käsi- ja höyry- voima	Vesi- ja höyry- voima	Höyry- ja sähkö- voima	Muu yhdis- tetty voima	Yhteensä
Yksityismeijerit	3	—	—	15	11	—	—	—	—	8	1	38
Osakeyhtiömeijerit . .	—	2	—	24	9	—	—	—	4	—	—	40
Osuusmeijerit	22	9	2	377	44	8	—	—	—	47	1	510
Kaikki meijerit	25	11	2	416	64	9	—	—	—	59	2	588
	%											
Yksityismeijerit	7.9	—	—	39.5	28.9	—	—	—	—	21.1	2.6	100.0
Osakeyhtiömeijerit . .	—	5.0	—	60.0	22.5	2.5	—	—	—	10.0	—	100.0
Osuusmeijerit	4.3	1.8	0.4	73.9	8.6	1.6	—	—	—	9.2	0.2	100.0
Kaikki meijerit	4.3	1.9	0.3	70.8	10.9	1.5	—	—	—	10.0	0.3	100.0

Tavallisin käyttövoima meijereissä oli siis höyry, jota käytettiin v. 1937 416 meijerissä, mikä on 70.8% näiden koko luvusta. Lähinnä tavallisin oli sähkövoima, 64 meijerissä (10.9%) ja sitä lähinnä tavallisin käsi voima, 25 meijerissä (4.3%). Lisäksi oli 59 meijeriä (10.0%), joissa sähkön ohella käytettiin höyryvoimaa. Meijereitä, joissa käyttövoimana oli kaksi eri voimalajia, oli kaikkiaan 61 (10.3%). — Eri omistajaryhmissä oli höyryvoima suhteellisesti lukuisammin edustettuna osuusmeijereissä kuin muissa, kun taas sähkövoima oli suhteellisesti yleisin yksityismeijereissä. Viimeksimainitussa ryhmässä oli myöskin käsi voima yleisempi kuin muissa ryhmissä.

Lopuksi esitettäköön taulukko, jossa meijerit ovat käyttövoimansa mukaan ryhmitettyinä läänittäin:

Lääni tai maakunta	Käsi voima		Hevos- voima		Vesi voima		Höyry- voima		Sähkö- voima		Muu tai yhdistetty voima		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Uudenmaan	—	—	—	—	—	—	21	36.2	18	31.0	19	32.8	58	100.0
Turun ja Porin	1	0.9	—	—	—	—	91	77.1	6	5.1	20	16.9	118	100.0
Ahvenanmaan	1	7.1	—	—	—	—	13	92.9	—	—	—	—	14	100.0
Hämeen	—	—	—	—	—	—	47	78.3	8	13.3	5	8.4	60	100.0
Viipurin	12	24.5	6	12.2	—	—	11	22.5	12	24.5	8	16.3	49	100.0
Mikkelin	—	—	3	10.3	—	—	18	62.1	4	13.8	4	13.8	29	100.0
Kuopion	—	—	—	—	1	2.2	38	82.6	5	10.9	2	4.3	46	100.0
Vaasan	4	2.6	1	0.7	1	0.7	133	86.9	4	2.6	10	6.5	153	100.0
Oulun	7	11.5	1	1.6	—	—	44	72.1	7	11.5	2	3.3	61	100.0
Valtakunta	25	4.3	11	1.8	2	0.4	416	70.7	64	10.9	70	11.9	588	100.0
V. 1936	27	4.5	11	1.8	2	0.4	429	71.7	58	9.7	71	11.9	598	100.0
Vv. 1931—35 keskim.	34	5.5	12	1.9	3	0.5	440	71.1	66	10.7	64	10.3	619	100.0

Käsivoimaa käyttäviä meijereitä oli suhteellisesti enimmäin Viipurin läänissä, jossa 24.5% läänin kaikista meijereistä käytti tätä voimalajia; hevosvoimaa käyttäviä oli suhteellisesti enimmäin Viipurin (12.2%) ja Mikkelin (10.3%) lääneissä, höyryvoimalla käyppiä enimmäin Ahvenanmaalla (92.9 %) ja sähkövoimalla käyppiä enimmäin Uudenmaan läänissä (31.0%).

Meijerien tuotanto.

Tuotannostaan tietoja antaneiden meijerien omistajat sekä tuotannon laatu käyvät ilmi seuraavasta:

	Yksityis- meijereitä		Osakeyhtiö- meijereitä		Osuus- meijereitä		Yhteensä		Vv. 1931—35 keskim.
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Voimeijereitä	7	1.5	21	4.6	434	93.9	462	100.0	508
Juustomeijereitä . . .	22	44.0	8	16.0	20	40.0	50	100.0	40
Voi- ja juustomeij. .	9	11.8	11	14.5	56	73.7	76	100.0	65
Yhteensä	38	6.5	40	6.8	510	86.7	588	100.0	613
Vv. 1931—35 keskim.	43	7.0	40	6.5	530	86.5	613	100.0	—

Voimeijereistä olivat useimmat osuuskuntien omistamia, juustomeijerit sitä-vastoin enimmäkseen yksityismeijereitä. Osuuskunnilla oli kaikkiaan 20 varsi-naista juustomeijeriä sekä niiden lisäksi 56 sellaista meijeriä, joissa valmistettiin sekä voita että juustoa. Juustomeijereitä oli kaiken kaikkiaan maassa 50 ja voi- ja juustomeijereitä 76.

Läänittäin meijerit jakaantuivat tuotantolajin puolesta seuraavasti:

Lääni tai maakunta	Voimeijereitä		Juusto- meijereitä		Voi- ja juusto- meijereitä		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Uudenmaan	9	15.5	35	60.4	14	24.1	58	100.0
Turun ja Porin	85	72.0	7	5.9	26	22.1	118	100.0
Ahvenanmaan	11	78.6	1	7.1	2	14.3	14	100.0
Hämeen	42	70.0	5	8.3	13	21.7	60	100.0
Viipurin	46	93.9	—	—	3	6.1	49	100.0
Mikkelin	23	79.3	—	—	6	20.7	29	100.0
Kuopion	44	95.7	—	—	2	4.3	46	100.0
Vaasan	144	94.1	2	1.3	7	4.6	153	100.0
Oulun	58	95.1	—	—	3	4.9	61	100.0
Valtakunta	462	78.6	50	8.5	76	12.9	588	100.0
V. 1936	468	78.3	52	8.7	78	13.0	598	100.0
Vv. 1931—35 keskim.	508	82.9	40	6.5	65	10.6	613	100.0

Meijerien voivotannon yhteenlaskettu määrä oli v. 1937 29,711,679 kg, jonka lisäksi valmistettiin 902,544 kg heravoita, jota ei oteta huomioon seuraavissa taulukoissa. Ulkomaankauppatilasto osoittaa maasta viedyin v. 1937 13,940,030 kg voita, joten vienti käsitti 46.9% meijerivoin koko tuotannosta.

Meijerivoin valmistusmäärä jakaantui eri lääneille ja erilaatuisten meijeriryhmien kesken seuraavan yhdistelmän mukaisesti; tämän ohella on ilmoitettu valmistusmäärät v. 1936 ja vv. 1931—35 keskimäärin.

Lääni tai maakunta	Yksityiset meijerit		Osakeyhtiömeijerit		Osuusmeijerit		Yhteensä v. 1937		V. 1936		Vv. 1931—35 keskimäärin	
	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%
Uudenmaan	28,329	15.9	450,046	34.1	945,080	3.4	1,423,455	4.8	1,385,407	5.0	1,269,734	5.0
Turun ja Porin . .	25,254	14.2	380,338	28.8	9,958,681	35.3	10,364,273	34.9	9,707,514	34.9	8,595,522	34.1
Ahvenanmaan . . .	—	—	—	—	481,757	1.7	481,757	1.6	482,755	1.7	519,533	2.1
Hämeen	64,585	36.4	151,154	11.5	4,210,747	14.9	4,426,486	14.9	4,159,764	15.0	3,366,466	13.4
Viipurin	—	—	56,931	4.3	1,383,123	4.9	1,440,054	4.9	1,454,418	5.2	1,264,233	5.0
Mikkelin	10,639	6.0	10,629	0.8	1,057,141	3.7	1,078,409	3.6	953,769	3.4	948,002	3.8
Kuopion	4,754	2.7	110,511	8.4	1,859,237	6.6	1,974,502	6.6	1,899,732	6.8	1,867,950	7.4
Vaasan	42,847	24.2	145,029	11.0	6,915,404	24.5	7,103,280	23.9	6,401,978	23.0	5,929,981	23.5
Oulun	1,000	0.6	15,144	1.1	1,403,319	5.0	1,419,463	4.8	1,388,849	5.0	1,423,017	5.7
Valtakunta	177,408	100.0	1,319,782	100.0	28,214,489	100.0	29,711,679	100.0	27,834,186	100.0	25,184,438	100.0
V. 1936	122,455	—	1,315,186	—	26,396,545	—	—	—	—	—	—	—
V. 1931—35 keskim.	202,809	—	1,178,072	—	23,803,557	—	—	—	—	—	—	—

Meijerivoin kokonaistuotanto oli suurin Turun ja Porin läänissä, nousten 10,364,273 kg:aan eli 34.9%:iin koko maan valmistusmäärästä; sitä lähinnä olivat Vaasan ja Hämeen läänit, joiden valmistusmäärät olivat 23.9 ja 14.9% kokonaistuotannosta. Pienin valmistusmäärä oli Ahvenanmaalla, vastaten vain 1.6% koko maan tuotannosta.

Verrattomasti suurin osa vointuotannosta tuli osuusmeijerien osalle; niiden osuus koko vointuotannosta oli nimittäin 95.0%, kun osakeyhtiömeijerien tuotanto oli 4.4% ja yksityismeijerien 0.6%.

Laskettaessa vointuotannon keskimääräinen suuruus eri ryhmissä yhtä meijeriä kohden, saadaan seuraavat määrät:

	V. 1937	Vv. 1931—35 keskim.
Yksityismeijereille	11,088 kg	8,450 kg
Osakeyhtiömeijereille	41,243 »	35,699 »
Osuusmeijereille	57,581 »	46,131 »
Kaikille meijereille	55,226 »	43,952 »

Koko valtakunnassa valmistettiin asukasta kohden 7.7 kg meijerivoita sekä eri lääneissä seuraavat määrät: Uudenmaan läänissä 2.5 kg, Turun ja Porin läänissä 19.5 kg, Ahvenanmaalla 17.1 kg, Hämeen läänissä 10.8 kg, Viipurin läänissä 2.2 kg, Mikkelin läänissä 5.3 kg, Kuopion läänissä 5.1 kg, Vaasan läänissä 11.9 kg ja Oulun läänissä 3.1 kg.

Lopuksi esitettäköön taulukko, josta käy ilmi meijerien jakautuminen eri ryhmiin vointuotannon suuruuden mukaan, sekä vointuotannon kokonaismäärä kussakin suuruusryhmässä.

Tuotantoryhmä	Meijerien luku		Valmistusmäärä kilogrammaa			
	V. 1937	%	V. 1937	%	Vv. 1931—35 keskim.	%
Alle 1,000 kg	2	0.4	1,741	(0.0)	6,604	(0.0)
1,000— 5,000 »	32	5.9	96,713	0.3	174,058	0.7
5,000— 10,000 »	56	10.4	430,144	1.5	515,956	2.1
10,000— 15,000 »	57	10.6	705,200	2.4	662,389	2.6
15,000— 25,000 »	81	15.1	1,586,864	5.3	1,738,564	6.9
25,000— 50,000 »	97	18.0	3,369,368	11.3	4,035,554	16.0
50,000— 75,000 »	77	14.3	4,799,810	16.2	4,088,885	16.2
75,000—100,000 »	43	8.0	3,716,198	12.5	3,518,002	14.0
100,000—200,000 »	80	14.9	11,020,132	37.1	7,804,326	31.0
200,000— ja yli	13	2.4	3,985,509	13.4	2,640,100	10.5
Yhteensä	538	100.0	29,711,679	100.0	25,184,438	100.0

Voinvalmistuksen suhteellinen maidonkulutus on laskettu kyselykaavakkeihin annettujen vastausten nojalla, jotka ilmaisevat, kuinka paljon maitoa on käytetty keskimäärin yhteen kiloon voita. Niissä verraten harvoissa tapauksissa, joissa tietoja tähän nähden on puuttunut, on katsottu yhteen voikiloon menevän 23.0 kg maitoa. Näin menetellen on maidonkulutukseksi saatu kiloissa:

	Maidonkulutus v. 1937 kg			Maidon kulutus vv. 1931—35 keskim. kg		
	Koko kulutus	Yhtä voikiloa kohti	Yhtä meijeriä kohti	Koko kulutus	Yhtä voikiloa kohti	Yhtä meijeriä kohti
Yksityismeijer. . .	4,089,646	23.1	255,603	4,723,981	23.3	196,833
Osakeyht. meijer.	29,909,811	22.7	934,682	27,411,652	23.3	830,656
Osuusmeijereissä	634,239,134	22.5	1,294,366	547,409,155	23.0	1,060,870
Yhteensä	668,238,591	22.5	1,242,079	579,544,788	23.0	1,011,422

Eri lääneissä olivat maidonkulutusmäärät semmoisinaan sekä yhtä voikiloa ja yhtä meijeriä kohti seuraavat:

Lääni tai maakunta	Maidonkulutus v. 1937 kg			Maidon kulutus vv. 1931—35 keskim. kg		
	Koko kulutus	Yhtä voikiloa kohti	Yhtä meijeriä kohti	Koko kulutus	Yhtä voikiloa kohti	Yhtä meijeriä kohti
Uudenmaan	32,551,212	22.9	1,415,270	29,922,781	23.6	1,068,671
Turun ja Porin . .	231,873,948	22.4	2,088,954	196,425,026	22.9	1,753,795
Ahvenanmaan . . .	10,805,357	22.4	831,181	11,807,220	22.7	908,248
Hämeen	99,027,281	22.4	1,800,496	76,616,271	22.8	1,256,004
Viipurin	32,132,298	22.3	655,761	28,849,477	22.8	534,250
Mikkelin	23,735,464	22.0	818,464	21,353,951	22.5	736,343
Kuopion	44,770,919	22.7	973,281	43,387,207	23.2	834,369
Vaasan	160,461,484	22.6	1,062,659	137,911,073	23.3	867,365
Oulun	32,880,628	23.2	539,027	33,271,782	23.4	511,874
Valtakunta	668,238,591	22.5	1,242,079	579,544,788	23.0	1,011,422
V. 1936	630,660,338	22.7	1,155,056	—	—	—

Yhteen voikiloon käytetty maitomäärä oli siis yksityismeijereissä suurempi kuin muissa meijeriryhmissä sekä Mikkelin ja Viipurin lääneissä pienempi kuin muissa osissa maata.

Meijereitä, joissa valmistettiin juustoa oli v. 1937 kaikkiaan 126. Niissä valmistetun juuston kokonaismäärä oli 9,533,229 kg. Juuston vienti nousi samana vuonna 6,610,809 kg:aan eli 69.3%:in meijerijuuston tuotannosta.

Läänittäin esitettyä oli juuston valmistuksen määrä eri meijeriryhmissä seuraava:

Lääni tai maakunta	Yksityiset meijerit		Osakeyhtiömeijerit		Osuusmeijerit		Yhteensä v. 1937		V. 1936		Vv. 1931—35	
	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%
Uudenmaan	1,183,774	66.5	274,838	27.4	2,519,852	37.3	3,978,464	41.7	4,191,600	42.0	2,795,259	46.1
Turun ja Porin	104,939	5.9	502,840	50.2	1,941,059	28.8	2,548,838	26.7	2,689,508	26.9	1,472,206	24.3
Ahvenanmaan	10,000	0.6	—	—	5,333	0.1	15,333	0.2	18,793	0.2	13,958	0.2
Hämeen	244,824	13.7	167,663	16.7	744,036	11.0	1,156,523	12.1	1,185,260	11.9	631,897	10.4
Viipurin	—	—	—	—	887,824	13.2	887,824	9.3	1,033,894	10.3	662,802	10.9
Mikkelin	27,907	1.6	—	—	197,561	2.9	225,468	2.4	217,393	2.2	110,172	1.8
Kuopion	—	—	—	—	93,851	1.4	93,851	1.0	72,608	0.7	9,562	0.2
Vaasan	208,958	11.7	56,903	5.7	157,077	2.3	422,938	4.5	426,022	4.3	249,739	4.1
Oulun	—	—	—	—	203,990	3.0	203,990	2.1	149,359	1.5	117,751	2.0
Valtakunta	1,780,402	100.0	1,002,244	100.0	6,750,583	100.0	9,533,229	100.0	9,984,437	100.0	6,063,346	100.0
V. 1936	1,726,983	—	1,017,270	—	7,240,184	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1931—35	957,009	—	622,745	—	4,483,592	—	—	—	—	—	—	—

Suurin juuston valmistus oli v. 1937 Uudenmaan läänissä, jonka tuotanto oli 41.7% maan koko juustontuotannosta. Lähinnä tätä tulivat Turun ja Porin (26.7%) sekä Hämeen (12.1%) ja Viipurin (9.3%) läänit. — Eri meijeriryhmistä osuusmeijerit valmistivat suurimman juustomäärän, nim. 70.8% koko juustontuotannosta; vastaavat suhdeluvut olivat osakeyhtiömeijereille 10.5% ja yksityismeijereille 18.7%.

Juuston tuotannon suuruuteen nähden jakaantuvat meijerit eri ryhmiin tavalla, joka selviää seuraavasta yhdistelmästä, johon on myöskin otettu kunkin ryhmän koko valmistusmäärät.

Tuotantoryhmä	Meijerien luku		Valmistusmäärä, kilogrammaa			
	V. 1937	%	V. 1937	%	Vv. 1931—35	%
Alle— 1,000 kg	5	4.0	2,054	(0.0)	1,503	(0.0)
1,000— 5,000 »	5	4.0	15,563	0.2	18,160	0.3
5,000— 10,000 »	4	3.2	30,868	0.3	50,501	0.8
10,000— 15,000 »	2	1.6	24,600	0.3	46,376	0.8
15,000— 25,000 »	12	9.5	228,097	2.4	222,803	3.7
25,000— 50,000 »	29	23.0	1,029,018	10.8	1,046,176	17.3
50,000— 75,000 »	27	21.4	1,677,553	17.6	1,324,006	21.8
75,000— 100,000 »	16	12.7	1,391,037	14.6	796,020	13.1
100,000— 200,000 »	17	13.5	2,403,670	25.2	1,205,370	19.9
200,000 ja yli	9	7.1	2,730,769	28.6	1,352,431	22.3
Yhteensä	126	100.0	9,533,229	100.0	6,063,346	100.0

Meijerien työntekijäin ja työpäivien luku.

Meijerien työntekijäin koko luku oli huhtikuun 1 p:nä 1937 3,206, joista miespuolisia 1,423 ja naispuolisia 1,783. Eri lääneille jakaantuivat työntekijät seuraavasti:

Lääni tai maakunta	Miehiä	Naisia	Yhteensä	%	Vv. 1931—35 keskim. Yhteensä	% keskim.
Uudenmaan	354	213	567	17.7	426	15.1
Turun ja Porin	317	362	679	21.2	625	22.2
Ahvenanmaan	13	24	37	1.2	36	1.3
Hämeen	180	228	408	12.7	356	12.7
Viipurin	98	172	270	8.4	215	7.6
Mikkelin	50	71	121	3.8	124	4.4
Kuopion	96	142	238	7.4	207	7.4
Vaasan	232	399	631	19.7	581	20.6
Oulun	83	172	255	7.9	246	8.7
Valtakunta	1,423	1,783	3,206	100.0	2,816	100.0
V. 1936	1,347	1,709	3,056	—	—	—
Vv. 1931—35 keskim.	1,207	1,609	2,816	—	—	—

Työntekijöistä oli miespuolisia 44.4% ja naispuolisia 55.6%. Ikänsä puolesta jakaantuivat työntekijät seuraavalla tavalla:

	Luku	%	Vv. 1931—35 keskim. Luku	% keskim.
Alle 15 v.	10	0.3	1	(0.0)
15—18 v.	42	1.3	36	1.3
Yli 18 v.	3,154	98.4	2,779	98.7

Niinkuin näkyy, käytetään alaikäisiä ja nuoria henkilöitä meijeriliikkeessä perin rajoitetussa määrässä; edellisiä oli vain 0.3% ja jälkimmäisiä 1.3% meijereissä työskentelevien koko luvusta.

Työntekijäin lukumäärä meijeriä kohden niissä tapauksissa, joissa tietoja työntekijäluvusta on annettu, on eri lääneissä ja koko maassa ollut seuraava:

Uudenmaan läänissä	9.8	Mikkelin läänissä	4.3
Turun ja Porin läänissä	5.9	Kuopion »	5.3
Ahvenanmaan maakunnassa	2.6	Vaasan »	4.1
Hämeen läänissä	6.8	Oulun »	4.3
Viipurin »	5.6	Valtakunnassa	5.5

Meijerien työpäivien luku oli kaikkiaan 181,199, jakaantuen eri meijeriryhmien kesken seuraavasti:

Maatalous v. 1937.

	Koko luku			Vv. 1931—35 keskimäärin		
		%	Keskim. yhtä meijeriä kohti	Koko luku	%	Yhtä meijeriä kohti
Yksityismeijereissä	12,742	7.0	335	13,986	7.5	325
Osakeyhtiömeijereissä	12,947	7.2	324	12,985	7.0	317
Osuusmeijereissä	155,510	85.8	305	158,641	85.5	297
Kaikissa meijereissä	181,199	100.0	308	185,612	100.0	300

Eri lääneissä oli työpäivien koko luku sekä niiden keskimäärä meijeriä kohden seuraava:

Lääni tai maakunta	Työpäiv. koko luku	%	Työpäiv. luku meij. kohti	Lääni tai maakunta	Työpäiv. koko luku	%	Työpäiv. luku meij. kohti
Uudenmaan	20,401	11.3	352	Kuopion	10,064	5.5	219
Turun ja Porin ..	40,807	22.5	346	Vaasan	46,949	25.9	307
Ahvenanmaan ...	4,221	2.3	302	Oulun	18,036	10.0	296
Hämeen	20,263	11.2	338	Valtakunta	181,199	100.0	308
Viipurin	12,254	6.8	250				
Mikkelin	8,204	4.5	283	V. 1936	181,709	—	304

Voita ja juustoa yhteensä valmistettiin keskimäärin työpäivää kohden, kilogrammoissa:

	V. 1937	Vv. 1931—35 keskim.
Yksityismeijereissä	154	83
Osakeyhtiömeijereissä	179	139
Osuusmeijereissä	225	178
Kaikissa meijereissä	217	168

Eri lääneissä olivat vastaavat valmistusmäärät seuraavat, kg:

	V. 1937	Vv. 1931—35 keskimäärin		V. 1937	Vv. 1931—35 keskimäärin
Uudenmaan läänissä ..	265	196	Kuopion läänissä	206	178
Turun ja Porin läänissä	316	249	Vaasan »	160	130
Ahvenanmaalla	118	129	Oulun »	90	83
Hämeen läänissä	276	191	Valtakunnassa	217	168
Viipurin »	190	136			
Mikkelin »	159	130	V. 1936	208	—

Maataloustyöntekijäin saanti ja palkkaehdot.

Maataloustyöntekijäin saanti.

Maataloustyöntekijäin saantia ja palkkaehtoja koskeva tilasto perustuu tietoihin, joita on saatu maalaiskuntain kunnallislautakunnilta.

Työntekijäin saantiin nähden on pidetty silmällä sitä, onko tämä ollut hyvä, riittävä tai niukka vai onko työntekijöistä ollut puute. Tämän mukaan ryhmittyvät eri läänien kunnat siten kuin seuraava prosenttilukuja esittävä taulukko osoittaa.

Niiden kuntien suhteellinen luku, joissa työntekijäin saanti v. 1937 oli:

Lääni tai maakunta	Hyvä	Riittävä	Niukka	Puutteellinen	Osaksi riittävä, osaksi niukka
Uudenmaan	2.5	37.5	45.0	2.5	12.5
Turun ja Porin	1.0	33.3	57.3	1.0	7.4
Ahvenanmaan	—	46.7	40.0	13.3	—
Hämeen	1.6	41.0	50.8	3.3	3.3
Viipurin	1.6	26.3	70.5	—	1.6
Mikkelin	—	37.9	58.6	—	3.5
Kuopion	—	36.7	57.1	4.1	2.1
Vaasan	3.3	47.3	45.0	—	4.4
Oulun	2.7	37.8	52.7	1.4	5.4
Valtakunta	1.7	37.7	54.0	1.7	4.9
V. 1936	13.2	74.8	8.8	0.4	2.8

Työntekijänsaantisuhteita keskimäärin vuosina 1931—35 valaisevat seuraavat kaksi yhdistelmää, jotka osoittavat kuntien jakautumisen työntekijöiden-saantimahdollisuuksien puolesta eri ryhmiin. Edellisessä taulukossa on esitetty eri ryhmiin kuuluvien kuntien keskimääräiset lukumäärät, jälkimmäisessä niiden prosenttiosuudet kuntien koko luvusta.

Lääni tai maakunta	Niiden kuntien keskimääräinen luku, joissa maataloustyöntekijäin saanti oli vv. 1931—35					
	Hyvä	Riittävä	Niukka	Työntekijöistä puute	Ositt. riittävä, ositt. niukka	Yhteensä
Uudenmaan	24	14	(0.4)	—	1	39
Turun ja Porin	57	47	2	(0.2)	(0.2)	106
Ahvenanmaan	1	12	1	—	—	14
Hämeen	39	21	—	—	(0.2)	60
Viipurin	41	20	1	—	—	62
Mikkelin	18	11	(0.2)	—	—	29
Kuopion	33	14	1	—	—	48
Vaasan	52	34	2	—	(0.02)	88
Oulun	53	17	1	—	—	71
Yhteensä	318	190	8	(0.2)	1	517

Lääni tai maakunta	Niiden kuntien suhteellinen luku, joissa maataloustyöntekijäin saanti oli vv. 1931—35					
	Hyvä	Riittävä	Niukka	Työntekijöistä puute	Ositt. riittävä, ositt. niukka	Yhteensä
Uudenmaan	61.5	35.9	—	—	2.6	100.0
Turun ja Porin	53.8	44.3	1.9	—	—	100.0
Ahvenanmaan	7.1	85.7	7.2	—	—	100.0
Hämeen	65.0	35.0	—	—	—	100.0
Viipurin	66.1	32.3	1.6	—	—	100.0
Mikkelin	62.1	37.9	—	—	—	100.0
Kuopion	68.7	29.2	2.1	—	—	100.0
Vaasan	59.1	38.6	2.3	—	—	100.0
Oulun	74.7	23.9	1.4	—	—	100.0
Valtakunta	61.5	36.8	1.5	—	0.2	100.0

Maataloustyöntekijäin palkat.

Edellisissä vuosijulkaisuissa käytettyä tapaa noudattaen on absoluuttisten palkkamäärien ohella tälläkin kertaa esitetty indeksilukuja eri vuosina maksettujen palkkamäärien vertailun helpottamiseksi. Vertailujen lähtökohdaksi on otettu vuosi 1926 eli sama vuosi, jonka Tilastollinen päätoimisto on valinnut nykyisten tukkuhinalaskelmiensa perusvuodeksi.

Seuraavassa taulukossa on esitetty miesten ja naisten *jalkapäivätoista* maksetut keskimääräiset palkat erikseen kesä- ja talvikautena lääneittäin ja koko maassa v. 1937 sekä vertauksen vuoksi vastaavat koko maan keskiarvot v. 1936 sekä vv. 1931—35.

Lääni tai maakunta	Kesällä								Talvella							
	Miehen				Naisen				Miehen				Naisen			
	Talon ruoassa		Omassa ruoassa		Talon ruoassa		Omassa ruoassa		Talon ruoassa		Omassa ruoassa		Talon ruoassa		Omassa ruoassa	
	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p
Uudenmaan	24	18	35	98	14	50	21	62	18	63	29	28	11	86	18	92
Turun ja Porin	21	20	32	04	14	45	22	46	15	45	25	33	10	96	18	15
Ahvenanmaan	28	67	39	—	16	33	25	70	21	67	32	33	12	29	20	80
Hämeen	20	47	32	84	13	47	21	92	15	13	26	25	10	46	18	16
Viipurin	25	44	37	51	15	34	24	49	18	61	30	29	10	69	19	10
Mikkelin	22	54	34	21	13	54	22	—	16	14	28	55	9	32	18	—
Kuopion	25	54	37	46	14	33	22	08	17	46	28	21	9	70	17	84
Vaasan	23	96	35	56	15	71	23	97	17	28	28	12	10	56	18	41
Oulun	31	95	45	60	17	11	26	50	19	43	33	22	10	65	19	63
Valtakunta	24	51	36	12	15	03	23	37	17	30	28	41	10	65	18	56
V. 1936	18	73	29	02	11	56	19	18	12	92	23	01	8	17	15	52
Vv. 1931—35 keskim.	15	39	24	85	9	73	16	67	10	03	19	04	6	66	13	28

Palkat ovat edellisiin vuosiin verrattuna kaikissa ryhmissä huomattavasti kohonneet. Niinpä talon ruoassa olevan miehen kesäpäiväpalkat ovat edellisestä vuodesta nousseet 30.9%, naisen 30.0% sekä talvipäiväpalkat vastaavasti 33.9% ja 30.4%. Omaruokaisen miehen päiväpalkat kesällä ovat nousseet 24.5%, naisen 21.8%, sekä vastaavat palkat talviaikana 23.5% ja 19.6%. Kuten huomataan, ovat omaruokaisten työntekijöiden palkat, jotka edustavat kokonaispalkkoja, nousseet vähemmän kuin talonruokaisten työntekijöiden palkkojen rahassa suoritettut osuudet.

Verrattaessa edelläesitettyjä palkkamääriä v. 1926 maksettuihin, saadaan, jos mainitun vuoden palkkamääriä merkitään 100:lla, v. 1937 sekä koko maata silmälläpitäen v. 1936 ja vv. 1931—35 varten eri ryhmissä seuraavat indeksiluvut:

Lääni tai maakunta	Kesällä				Talvella			
	Miehen		Naisen		Miehen		Naisen	
	Talon ruoassa	Omassa ruoassa	Talon ruoassa	Omassa ruoassa	Talon ruoassa	Omassa ruoassa	Talon ruoassa	Omassa ruoassa
Uudenmaan	104	99	117	107	106	100	123	112
Turun ja Porin	101	97	114	107	102	97	116	107
Ahvenanmaan	113	106	114	105	121	116	119	107
Hämeen	108	104	115	112	107	105	117	112
Viipurin	103	101	111	111	115	111	123	115
Mikkelin	106	100	107	100	121	113	126	110
Kuopion	111	109	116	108	125	113	128	116
Vaasan	100	99	107	102	105	102	115	110
Oulun	99	97	101	98	106	103	115	107
Valtakunta	103	100	110	106	109	105	118	111
V. 1936	79	81	85	87	81	85	91	92
Vv. 1931—35 keskim.	65	69	71	75	63	70	74	79

Indeksilukuja tarkasteltaessa huomataan, että naisten päiväpalkat ovat kohonneet prosenttuaalisesti enemmän kuin miesten. Suhteellisesti korkeimmalla tasolla v. 1926 määriin verrattuna ovat olleet naisten talvipäiväpalkat, jotka ovat 10—20% yläpuolella mainitun tason. Useimmissa tapauksissa on v. 1926 maksetut palkat ylitetty v. 1937; vain eräissä lääneissä ovat miesten päiväpalkat jääneet hiukan alle v. 1926 tason.

Hevospäivätöistä suoritettujen keskipalkkat on esitetty alempana:

Lääni tai maakunta	Kesällä				Talvella			
	Talon ruoassa		Omassa ruoassa		Talon ruoassa		Omassa ruoassa	
	mk	p	mk	p	mk	p	mk	p
Uudenmaan	54	52	74	32	49	31	70	28
Turun ja Porin	48	23	69	—	41	21	60	72
Ahvenanmaan	57	08	73	75	46	25	61	25
Hämeen	45	67	68	19	40	62	63	96
Viipurin	57	20	80	26	51	32	74	65
Mikkelin	47	07	68	39	50	37	79	07
Kuopion	52	93	78	44	50	68	80	50
Vaasan	50	63	69	71	43	22	63	33
Oulun	59	84	88	38	49	25	79	56
Valtakunta	52	24	74	42	46	10	69	48
V. 1936	41	51	60	52	36	17	56	38
Vv. 1931—35 keskim.	33	21	50	42	27	63	44	92

Samantapainen nousu, joka voitiin todeta jalkapäivätöistä maksetuissa palkoissa, esiintyy myöskin hevospäivätyöpalkoissa. Talon ruoassa olevalle ajomiehelle maksettiin kesällä 25.8% sekä talvella 27.5% korkeampia palkkoja kuin edellisenä vuonna, omaruokaiselle miehelle vastaavasti 23.0% ja 23.2% korkeampia palkkoja. Kuten edellisestä selviää, on talvikautena maksettujen palkkojen nousu hiukan suurempi kuin kesäpalkkojen vastaava nousu.

Merkittäessä vuoden 1926 keskipalkkoja 100:lla saadaan hevospäivätyö-palkoille seuraavat indeksiluvut. Näitä tarkasteltaessa voidaan todeta, että sekä kesä- että talvipalkat ovat melkein kaikissa lääneissä kohonneet yli v. 1926 tason. Talvella maksetut päiväpalkat ovat useimmissa tapauksissa nousseet tuntuvasti enemmän kuin kesällä maksetut.

Lääni tai maakunta	Kesällä		Talvella	
	Talon ruoassa	Omassa ruoassa	Talon ruoassa	Omassa ruoassa
Uudenmaan	117	103	123	107
Turun ja Porin	104	102	107	102
Ahvenanmaan	105	91	113	95
Hämeen	103	98	103	101
Viipurin	114	109	120	112
Mikkelin	123	120	150	137
Kuopion	110	110	134	128
Vaasan	106	100	106	101
Oulun	95	93	108	106
Valtakunta	106	103	115	109
V. 1936	85	83	90	88
Vv. 1931—35 keskim.	68	70	69	70

Lopuksi esitettäköön vuosipalkalla olevien työntekijöiden palkkamäärät, sekä talon ruoassa että omassa ruoassa olevien. Nämä olivat eri lääneissä ja koko maassa seuraavat:

Lääni tai maakunta	Miehen		Naisen	
	Talon ruoassa, mk	Omassa ruoassa, mk	Talon ruoassa, mk	Omassa ruoassa, mk
Uudenmaan	5,055	8,570	3,919	6,294
Turun ja Porin	4,591	7,536	3,658	5,899
Ahvenanmaan	4,579	6,867	3,042	4,833
Hämeen	4,660	8,049	3,514	6,051
Viipurin	4,469	7,922	2,582	5,102
Mikkelin	4,612	7,770	2,630	5,321
Kuopion	4,763	7,991	2,504	5,169
Vaasan	4,104	7,383	2,669	5,069
Oulun	4,694	8,516	2,383	4,859
Valtakunta	4,568	7,910	3,016	5,537
V. 1936	3,542	6,800	2,418	4,837
Vv. 1931—35 keskim.	2,963	6,011	2,047	4,307

Kuten nähdään, nousivat myöskin vuosisopimuksen tehneiden työntekijöiden palkat v. 1937 edelliseen vuoteen verrattuna. Nousu talonruokaisen miehen vuosipalkassa oli 29.0%, naisen vastaavasti 24.7% sekä omaruokaisen miehen vuosipalkassa 16.3% ja naisen palkassa 14.5%.

Indeksiluvut, jotka esitetään alempana, osoittavat, että talon ruoassa olevien työntekijäin vuosipalkat kohosivat v. 1937 kaikissa lääneissä tuntuvasti yli v. 1926 palkkatason. Omaruokaisten työntekijäin palkat, jotka edustavat kokonaispalkkoja, ovat nousseet vähemmän, eivätkä kaikissa tapauksissa ole saavuttaneet v. 1926 tasoa. Useimmissa lääneissä ovat naisten vuosipalkat kohonneet enemmän kuin miesten.

Lääni tai maakunta	Miehen		Naisen	
	Talon ruoassa	Omassa ruoassa	Talon ruoassa	Omassa ruoassa
Uudenmaan	100	101	128	116
Turun ja Porin	104	98	117	105
Ahvenanmaan	107	86	113	94
Hämeen	115	105	124	113
Viipurin	120	99	131	110
Mikkelin	135	115	130	119
Kuopion	131	113	125	113
Vaasan	111	106	114	108
Oulun	113	107	106	98
Valtakunta	113	104	120	109
V. 1936	87	89	96	95
Vv. 1931—35 keskim.	73	79	81	85

N:o 3. Sato rehuyksiköissä v. 1937 (1,000 yksiköin), maanviljelysseuroittain.

	Uudenmaan ja Hämeen läänien	Uudenmaan läänin	Suomen Talousseura	Varsinais-Suomen	Satakunnan	Hämeen läänin	Hämeen-Satakunnan	Itä-Hämeen	Läntisen Viipurin läänin	Yhteensä
1 Syysvehnä	7,633	6,395	2,911	20,222	5,945	6,255	1,824	753	907	
2 Kevätvehnä	10,414	8,589	8,281	20,198	16,885	10,009	5,743	2,485	5,522	
3 Ruis	13,124	20,025	3,560	37,395	38,320	23,018	18,312	19,548	7,971	
4 Ohra	3,885	5,221	695	10,615	15,045	7,863	5,303	4,725	1,372	
5 Kaura	40,723	45,910	10,217	78,093	68,824	43,309	23,627	24,846	13,519	
6 Sekuli	668	1,456	312	1,773	1,300	1,095	661	324	224	
7 Herne, papu ja virma	1,225	1,926	1,160	3,474	2,235	1,510	798	374	263	
8 Yhteensä viljakasveja	77,672	89,522	27,136	171,770	148,554	93,059	56,268	53,055	29,778	
9 Peruna	16,155	11,854	3,895	20,782	19,408	12,409	8,601	7,247	6,051	
10 Rehunauris	1,228	1,760	621	3,417	2,030	1,174	1,010	805	367	
11 Muut juurikasvit	3,887	3,617	2,801	12,772	2,576	3,515	1,071	1,046	752	
12 Rehukaali	1,160	364	146	854	1,997	735	273	573	150	
13 Yhteensä perunaa, juurik. ja rehukaalia	22,430	17,595	7,463	37,825	26,011	17,833	10,955	9,671	7,320	
14 Peltotehnyt	56,979	64,954	23,090	114,424	107,105	70,247	44,100	41,650	27,355	
15 Vihantarehu	1,718	1,454	268	2,087	1,308	1,979	1,115	1,537	480	
16 Syysviljan oljet	8,308	10,568	2,588	23,047	17,706	11,709	8,054	8,120	3,551	
17 Kevätviljan »	22,479	24,543	7,889	44,166	39,856	24,551	13,782	12,727	8,310	
18 Palkokasvien oljet	350	550	331	993	639	431	228	107	75	
19 Yhteensä peltotehnyt, vihantarehua ja olkia	89,829	102,069	34,166	184,717	166,644	108,917	67,279	64,141	39,751	
20 Rehunauriin naatit	115	165	58	320	190	110	95	76	34	
21 Muiden juurik. »	598	557	431	1,965	396	541	165	161	116	
22 Yhteensä naatteja	713	722	489	2,285	586	651	260	237	150	
23 Koko sato pellostä	190,644	209,908	69,254	396,597	341,795	220,460	134,762	127,104	76,999	
24 Niittyheinä	825	900	713	1,477	2,218	812	843	585	309	
25 Yhteensä	191,469	210,808	69,967	398,074	344,013	221,272	135,605	127,689	77,308	
26 %	4.9	5.4	1.8	10.2	8.8	5.7	3.5	3.3	2.0	

N:o 4. Täysi-ikäisiksi muunnellut kotieläimet v. 1937, maanviljelysseuroittain¹⁾.

Maanviljelysseura	Hevosia	Nautaeläimiä	Lampaita	Vuohia	Sikoja	Poroja
Uudenmaan ja Hämeen läänien	14,622	63,562	5,772	65	7,841	—
Uudenmaan läänin	17,338	81,835	17,397	178	21,115	—
Suomen Talousseura	6,480	23,928	18,839	50	4,497	—
Varsinais-Suomen	27,106	115,808	33,388	519	32,105	—
Satakunnan	25,319	114,004	57,596	3,694	25,740	—
Hämeen läänin	18,485	70,576	20,819	516	15,944	—
Hämeen-Satakunnan	12,191	50,472	20,122	581	9,630	—
Itä-Hämeen	13,161	53,754	20,619	106	22,038	—
Läntisen Viipurin läänin	6,726	27,027	13,504	151	7,216	—
Viipurin läänin	30,088	121,907	69,272	374	37,610	—
Itä-Karjalan	14,830	61,608	42,625	131	13,318	—
Mikkelin läänin	16,895	83,016	55,908	616	25,591	—
Kuopion	19,876	109,394	50,256	235	20,838	—
Pohjois-Karjalan	14,243	75,753	54,927	194	15,651	—
Etelä-Pohjanmaan	29,123	109,876	84,868	164	20,200	—
Keski-Suomen	13,348	55,278	36,325	224	16,077	—
Pohjanmaan Ruotsalainen	16,559	64,493	37,277	224	5,297	—
Keski-Pohjanmaan	5,791	32,033	28,833	250	3,017	—
Oulun läänin	18,270	101,757	72,621	426	7,376	18,414
Kajaantin	6,289	30,129	34,083	78	4,984	2,508
Perä-Pohjolan	5,607	30,444	19,432	32	1,465	34,662
Lapin	1,451	7,134	6,169	37	273	31,987
Yhteensä	333,798	1,483,788	800,652	8,845	317,823	87,571

1) Pieneläjien karjaa lukuunottamatta.

N:o 5. Täysi-ikäisiksi muunnettujen kotieläinten luku 100 peltotehtaaria kohti v. 1937, maanviljelysseuroittain¹⁾.

Ympäristön läänin	Itä-Karjalan	Mikkelin läänin	Kuopion	Pohjois-Karjalan	Etelä-Pohjanmaan	Keski-Suomen	Pohjanmaan Ruotsalainen	Keski-Pohjanmaan	Oulun läänin	Kajaantin	Perä-Pohjolan	Lapin
1,298	1,297	22	9	19	2,295	172	395	18	26	—	3	—
18,969	7,149	5,288	3,073	4,177	12,633	3,033	4,215	561	2,684	170	133	1
38,286	22,099	30,541	26,428	19,277	49,829	16,497	12,165	10,542	19,636	4,189	531	70
9,482	4,980	4,260	12,570	6,751	21,227	5,643	11,181	8,057	21,502	5,356	9,239	988
50,509	19,931	30,143	28,954	16,471	48,851	16,564	19,510	7,126	16,058	2,202	872	2
301	329	415	291	335	961	185	884	175	1,119	110	229	—
1,351	716	279	147	103	330	285	65	29	204	3	1	7
120,196	56,501	70,948	71,472	47,133	136,126	42,379	48,415	26,508	61,229	12,030	11,008	1,061
31,375	12,747	14,740	17,778	16,112	31,401	11,191	11,031	4,857	12,811	4,309	2,180	558
752	735	1,380	1,932	1,754	4,344	1,226	3,343	1,360	984	460	215	4
3,481	670	786	158	523	709	356	285	249	625	123	46	1
362	61	311	200	129	269	113	592	100	107	46	29	—
35,970	14,213	17,217	20,068	18,518	36,723	12,886	15,251	6,566	14,527	4,938	2,470	563
133,877	69,880	59,216	87,010	71,000	133,778	47,326	87,514	31,588	100,183	21,057	23,824	2,600
1,135	518	901	952	526	1,178	939	601	352	941	305	531	278
15,834	9,358	12,225	10,575	7,718	20,850	6,668	5,024	4,224	7,865	1,676	214	28
31,279	12,594	15,988	16,637	10,397	31,221	9,647	12,991	5,295	13,593	2,371	2,810	249
387	204	80	42	30	94	81	19	8	58	1	—	—
182,512	92,554	88,410	115,216	89,671	187,121	64,661	106,149	41,467	122,640	25,410	27,379	3,155
71	69	129	181	164	407	115	314	128	92	43	20	1
535	103	121	24	80	109	55	44	38	96	19	7	—
606	172	250	205	244	516	170	358	166	188	62	27	1
339,284	163,440	176,825	206,961	155,566	360,486	120,096	170,173	74,707	198,584	42,440	40,884	4,780
4,061	2,257	1,634	8,425	5,800	1,073	1,079	2,291	964	19,789	7,581	11,598	4,669
343,345	165,697	178,459	215,386	161,366	361,559	121,175	172,464	75,671	218,373	50,021	52,482	9,449
8.8	4.2	4.6	5.5	4.1	9.3	3.1	4.4	1.9	5.6	1.3	1.4	0.2

1) Pieneläjien karjaa lukuunottamatta.

N:o 6. Kotieläimet nautayksiköiksi muunnettuna, maanviljelysseuroittain v. 1937¹⁾.

Maanviljelysseura	Hevoset		Nautaeläimet		Lampaat		Vuohet		Siat		Porot		Yhteensä nautayksiköitä		Nautayksiköitä 100 pellohehtaaria kohti
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Uudenmaan ja Hämeen l.	29,244	30.4	63,562	66.1	722	0.8	8	0.0	2,614	2.7	—	—	96,150	100.0	78.6
Uudenmaan l.	34,676	27.6	81,835	65.1	2,175	1.7	22	0.0	7,038	5.6	—	—	125,746	100.0	79.5
Suomen Talousseura	12,960	31.8	23,928	58.7	2,355	5.8	6	0.0	1,499	3.7	—	—	40,748	100.0	112.6
Varsinais-Suomen	54,212	29.3	115,808	62.7	4,174	2.2	65	0.0	10,702	5.8	—	—	184,961	100.0	74.6
Satakunnan	50,638	28.0	114,004	63.0	7,199	4.0	462	0.3	8,580	4.7	—	—	180,883	100.0	85.9
Hämeen l.	36,970	32.0	70,576	61.1	2,602	2.2	65	0.1	5,315	4.6	—	—	115,528	100.0	80.9
Hämeen-Satakunnan	24,382	30.2	50,472	62.6	2,515	3.1	73	0.1	3,210	4.0	—	—	80,652	100.0	91.4
Itä-Hämeen	26,322	29.2	53,754	59.7	2,577	2.9	13	0.0	7,346	8.2	—	—	90,012	100.0	107.9
Läntisen Viipurin l.	13,452	30.2	27,027	60.6	1,688	3.8	19	0.0	2,405	5.4	—	—	44,591	100.0	86.3
Viipurin l.	60,176	29.6	121,907	59.9	8,659	4.3	47	0.0	12,537	6.2	—	—	203,326	100.0	93.0
Itä-Karjalan	29,660	29.3	61,608	61.0	5,328	5.3	16	0.0	4,439	4.4	—	—	101,051	100.0	94.0
Mikkelin l.	33,790	25.6	83,016	62.7	6,989	5.3	77	0.0	8,530	6.4	—	—	132,402	100.0	121.2
Kuopion	39,752	24.5	109,394	67.3	6,282	3.9	29	0.0	6,946	4.3	—	—	162,403	100.0	118.5
Pohjois-Karjalan	28,486	24.5	75,753	65.1	6,866	5.9	24	0.0	5,217	4.5	—	—	116,346	100.0	125.9
Etelä-Pohjanmaan	58,246	31.4	109,876	59.3	10,608	5.7	21	0.0	6,733	3.6	—	—	185,484	100.0	69.6
Keski-Suomen	26,696	29.1	55,278	60.2	4,541	4.9	28	0.0	5,359	5.8	—	—	91,902	100.0	105.5
Pohjanmaan Ruotsalain.	33,118	31.8	64,493	62.0	4,660	4.5	28	0.0	1,766	1.7	—	—	104,065	100.0	88.4
Keski-Pohjanmaan	11,582	24.0	32,033	66.4	3,604	7.4	31	0.1	1,006	2.1	—	—	48,256	100.0	82.0
Oulun l.	36,540	23.6	101,757	65.9	9,078	5.9	53	0.0	2,459	1.6	4,604	3.0	154,491	100.0	86.9
Kajaanin	12,578	25.5	30,129	61.2	4,260	8.6	10	0.0	1,661	3.4	627	1.3	49,265	100.0	177.9
Perä-Pohjolan	11,214	21.0	30,444	57.2	2,429	4.6	4	0.0	488	0.9	8,665	16.3	53,244	100.0	167.5
Lapin	2,902	15.4	7,134	37.7	771	4.1	5	0.0	91	0.5	7,997	42.3	18,900	100.0	501.9
Yhteensä	667,596	28.0	1,483,788	62.8	100,082	4.2	1,106	0.1	105,941	4.5	21,893	0.9	2,380,406	100.0	92.4

Yleiskatsauksia.

Lopuksi esitettäkään koko maata koskevia yleiskatsauksia peltoviljelykseen, kotieläinten lukuun, meijerien toimintaan ja maataloustyötekijäin palkkamääriin vv. 1931—1937 sekä viisivuotisjaksoilta 1921—25, 1926—30 ja 1931—35.

Tärkeimpien viljelyskasvien viljelyspinta-ala, kokonaissato ja sato ha kohti oli vuosina 1921—1937.

	Syysvehnä <i>Froment d'hiver</i>			Kevätvehnä <i>Froment de printemps</i>			Ruis — Seigle			Ohra — Orge		
	Ala Superficie Ha	Sato Récotte 100 Kg	Sato ha kohti Récotte pur ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Récotte 100 Kg	Sato ha kohti Récotte pur ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Récotte 100 Kg	Sato ha kohti Récotte pur ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Récotte 100 Kg	Sato ha kohti Récotte pur ha Kg
1937.....	26,559	583,990	2,199	86,211	1,502,121	1,742	241,439	4,313,630	1,787	121,038	1,759,597	1,454
1936.....	23,834	439,962	1,846	60,422	991,221	1,640	232,827	3,082,310	1,324	129,647	1,851,912	1,428
1935.....	24,374	448,988	1,842	46,176	703,184	1,523	241,848	3,495,195	1,445	127,363	1,659,331	1,303
1934.....	23,354	411,287	1,761	27,157	481,356	1,772	246,457	3,948,498	1,602	131,581	2,086,414	1,586
1933.....	18,208	366,151	2,011	18,744	303,456	1,619	232,742	3,726,942	1,601	129,500	1,785,283	1,379
1932.....	12,865	228,476	1,776	10,859	175,061	1,612	217,919	3,293,550	1,511	124,817	1,789,189	1,433
1931.....	11,976	203,771	1,701	6,315	101,197	1,602	213,624	3,152,471	1,476	118,292	1,655,796	1,400
1931—35....	18,155	331,734	1,827	21,850	352,851	1,615	230,518	3,523,331	1,528	126,310	1,795,203	1,421
1926—30....	9,961	163,635	1,643	6,070	87,622	1,444	218,519	3,021,550	1,383	11,715	1,460,059	1,307
1921—25....	8,652	124,988	1,445	5,832	76,169	1,306	234,006	2,874,573	1,228	110,558	1,258,837	1,139

¹⁾ Pieneläijien karjaa lukuunottamatta.

(Jatkuu).

	Kaura — Avoine			Peltotoinä Foin des champs cultivés			Peruna Pommes de terre			Juurikasvit, yhteensä Turneps et autres tubercules		
	Ala Superficie Ha	Sato Recolte 100 Kg	Sato ha kohti Recolte par ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Recolte 100 Kg	Sato ha kohti Recolte par ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Recolte 100 Kg	Sato ha kohti Recolte par ha Kg	Ala Superficie Ha	Sato Recolte 100 Kg	Sato ha kohti Recolte par ha Kg
1937.....	455,203	7,275,137	1,598	1,144,943	35,468,429	3,098	86,801	13,874,581	15,984	26,305	7,066,553	26,864
1936.....	449,800	6,924,754	1,540	1,130,907	34,528,946	3,053	86,923	14,328,755	16,484	27,667	7,541,172	27,257
1935.....	470,977	6,089,128	1,293	1,086,007	33,127,912	3,050	82,575	12,690,468	15,368	27,298	7,162,081	26,237
1934.....	474,561	7,763,396	1,636	1,055,227	30,708,560	2,910	83,312	11,393,957	13,676	26,139	7,881,150	30,151
1933.....	457,162	6,355,063	1,390	1,053,084	27,530,743	2,614	80,441	12,817,509	15,934	25,334	5,841,146	23,056
1932.....	454,854	6,694,624	1,472	1,039,033	30,162,161	2,903	77,030	9,833,996	12,766	28,528	7,540,839	26,433
1931.....	452,795	6,696,614	1,479	1,015,874	29,043,383	2,859	75,101	9,779,108	13,021	29,777	7,436,086	24,973
1931—35..	462,070	6,719,765	1,454	1,049,845	30,114,552	2,868	79,692	11,303,008	14,183	27,415	7,172,300	26,162
1926—30..	444,880	5,872,212	1,320	916,929	26,323,771	2,871	70,073	7,893,863	11,265	26,279	6,507,767	24,764
1921—25..	428,256	5,011,963	1,170	824,285	21,490,257	2,607	67,471	5,935,530	8,797	19,198	3,611,614	18,812

	Koko peltoala ja sato ry Total des champs et récolte en unités de fourrage				Luonnonniitty ja sato Près naturels et récolte				Sadon raha-arvo, milj. mk Valeur de la récolte en millions de mares			
	Koko ala Superficie totale Ha	Siltä täysikesäntona Dont jachères complètes Ha	Sato ¹⁾ , 1 000 ry Recoltes ¹⁾ , 1 000 unités	Sato koko peltoalan ha kohti, ry. Recolte par ha u. d. f.	Koko ala Superficie totale Ha	Korjattu ala Superficie récoltée Ha	Sato — Récolte 100 Kg	Sato ha kohti Recolte par ha Kg	ry ¹⁾ unités de fourrage ¹⁾	Peltoviljelystuotteet Production des champs	Niittyheinä Production des prés naturels	Yhteensä — Total
1937.....	2,577,134	151,623	3,821,749	1,483	341,539	241,963	2,397,095	991	330	7,457	132	7,589
1936.....	2,553,653	161,263	3,522,821	1,380	363,384	259,180	2,468,671	952	317	6,042	104	6,146
1935.....	2,515,403	152,372	3,324,427	1,322	378,860	265,167	2,538,564	957	319	5,023	96	5,119
1934.....	2,467,882	156,044	3,498,584	1,418	393,918	283,822	2,679,661	944	315	5,116	107	5,223
1933.....	2,415,822	158,128	3,093,399	1,280	421,901	301,829	2,757,086	913	304	4,964	152	5,116
1932.....	2,372,705	158,709	3,090,396	1,302	434,988	309,186	3,042,407	984	328	5,175	137	5,312
1931.....	2,323,554	161,805	2,991,160	1,287	426,653	316,760	2,988,050	943	314	4,700	120	4,820
1931—35..	2,419,073	157,412	3,199,593	1,323	411,264	295,353	2,801,154	948	316	4,996	122	5,118
1926—30..	2,199,485	184,986	2,658,218	1,209	499,972	403,701	4,159,974	1,030	343	4,626	169	4,795
1921—25..	2,098,444	203,655	2,239,110	1,067	543,711	451,916	5,888,103	1,303	381	4,022	218	4,240

¹⁾ Tähän ei sisälly laiduntamalla saatu rehuyksikkömäärä. — Y non compris le pâturage.

Traduction des en-têtes des tableaux.

Tabl. N:o 1. Emploi des champs cultivés et récoltes en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture.

Col. 1: Départements et arrondissements. *Col. 2—3:* Froment d'hiver. *Col. 2:* Superficie, hectares. *Col. 3:* Récolte, en quintaux. *Col. 4—5:* Froment d'été. *Col. 6—7:* Seigle. *Col. 8—9:* Orge. *Col. 10—11:* Avoine. *Col. 12—13:* Grains mélangés (céréales). *Col. 14—15:* Grains mélangés (céréales et légumineuses). *Col. 16—17:* Pois, fèves et vesces. *Col. 18:* Graines des graminées fourragères (superficie). *Col. 19:* Graines de trèfle (récolte). *Col. 20:* Graines des autres plantes herbacées (récolte). *Col. 21—22:* Foin des champs cultivés. *Col. 23:* Herbes pour pâturage (superficie). *Col. 24—25:* Fourrages verts. *Col. 26—27:* Turneps. *Col. 28—29:* Autres tubercules. *Col. 30—31:* Chou de fourrage. *Col. 32—33:* Pommes de terre. *Col. 34—35:* Lin et chanvre. *Col. 36:* Autres cultures. *Col. 37:* Jachère complète. *Col. 38:* Autre superficie. *Col. 39:* Total des champs.

Tabl. N:o 2. Prairies naturelles et récolte de foin en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture.

Col. 2: Total des prairies naturelles. *Col. 3:* Prairies naturelles employées pour récolte de foin. *Col. 4:* Récolte, en quintaux.

Tabl. N:o 3. Bétail en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture. *Col. 2:*

Étalons (au-dessus de 3 ans). *Col. 3:* Hongres (au-dessus de 3 ans). *Col. 4:* Juments (au-dessus de 3 ans). *Col. 5:* Jeunes chevaux (de 1 à 3 ans). *Col. 6:* Poulains (au-dessous de 1 an). *Col. 7:* Total des chevaux. *Col. 8:* Taureaux (au-dessus de 2 ans). *Col. 9:* Vaches. *Col. 10:* Jeunes taureaux (de 1 à 2 ans). *Col. 11:* Génisses (au-dessus de 1 an). *Col. 12:* Veaux (au-dessous de 1 an). *Col. 13:* Total des bêtes à corne. *Col. 14:* Moutons (au-dessus de 1 an). *Col. 15:* Agneaux (au-dessous de 1 an). *Col. 16:* Total des moutons. *Col. 17:* Chèvres (au-dessus de 1 an). *Col. 18:* Verrats (au-dessus de 6 mois). *Col. 19:* Truies pleines (au-dessus de 6 mois). *Col. 20:* Truies non pleines (au-dessus de 6 mois). *Col. 21:* Porcs gras (au-dessus de 6 mois). *Col. 22:* Jeunes porcs (de 4 à 6 mois). *Col. 23:* Jeunes porcs (de 2 à 4 mois). *Col. 24:* Porcelets (au-dessous de 2 mois). *Col. 25:* Total des porcs. *Col. 26:* Rennes (au-dessus de 1 an). *Col. 27:* Poules (au-dessus de 6 mois). *Col. 28:* Autres volailles (au-dessus de 6 mois). *Col. 29:* Ruches d'abeille.

Tabl. N:o 4. Laiteries: nombre, possesseurs, force motrice et production en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture.

Col. 2: Nombre de laiteries. *Col. 3:* Particuliers, qui améliorent le lait de sa propre vacherie. *Col. 4:* Particuliers ou sociétés par actions, qui achètent le lait. *Col. 5:* Sociétés coopératives. *Col. 6:* Force motrice à bras. *Col. 7:* De cheval. *Col. 8:* Hydraulique. *Col. 9:* Vapeur ou autre. *Col. 10:* Production de beurre. *Col. 11:* Production de fromage. *Col. 12:* La quantité de lait à 1 kilogramme de beurre. *Col. 13:* Jours de travail des laiteries.

Tabl. N:o 5. Employés de laiteries en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture.

Col. 2—7: Hommes. *Col. 8—13:* Femmes. *Col. 14—19:* Total. *Col. 2—3:* Au-dessous de 15 ans. *Col. 2:* L'année précédente, moyenne. *Col. 3:* Le 1 avril cette année. *Col. 4—5:* De 15 à 18 ans. *Col. 6—7:* Au-dessus de 18 ans.

Tabl. N:o 6. Salaires d'ouvriers agricoles en 1937.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'agriculture.

Col. 2—5: Salaire annuel. *Col. 2—3:* Pour un homme. *Col. 2:* Avec gages en nature. *Col. 3:* Sans gages en nature. *Col. 4—5:* Pour une femme. *Col. 6—13:* Salaire d'une journée. *Col. 6—9:* En été. *Col. 10—13:* En hiver. *Col. 14—17:* Salaires d'une corvée de cheval.

TAULULIITTEITÄ.
TABELLBILAGOR.
TABLEAUX.

Maatalous 1937 — Lanthushällning 1937.

3420, — 38

Taululiite
Tabellbilaga) N:o 1.

Peltoala ja sato vuonna 1937. — Akerareal och skörd år 1937.

a) läänittain ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Syysvehnä Höstvete		Kevätvehnä Vårvete		Ruis Råg		Ohra Korn	Kaura Havre		Korsivilja- sekkuli Blandsäd (Sträsäd)		Korsipalko- viljasekkuli Blandsäd (Strå- och trindsäd)		Herne, papu ja vina Ärtor, böner och vicker		Heinänsiemen Höfrö			Timotei y. m. Timotej m. m. Sato Skörd dt	
	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt		Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Apila Klöver Sato Skörd dt	Timotei y. m. Sato Skörd dt		
																				1
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	6,351	140,753	11,502	190,617	20,418	334,158	6,216	91,891	64,794	1,044,956	440	6,911	985	16,495	2,173	31,520	2,897	3,979	3,932	1
2 Raaseporin kihlakunta — Raseborgs härad	1,097	23,959	1,624	28,927	2,148	36,442	224	3,655	8,565	152,178	5	97	35	680	212	2,827	375	506	764	2
3 Lohjan kk. — Lojo hd	1,474	30,528	2,863	47,769	4,076	70,615	2,004	30,264	13,292	224,549	60	1,140	77	986	492	6,459	640	757	984	3
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	2,018	43,911	4,177	66,192	6,216	100,960	2,530	38,302	21,184	340,615	162	2,312	306	5,576	515	8,659	841	1,334	1,014	4
5 Pernajan kk. — Pernå hd	1,762	42,355	2,838	47,729	7,978	126,141	1,458	19,670	21,753	327,614	213	3,362	567	9,253	954	13,575	1,041	1,382	1,170	5
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	12,753	284,537	21,874	421,314	41,331	784,161	15,748	259,868	105,723	1,840,313	520	8,744	1,320	26,023	4,174	63,150	5,029	5,552	10,815	6
7 Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad	743	15,232	1,810	31,892	2,516	46,320	950	15,428	8,742	171,168	11	215	45	802	214	2,985	395	341	1,105	7
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	1,198	23,733	1,596	27,832	1,763	31,258	322	4,824	5,225	85,113	41	795	117	2,099	439	5,826	228	333	398	8
9 Piikkiön kk. — Piikkiö hd	2,004	45,923	2,227	40,414	2,461	47,612	651	10,752	6,928	119,822	79	1,113	122	2,306	481	7,817	399	593	454	9
10 Halikon kk. — Halikko hd	2,239	53,463	4,086	79,506	5,607	105,813	2,221	41,514	13,345	235,862	33	592	95	2,401	581	8,432	880	1,104	1,476	10
11 Ulvilan kk. — Ulvila hd	548	8,730	3,452	72,043	5,952	115,885	2,721	46,311	15,650	297,663	35	630	57	1,118	195	3,877	568	355	2,257	11
12 Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	252	5,284	1,080	18,706	6,091	102,024	2,753	42,479	9,900	149,490	47	938	229	4,624	206	3,022	359	375	681	12
13 Tyrvään kk. — Tyrvää hd	543	12,771	886	17,899	3,428	68,423	1,424	25,290	8,038	143,478	88	1,712	185	4,033	370	6,290	544	516	1,252	13
14 Loimaan kk. — Lönnå hd	2,816	68,502	4,002	83,421	7,570	154,860	3,001	47,081	20,401	356,233	68	1,237	160	2,951	968	14,245	979	982	2,073	14
15 Maskun kk. — Masku hd	2,410	50,899	2,785	49,601	5,943	111,966	1,705	26,189	17,494	281,478	118	1,522	310	5,689	720	10,656	677	953	1,119	15
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands land- skap	281	6,235	1,938	32,326	567	8,596	219	3,675	2,236	45,279	79	1,676	35	792	317	5,554	105	134	225	16
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	3,746	87,621	9,669	176,680	29,702	546,542	10,807	164,706	64,744	1,017,190	378	6,547	959	15,462	1,739	26,153	2,373	2,657	4,309	17
18 Ruoveden kihlakunta — Ruovesi härad	193	4,333	1,287	23,900	3,598	64,908	1,239	16,528	6,537	87,596	38	570	53	819	150	2,214	238	261	276	18
19 Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	507	10,900	1,510	29,324	4,350	85,086	2,032	31,069	9,937	159,191	76	1,399	288	3,764	356	4,948	386	381	689	19
20 Tammelan kk. — Tammela hd	2,095	46,614	3,306	57,624	7,163	127,072	2,793	39,298	17,930	280,605	111	1,967	307	4,946	689	11,651	905	839	1,559	20
21 Hauhon kk. — Hanho hd	432	15,340	1,983	39,006	4,593	84,327	2,065	37,129	11,786	212,266	20	417	164	3,244	186	2,688	355	398	564	21
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	216	4,743	528	8,910	4,493	78,628	890	11,498	7,241	99,206	28	566	28	421	131	1,726	217	403	602	22
23 Hollolan kk. — Hollola hd	303	5,691	1,055	17,916	3,505	106,521	1,788	29,184	11,313	178,326	105	1,628	119	2,268	227	2,926	272	375	619	23
24 Viipurin lääni — Viborgs län	1,602	34,556	19,281	315,818	38,240	680,889	10,807	157,512	60,374	1,002,163	134	1,911	460	7,447	1,482	23,283	2,119	2,745	4,521	24
25 Viipurin kihlakunta — Viborgs härad	81	1,413	2,858	42,241	4,277	75,617	1,065	16,582	7,205	124,791	17	213	56	982	145	2,174	323	431	706	25
26 Rannan kk. — Ranta hd	24	345	1,727	24,713	1,966	32,950	570	8,516	3,747	59,989	6	72	9	162	65	696	190	203	375	26
27 Kymnön kk. — Kymi hd	279	6,629	3,312	62,216	3,916	72,033	853	11,783	8,458	152,234	5	84	127	2,002	228	3,195	243	448	366	27
28 Lappeen kk. — Lappee hd	173	4,102	1,528	22,717	4,791	85,231	1,432	20,424	7,339	116,264	15	242	37	537	173	2,357	151	226	252	28
29 Jämsän kk. — Jämsä hd	145	3,537	2,433	41,507	4,532	78,811	1,402	20,441	8,920	150,837	5	75	34	642	267	4,603	330	266	889	29
30 Rajajoen kk. — Rajajoki hd	4	80	1,295	19,930	2,168	36,227	689	10,562	3,963	64,755	7	105	17	228	19	264	136	138	394	30
31 Käkisalmen kk. — Käkisalme hd	462	9,581	2,560	40,815	5,761	107,862	1,609	24,525	7,537	124,991	15	161	64	802	235	3,998	391	483	808	31
32 Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd	280	5,788	1,438	24,043	4,897	89,272	1,363	19,614	5,623	90,362	28	459	58	1,158	190	3,333	215	346	469	32
33 Sortavalan kk. — Sortavala hd	139	2,819	1,190	21,158	3,135	54,330	1,133	15,488	3,626	55,079	10	139	24	303	134	2,261	70	95	160	33
34 Salmi kk. — Salmi hd	15	262	940	16,478	2,797	48,556	691	9,577	3,956	62,861	26	361	34	631	26	402	70	109	102	34
35 Mikkelin lääni — St Michels län	51	1,117	3,553	59,895	20,194	383,849	4,420	59,268	31,830	463,189	165	2,233	216	3,282	269	3,701	574	939	926	35
36 Heinolan kihlakunta — Heinola härad	40	894	634	9,579	5,837	105,305	1,635	22,913	9,261	134,754	56	766	57	793	97	1,212	237	355	337	36
37 Mikkelin kk. — Mikkelin hd	2	23	743	11,940	5,365	104,778	785	10,652	6,467	89,762	39	493	90	1,439	60	1,054	108	123	247	37
38 Juvan kk. — Juva hd	5	122	997	18,026	4,408	86,353	1,098	13,418	7,540	108,274	43	691	24	297	42	494	54	107	84	38
39 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	4	78	1,179	20,350	4,584	86,913	902	12,285	8,562	130,399	27	283	45	693	70	941	175	354	258	39
40 Kuopion lääni — Kuopio län	14	273	4,460	72,501	24,635	457,040	15,752	193,210	37,119	545,105	252	3,595	215	3,289	188	2,508	965	1,539	2,411	40
41 Pieltjärven kihlakunta — Pieltjärvihärad	4	77	427	6,914	2,143	38,574	1,753	23,579	1,945	25,453	10	155	7	70	12	190	78	84	283	41
42 Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd	—	—	937	14,992	2,563	43,571	1,360	20,033	4,986	72,796	73	1,315	82	1,304	33	390	49	149	59	42
43 Liperin kk. — Lipperi hd	5	107	1270	21,136	6,572	126,942	2,210	30,119	7,399	116,348	46	652	15	285	29	466	198	436	274	43
44 Iisalmen kk. — Iisalmi hd	1	15	611	10,369	4,675	81,859	5,150	58,504	7,441	104,348	28	457	60	758	18	240	328	332	1,105	44
45 Kuopion kk. — Kuopio hd	2	36	580	8,625	5,341	101,479	3,685	40,572	8,897	133,366	55	651	35	624	55	660	174	257	405	45
46 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	2	38	635	10,465	3,341	64,615	1,594	20,403	6,451	92,894	40	365	16	248	41	562	138	281	285	46

Taululiite } N:o 1. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Pelloheinä Vallhö		Laidun Betesvall	Vihantarehu Grönfoder		Rehunaaris Foderrovor	
	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt
1	21	22	23	24	25	26	27
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	109,573	3,064,592	20,447	2,192	79,597	1,287	376,984
2 Raaseporin kihlakunta — Raseborgs härad	15,206	482,953	1,619	449	15,526	123	31,593
3 Lohjan kk. — Lojo hd	22,562	662,835	3,511	489	18,743	519	179,929
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	36,951	941,976	6,591	904	33,002	368	98,971
5 Pernajan kk. — Pernå hd	34,854	976,828	8,726	350	12,326	277	66,491
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	168,100	5,873,992	44,929	2,763	89,649	2,382	704,724
7 Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad..	9,593	378,428	3,110	93	3,924	370	106,712
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	8,416	309,982	1,608	64	2,756	143	48,262
9 Piikkiön kk. — Piikkiö hd	11,329	391,460	2,444	263	8,883	209	79,704
10 Halikon kk. — Halikko hd	22,683	868,579	6,556	444	14,526	232	80,242
11 Ulvilan kk. — Ulvila hd	24,998	838,869	6,554	323	8,824	300	61,581
12 Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	22,089	746,710	5,139	251	8,436	213	53,199
13 Tyrvään kk. — Tyrväå hd	12,264	457,568	2,661	191	6,500	183	47,132
14 Loimaan kk. — Loimaa hd	30,000	1,030,870	9,527	528	17,541	455	136,551
15 Maskun kk. — Masku hd	26,728	851,526	7,330	606	18,259	277	91,341
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	5,653	241,496	464	43	1,919	151	53,765
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	114,103	3,716,801	14,593	3,091	105,939	1,429	340,102
18 Ruoveden kihlakunta — Ruovesi härad	12,370	416,157	1,296	186	5,920	260	58,651
19 Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	15,936	538,838	2,022	605	17,999	206	51,358
20 Tammelan kk. — Tammela hd	32,899	989,931	5,899	450	19,472	221	51,190
21 Hauhon kk. — Hauho hd	19,178	673,780	2,575	772	25,669	255	68,827
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	14,601	466,929	1,011	438	10,753	228	51,077
23 Hollolan kk. — Hollola hd	19,119	631,166	1,790	640	26,126	259	58,999
24 Viipurin lääni — Viborgs län	191,700	5,761,022	10,395	1,295	53,007	816	228,343
25 Viipurin kihlakunta — Viborgs härad ..	22,155	643,383	2,177	175	7,499	121	28,527
26 Rannan kk. — Ranta hd	12,977	349,770	485	55	1,416	24	7,945
27 Kymän kk. — Kymi hd	24,954	694,680	3,209	313	11,930	117	33,462
28 Lappeen kk. — Lappee hd	19,489	620,004	1,047	117	4,680	99	30,530
29 Jääskén kk. — Jääski hd	26,990	840,469	621	163	10,962	72	25,988
30 Rajajoen kk. — Rajajoki hd	11,223	318,998	420	61	1,840	12	3,789
31 Käkisalmen kk. — Käkisalmi hd.	24,975	792,906	937	96	3,189	60	14,752
32 Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd	21,501	644,607	597	118	4,858	113	27,606
33 Sortavalan kk. — Sortavala hd	16,349	507,107	590	90	2,800	103	28,188
34 Salmén kk. — Salmi hd	11,087	349,098	312	107	3,833	95	27,556
35 Mikkelin lääni — St Michels län	53,284	1,770,052	1,626	988	34,861	811	214,254
36 Heinolan kihlakunta — Heinola härad..	14,221	429,279	497	437	13,826	204	53,805
37 Mikkelin kk. — Mikkelö hd	11,318	373,834	194	216	7,770	148	37,974
38 Juvan kk. — Juva hd	11,242	387,849	650	151	5,736	189	48,049
39 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	16,503	579,090	285	184	7,529	270	74,426
40 Kuopion lääni — Kuopio län	116,652	3,950,270	2,625	998	36,946	1,714	460,739
41 Pielisjärven kihlakunta — Pielisjärvi härad	15,168	473,681	286	57	1,884	206	54,504
42 Iloantsin kk. — Iloantsi hd	15,398	603,294	133	58	2,394	320	97,898
43 Liperin kk. — Liperi hd	23,299	821,496	205	245	9,751	297	87,965
44 Iisalmen kk. — Iisalmi hd	27,220	896,627	820	226	7,860	295	60,623
45 Kuopion kk. — Kuopio hd	20,114	660,058	418	267	9,422	324	85,099
46 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	15,453	495,114	763	145	5,635	272	74,650

Muut juuri- kasvit Övriga rot- frukter		Rehukaali Foderkål		Peruna Potatis		Pellava ja hamppu Lin och hampa		Muut kasvit Övriga växter	Täys- kesanto Helträda	Muu peltoala Övrig åkerareal	Yhteensä peltoala Hela Åkerarealen
Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Ha	Ha
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
2,195	603,233	381	132,764	10,432	1,409,191	224	744	80	18,373	943	281,903
392	113,729	162	65,828	1,781	235,566	35	121	17	1,713	232	36,014
880	243,170	72	20,168	2,621	376,631	44	149	30	2,580	185	58,471
651	197,526	120	40,644	3,871	504,145	50	146	22	5,553	191	93,221
272	48,808	27	6,124	2,159	292,849	95	328	11	8,527	335	94,197
4,658	1,420,106	630	255,644	14,567	2,116,840	760	2,069	259	32,469	1,528	481,517
340	99,307	6	1,869	1,341	243,914	80	230	56	1,261	35	31,711
307	88,741	5	1,917	1,088	146,018	33	104	13	1,908	74	24,588
646	200,711	32	11,161	956	142,052	59	159	16	2,761	54	34,121
1,862	578,191	40	15,285	1,790	246,154	65	226	35	4,700	196	67,690
363	107,277	167	86,389	2,667	371,993	115	167	45	2,217	222	67,149
60	13,262	65	24,868	1,839	227,742	115	275	33	3,970	165	54,856
96	22,116	54	16,792	1,120	151,222	75	197	17	2,116	208	34,441
296	98,686	166	69,136	1,875	308,558	121	479	9	7,617	352	90,911
688	211,815	95	28,227	1,891	279,187	97	232	35	5,919	222	76,050
109	31,835	15	5,114	482	87,377	9	34	1	376	38	13,118
1,481	443,679	368	130,904	8,876	1,307,755	635	1,961	47	22,951	1,071	292,762
70	15,868	30	7,384	1,152	170,646	35	93	1	2,995	54	31,782
204	67,073	66	13,676	1,571	222,496	33	114	5	3,247	245	43,582
353	122,367	44	12,421	2,065	280,613	59	175	10	7,440	331	85,070
530	150,679	123	50,590	1,839	298,120	90	193	20	2,742	154	49,862
64	16,973	19	10,133	896	132,609	25	74	3	3,054	175	34,286
260	70,719	86	36,700	1,353	203,361	393	1,312	8	3,473	112	48,180
1,438	389,334	139	49,688	14,920	2,499,945	540	1,910	243	18,979	1,342	376,306
210	47,584	23	9,078	2,632	429,648	62	219	29	1,244	178	45,033
245	76,717	13	3,728	1,516	263,920	26	51	10	455	86	24,196
192	52,035	27	9,523	1,871	309,858	91	343	14	2,179	147	50,535
189	56,024	15	6,494	1,743	265,350	99	404	3	2,954	181	41,575
272	83,354	37	14,221	1,300	211,757	51	187	12	2,734	88	50,408
9	1,286	1	488	1,115	181,901	17	48	66	654	49	21,925
107	22,595	5	1,112	1,519	257,592	69	250	68	2,746	282	49,498
110	24,273	10	2,036	1,348	216,570	61	220	27	3,310	44	41,331
84	20,423	4	1,337	869	167,578	27	87	7	1,424	57	29,065
20	5,043	4	1,671	1,007	195,771	37	101	7	1,279	230	22,740
289	73,822	85	33,822	5,339	882,021	201	749	61	13,468	513	137,937
43	13,917	20	7,586	1,246	208,629	46	180	9	4,364	161	39,102
84	18,958	25	10,689	1,250	194,352	59	231	15	4,058	115	31,121
50	12,645	23	9,897	1,329	217,079	40	130	20	2,785	158	50,848
112	28,302	17	5,650	1,534	261,961	56	208	17	2,261	79	36,866
247	54,472	81	28,658	10,061	1,694,505	287	886	43	12,357	711	229,376
19	3,479	3	1,125	885	149,140	20	49	11	807	62	23,903
79	21,083	18	4,921	1,504	313,148	53	186	1	840	161	28,648
80	18,002	11	6,144	2,139	400,006	91	270	4	2,873	113	47,101
18	3,866	15	5,595	2,119	305,856	43	137	12	2,214	91	51,385
25	3,692	17	5,639	2,040	301,390	45	120	11	3,495	231	45,811
26	4,350	17	5,234	1,374	224,965	35	124	4	2,128	53	32,528

Taululiite } N:o 1. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Syysvehnä Höstvete		Kevätvehnä Vårvete		Ruis Råg		Ohra Korn	Kaura Havre	Korsivillja- sekuli Blandsäd (Sträsäd)		Korsipalko- viljasekuli Blandsäd (Strä- och trindsäd)		Herne, papu ja virna Ärtor, böror och vicker		Heinänsiemen Höfrö					
	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt			Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Apila Klöver Sato Skörd dt	Timotei y. m. Sato Skörd dt	
																				1
1 Vaasan lääni—Vasa län	1,736	28,602	11,749	199,292	48,863	831,533	28,909	430,391	70,255	1,053,697	1,090	17,884	295	5,645	455	6,765	8,391	5,890	27,470	1
2 Ilmajoen kihlakunta—Ilmajoki härad..	602	10,716	1,736	32,585	9,602	157,857	4,183	62,118	11,318	177,240	120	1,948	72	1,611	85	1,332	1,120	2,543	3,427	2
3 Närpiön kk.—Närpes hd	111	3,818	2,214	40,848	4,553	83,868	2,569	44,006	5,063	88,624	39	751	19	385	26	473	673	666	2,638	3
4 Korsholman kk.—Korsholms hd	547	7,737	2,189	38,127	6,359	109,289	3,731	62,186	13,175	227,916	183	3,504	53	1,078	42	597	2,301	452	9,040	4
5 Lapuan kk.—Lappo hd	251	3,097	1,684	27,751	7,374	128,802	4,866	75,801	10,610	153,925	380	6,169	31	640	51	645	2,672	755	8,386	5
6 Pietarsaaren kk.—Pedersöre hd	50	565	405	4,358	5,372	81,660	6,069	84,179	9,350	108,929	209	3,158	20	329	26	364	615	401	1,343	6
7 Kuortaneen kk.—Kuortane hd	99	1,488	2,060	31,978	8,372	147,204	3,991	57,869	10,109	149,814	93	1,477	69	1,068	90	1,116	613	418	1,790	7
8 Laukaan kk.—Laukaa hd	61	873	832	11,964	3,607	61,644	1,661	21,410	5,868	76,343	36	455	20	394	65	995	257	427	434	8
9 Viitasaaren kk.—Viitasaari hd	15	308	629	11,681	3,624	61,209	1,839	22,822	4,762	70,906	30	422	11	140	70	1,243	140	228	412	9
10 Oulun lääni—Uleåborgs län	25	296	2,185	33,678	17,489	287,362	28,160	399,076	18,128	263,245	1,012	15,025	105	1,655	181	2,149	1,356	892	4,129	10
11 Oulun kihlakunta—Oulu härad	4	66	765	12,072	3,500	53,900	6,752	94,123	4,444	61,283	480	7,445	48	771	10	125	155	46	450	11
12 Saloisten kk.—Saloinen hd	3	46	699	10,594	5,970	97,065	6,864	95,862	7,215	111,382	172	2,355	6	107	12	188	306	74	986	12
13 Haapajärven kk.—Haapajärvi hd	16	153	543	7,972	5,467	88,499	4,097	53,257	4,051	53,679	116	1,623	49	746	156	1,794	754	726	2,302	13
14 Kajaanin kk.—Kajaani hd	—	—	92	1,700	2,181	41,891	3,268	53,563	1,710	26,420	85	1,209	—	—	2	30	59	42	178	14
15 Kemin kk.—Kemi hd	2	31	85	1,326	325	5,307	6,230	92,391	704	10,461	159	2,493	2	31	1	12	82	4	213	15
16 Kittilän kk.—Kittilä hd	—	—	1	14	46	700	940	9,814	4	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
17 Petsamon kk.—Petsamo hd	—	—	—	—	—	—	9	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18 Valtakunta—Riket	26,559	583,990	86,211	1,502,121	241,439	4,313,630	121,038	1,759,597	455,203	7,275,137	4,070	64,526	4,590	80,090	10,978	164,783	23,809	24,327	58,738	18

Taululiite) N:o 1. (Jatkuu)
 Tabellbilaga) (Forts.)

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Peltöheinä Vallhö		Laidun Betesvall		Vihantarehu Grönfoder		Rehunaaris Foderrovor	
	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	
1	21	22	23	24	25	26	27	
1 Vaasan lääni — Vasa län	232,749	7,163,804	50,322	2,010	71,240	5,110	1,213,758	
2 Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad ..	28,381	914,462	11,490	326	10,432	785	162,935	
3 Närpiön kk. — Närpes hd	23,574	780,635	3,098	52	1,907	248	65,406	
4 Korsholman kk. — Korsholms hd	38,526	1,382,376	8,408	139	4,907	894	245,534	
5 Lapuan kk. — Lappo hd	39,925	1,249,404	10,654	258	9,427	1,188	295,690	
6 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	37,366	1,079,652	6,600	356	13,572	650	177,106	
7 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	32,048	818,928	6,789	325	12,955	884	163,129	
8 Laukaan kk. — Laukaa hd	15,220	442,902	1,285	262	7,493	233	67,325	
9 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	17,709	495,445	1,998	292	10,547	228	36,633	
10 Oulun lääni — Uleåborgs län	153,129	3,926,400	18,933	1,416	54,426	1,106	269,979	
11 Oulun kihlakunta — Oulu härad	44,076	1,057,824	4,800	373	15,468	246	49,156	
12 Saloisten kk. — Saloinen hd	36,534	895,931	3,920	219	8,271	399	109,507	
13 Haapajärven kk. — Haapajarvi hd	32,613	785,606	8,403	65	2,829	139	26,468	
14 Kajaanin kk. — Kajaani hd	15,521	526,432	1,205	216	7,629	221	57,475	
15 Kemin kk. — Kemi hd	22,117	595,611	561	346	13,273	97	26,833	
16 Kittilän kk. — Kittilä hd	1,978	59,300	44	155	5,859	4	540	
17 Petsamon kk. ¹⁾ — Petsamo hd ¹⁾	290	5,696	—	42	1,097	—	—	
18 Valtakunta — Riket	1,144,948	35,468,429	164,334	14,796	527,584	14,806	3,862,648	

¹⁾ Arviolta. — Enl. uppskattning.

Muut jauri- kasvit Övriga rot- frukter		Rehukaall Foderkål		Peruna Potatis		Pellava ja hamppu Lin och hampa		Muut kasvit Övriga växter	Täys- kesanto Helträda	Muu peltoala Övrig Åkerareal	Yhteensä peltoalaa Hela Åkerarealen
Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Ha	Ha
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
609	117,086	234	89,232	15,530	2,819,102	595	1,660	143	23,317	1,258	503,620
85	22,940	26	6,352	2,740	530,991	94	218	17	6,417	421	79,620
31	9,229	31	11,727	1,612	323,874	59	122	6	1,497	132	45,607
52	10,142	54	23,649	1,907	376,084	49	94	45	2,894	102	81,650
168	24,280	45	25,507	2,037	364,350	144	343	18	4,089	134	86,579
87	15,749	21	8,705	1,663	296,493	30	68	1	2,136	157	71,183
120	18,426	34	4,862	2,843	505,943	148	533	32	2,707	114	71,540
33	8,842	8	1,830	1,359	224,792	30	113	—	1,876	87	32,800
33	7,478	15	6,600	1,369	196,575	41	169	24	1,701	111	34,641
473	70,338	52	19,872	6,594	1,057,845	82	320	17	9,333	819	260,595
164	31,836	20	7,896	1,535	260,121	5	14	4	1,012	210	68,603
71	10,278	9	5,063	1,521	230,516	22	91	1	2,689	282	66,914
158	14,568	1	400	1,321	214,869	30	103	1	3,758	97	61,835
59	9,865	12	4,036	1,077	215,454	25	112	10	1,798	148	27,689
20	3,691	10	2,477	923	108,997	—	—	1	60	63	31,788
1	100	—	—	192	25,620	—	—	—	15	19	3,399
—	—	—	—	25	2,268	—	—	—	1	—	367
11,499	3,203,905	1,985	745,698	86,801	13,874,581	3,333	10,333	894	151,623	8,223	2,577,134

Taululiite } N:o 1. (Jatkuu)
 Tabellbilaga } (Forts.)

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

1	Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Syysvehnä Höstvete		Kevätvehnä Vårvete		Ruis Råg		Ohra Korn		Kaura Havre		Korsivilja- sekkul Blandsäd (Stråsäd)		Korsipalko- viljasekkul Blandsäd (Strå- och trindsäd)		Herne, papu ja virna Ärtor, böror och vicker		Heinänsiemen Höfrö		
		Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Apila Klöver Sato Skörd dt	Timotei y. m. Timotej m. m. Sato Skörd dt
1	Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	3,429	76,333	6,193	104,138	7,988	131,240	2,283	38,854	28,154	488,682	130	1,960	333	5,385	852	12,246	1,205	1,583	2,175
2	Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	2,903	63,950	5,280	85,894	12,299	200,247	3,882	52,205	36,327	550,918	307	4,903	652	11,110	1,320	19,260	1,680	2,384	1,741
3	Suomen Talousseura — Finska Hushållningsällskapet	1,281	29,104	4,724	82,814	2,039	35,604	430	6,945	6,388	122,600	86	1,800	78	1,629	662	11,605	464	683	723
4	Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ²⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ²⁾	9,048	202,222	11,081	201,982	19,672	373,954	6,377	106,145	55,050	937,110	323	5,016	752	14,486	2,531	34,745	2,610	3,106	4,487
5	Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	2,705	59,446	8,007	168,844	20,187	383,199	9,160	150,453	46,521	825,882	190	3,604	525	10,700	1,298	22,354	2,060	1,897	5,830
6	Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	2,565	62,547	5,492	100,087	12,696	230,180	5,001	78,633	31,678	519,711	178	3,134	511	8,910	941	15,098	1,299	1,323	2,162
7	Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	831	18,241	3,040	57,425	9,710	183,120	3,693	53,024	19,085	283,524	140	2,502	353	4,764	566	7,978	720	744	1,311
8	Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	378	7,533	1,552	24,846	10,762	195,475	3,157	47,253	19,413	298,158	113	1,642	104	1,916	288	3,738	527	804	1,050
9	Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ³⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ³⁾	379	9,073	2,899	55,221	4,308	79,714	966	13,722	9,290	162,227	19	300	139	2,167	189	2,628	226	384	352
10	Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viiborgs läns Lantbrukssällskap	574	12,980	12,199	189,689	21,583	382,861	6,320	94,818	36,162	606,114	47	625	164	2,691	871	13,508	1,444	1,685	3,333
11	Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelens Lantbrukssällskap	668	12,973	4,212	71,493	12,480	220,985	3,572	49,804	15,235	239,178	71	1,034	157	2,589	423	7,161	461	688	852
12	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	11	223	3,063	52,883	15,823	305,414	3,211	42,596	25,020	361,720	111	1,490	202	3,079	199	2,791	355	619	606
13	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	5	89	1,906	30,733	14,210	264,275	10,950	125,702	24,023	347,448	129	1,551	112	1,646	115	1,474	659	891	1,852
14	Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelens Lantbrukssällskap	9	184	2,554	41,768	10,425	192,765	4,802	67,508	13,096	197,657	123	2,044	103	1,643	73	1,034	306	648	559
15	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	1,347	22,953	7,373	126,329	29,505	498,290	13,966	212,271	37,188	586,209	466	7,318	167	3,251	236	3,304	5,203	4,282	15,774
16	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	111	1,721	1,888	30,329	9,538	164,969	4,388	56,431	14,377	198,771	97	1,316	46	719	176	2,847	513	836	1,147
17	Pohjanmaan ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens svenska Lantbrukssällskap	276	3,950	2,406	42,150	6,712	121,654	7,115	111,813	16,127	234,119	451	8,150	77	1,571	41	646	2,370	561	9,996
18	Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	15	176	405	5,614	6,516	105,423	5,485	80,569	6,052	85,510	113	1,636	16	292	20	285	515	391	1,211
19	Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningsällskap	22	261	1,759	26,842	12,434	196,363	15,833	215,017	13,599	192,698	732	10,799	97	1,511	174	2,039	1,051	772	3,186
20	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	—	—	92	1,700	2,181	41,891	3,268	53,563	1,710	26,420	85	1,209	—	—	2	30	59	42	178
21	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	2	31	85	1,326	325	5,307	6,230	92,391	704	10,461	159	2,493	2	31	1	12	82	4	213
22	Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningsällskap	—	—	1	14	46	700	949	9,880	4	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Valtakunta — Riket	26,559	583,990	86,211	1,502,121	241,439	4,313,630	121,038	1,759,597	455,203	7,275,137	4,070	64,526	4,590	80,090	10,978	164,783	23,809	24,327	58,738

¹⁾ Tähän luettu Myrskylän kunta. — Häri ingår Mörskom kommun. — ²⁾ Tähän luettu Särkisalon kunta. — Häri ingår Finby kommun. — ³⁾ Tähän luettu Pyhtään kunta. — Häri ingår Pyttis kommun.

Taululiite) N:o 1. (Jatkuu)
 Tabelbilaga) (Forts.)

	Peltoheinä Vallhö		Laidun Betesvall		Vihantarehu Grönfoder		Rehunauris Foderrovor	
	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	
1	21	22	23	24	25	26	27	
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	47,200	1,424,471	7,388	1,177	42,951	515	153,533	
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	61,841	1,623,847	12,973	1,008	36,351	760	220,007	
3 Suomen Talousseura — Finska Hushållningsällskapet	14,018	577,253	1,829	164	6,695	202	77,633	
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	82,568	2,860,613	23,960	1,609	52,181	1,339	427,093	
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	77,167	2,677,622	19,604	1,033	32,692	992	253,763	
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	54,896	1,756,165	8,814	1,324	49,483	606	146,739	
7 Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	33,066	1,102,491	3,926	1,022	27,883	536	126,222	
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	32,767	1,041,239	2,130	1,050	38,421	401	100,648	
9 Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	24,128	683,363	3,504	300	11,994	154	45,841	
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	111,890	3,346,930	5,285	650	28,370	328	93,991	
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	56,214	1,747,003	1,692	352	12,938	346	91,955	
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	43,303	1,480,403	1,196	599	22,534	661	172,517	
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	66,150	2,175,264	2,094	663	23,809	962	241,514	
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	50,502	1,775,006	531	335	13,137	752	219,225	
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	109,510	3,344,440	32,077	759	29,454	2,900	543,003	
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	41,471	1,183,154	4,376	780	23,484	673	153,251	
17 Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	64,858	2,187,852	10,704	402	15,034	1,196	417,893	
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	29,457	789,707	5,267	232	8,805	563	169,994	
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningsällskap	104,031	2,504,567	15,174	578	23,510	598	122,978	
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	15,521	526,432	1,205	216	7,629	221	57,475	
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	22,117	595,611	561	346	13,273	97	26,833	
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantbrukssällskap	2,268	64,996	44	197	6,956	4	540	
23 Valtakunta — Riket	1,144,943	35,468,429	164,334	14,796	527,584	14,806	3,862,648	

¹⁾ Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Muut juurikasvit Övriga rotfrukter		Rehukaali Foderkål		Peruna Potatis		Pellava ja hampun Lin och hampa		Muut kasvit Övriga växter	Täyskesanto Helträda	Muu peltoala Övrig åkerareal	Yhteensä peltoala Hela åkerarealen	
Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Sato Skörd dt	Ala Areal ha	Ala Areal ha	Ha	Ha	
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
1,147	310,937	268	100,873	6,105	807,770	79	267	53	7,407	466	122,372	
1,041	289,386	112	31,680	4,272	592,695	144	473	27	10,837	474	158,139	
592	224,116	33	12,657	1,370	194,727	12	43	2	1,727	80	36,181	
3,475	1,021,744	225	74,333	6,760	1,039,085	376	1,089	160	19,470	596	247,982	
700	206,081	387	173,768	6,919	970,405	381	971	98	11,648	890	210,472	
919	281,172	169	63,961	4,168	620,443	236	624	34	10,715	545	142,787	
289	85,660	104	23,783	3,030	430,024	79	238	7	7,558	443	88,198	
291	83,684	112	49,834	2,318	362,367	343	1,195	12	7,528	214	83,460	
206	60,190	35	13,058	1,884	302,561	77	292	14	2,791	140	51,648	
1,003	278,459	84	31,497	9,493	1,568,745	324	1,168	173	9,223	746	218,563	
236	53,595	21	5,344	3,598	637,365	140	454	56	7,094	459	107,487	
258	62,869	67	27,048	4,455	736,992	173	644	54	10,117	379	109,257	
72	12,628	51	17,424	5,940	888,910	166	499	30	8,347	411	136,995	
175	41,844	30	11,234	4,121	805,595	121	387	13	4,010	300	92,381	
359	56,715	86	23,363	8,397	1,570,039	412	1,099	113	15,702	687	266,453	
106	28,486	31	9,840	3,528	559,557	94	350	25	4,596	270	87,084	
82	22,780	107	51,541	2,840	551,559	67	160	5	1,767	164	117,767	
124	19,889	18	8,655	1,472	242,857	45	132	1	2,334	215	58,835	
344	50,014	23	9,292	3,914	640,546	39	136	6	6,878	514	177,800	
59	9,865	12	4,036	1,077	215,454	25	112	10	1,798	148	27,689	
20	3,691	10	2,477	923	108,997	—	—	1	60	63	31,788	
1	100	—	—	217	27,888	—	—	—	16	19	3,766	
11,499	3,203,905	1,985	745,698	86,801	13,874,581	3,333	10,333	894	151,623	8,223	2,577,134	

Taululiite } N:o 2.
Tabellbilaga }

Luonnonniitty ja niittyheinän sato v. 1937. — Naturlig äng och skörden av ängshö år 1937.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsois.

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Luonnonniityn ala, ha Naturlig äng, ha	Siitä korjattu ala, ha Därav bärgad areal, ha	Sato Skörd dt	Lääni ja kihlakunta Län och härad	Luonnonniityn ala, ha Naturlig äng, ha	Siitä korjattu ala, ha Därav bärgad areal, ha	Sato Skörd dt
1	2	3	4	1	2	3	4
Uudenmaan lääni — Nylands län	10,868	4,669	52,563	Sortavalan kk. — Sortavala hd ..	1,742	1,076	12,331
Raaseporin kihlakunta — Raaseborgs härad	898	631	6,133	Salmin kk. — Salmi hd	4,799	2,904	27,036
Lohjan kk. — Lojo hd	778	591	6,300	Mikkelin lääni — S:t Michels län	9,698	5,609	54,878
Helsingin kk. — Helsinge hd	4,859	1,265	13,757	Heinolan kihlakunta — Heinola härad	1,755	1,040	8,117
Pernajan kk. — Pernä hd	4,333	2,182	26,373	Mikkelin kk. — Mikkelin hd	1,622	1,071	8,879
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	18,992	9,849	114,693	Juvan kk. — Juva hd	3,033	1,394	14,275
Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad	1,497	1,116	8,928	Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	3,288	2,104	23,607
Mynämäen kk. — Virmo hd	2,355	640	7,695	Kuopion lääni — Kuopio län	44,095	31,362	426,739
Piikkiön kk. — Piikkiö hd	644	262	3,387	Pielisjärven kihlakunta — Pielisjärvi härad	7,414	6,399	88,384
Halikon kk. — Halikko hd	1,403	830	15,861	Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd	5,380	3,021	36,071
Uvilan kk. — Ulvila hd	6,742	3,547	40,507	Liperin kk. — Liperi hd	6,686	4,941	72,536
Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	2,870	1,660	19,356	Isalmen kk. — Isalmi hd	13,296	9,319	137,642
Tyrvään kk. — Tyrvää hd	632	487	3,911	Kuopion kk. — Kuopio hd	7,725	5,634	65,298
Loimaan kk. — Loimaa hd	1,081	664	9,229	Rautalammin kk. — Rautalampi hd	3,594	2,048	26,808
Maskun kk. — Masku hd	1,768	643	5,819	Vaasan lääni — Vasa län	30,809	15,182	148,969
Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	1,406	1,311	17,541	Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	945	644	9,010
Hämeen lääni — Tavastehus län	10,750	5,280	62,959	Närpiön kk. — Närpes hd	6,929	2,034	16,386
Ruoveden kihlakunta — Ruovesi härad	1,583	967	8,896	Korsholman kk. — Korsholms hd	4,215	2,770	31,333
Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	1,611	948	12,457	Lapuan kk. — Lappo hd	2,241	1,446	12,285
Tammelan kk. — Tammela hd	3,506	1,137	13,235	Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	10,205	4,866	44,591
Hauhon kk. — Hauho hd	1,089	530	7,266	Kuortaneen kk. — Kuortane hd	1,271	807	6,154
Jämsän kk. — Jämsä hd	1,451	958	14,782	Laukaan kk. — Laukaa hd	2,203	1,249	18,610
Hollolan kk. — Hollola hd	1,500	740	6,323	Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	2,800	1,366	10,600
Viipurin lääni — Viborgs län	28,098	16,076	197,976	Oulun lääni — Uleåborgs län	186,823	152,625	1,320,777
Viipurin kihlakunta — Viborgs härad	3,415	2,319	34,205	Oulun kihlakunta — Oulu härad	56,151	48,378	435,886
Rannan kk. — Ranta hd	1,566	1,107	10,306	Saloisten kk. — Saloinen hd	22,818	16,608	126,750
Kymin kk. — Kymi hd	1,537	641	8,830	Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	8,867	5,719	42,722
Lappeen kk. — Lappee hd	1,994	850	8,579	Kajaanin kk. — Kajaani hd	43,810	30,404	227,422
Jääsken kk. — Jääski hd	3,476	1,615	21,948	Kemin kk. — Kemi hd	37,098	35,612	347,929
Rajajoen kk. — Rajajoki hd	1,906	1,694	19,735	Kittilän kk. — Kittilä hd	16,395	14,241	129,308
Käkisalmen kk. — Käkisalmi hd	4,396	2,320	35,321	Petsamon kk. ¹⁾ — Petsamo hd. ¹⁾ ..	1,684	1,663	10,760
Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd ..	3,267	1,550	19,685	Valtakunta — Riket	341,539	241,963	2,397,095

¹⁾ Arviolta. — Enl. uppskattning.

Taululiite }
 Tabellbilaga } N:o 2

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Luonnon- niityn ala, ha Naturlig äng, ha	Siitä korjattu ala, ha Därav bärgad areal, ha	Sato Skörd dt	Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Luonnon- niityn ala, ha Naturlig äng, ha	Siitä korjattu ala, ha Därav bärgad areal, ha	Sato Skörd dt
1	2	3	4	1	2	3	4
Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbruks- sällskap	2,997	2,114	24,739	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — S:t Michels läns Lantbruks- sällskap	8,428	4,766	49,036
Uudenmaan läänin Maanviljelys- seura ¹⁾ — Nylands läns Lant- brukssällskap ²⁾	7,748	2,479	26,994	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	26,259	18,442	252,744
Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	2,132	1,595	21,400	Pohjois-Karjalan Maanviljelys- seura — Norra Karelen Lantbruks- sällskap	17,836	12,920	173,995
Varsinais-Suomen Maanviljelys- seura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lant- brukssällskap ²⁾	7,537	3,692	44,296	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelys- seura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	4,466	2,903	32,190
Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap ..	10,729	5,873	66,538	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbruks- sällskap	5,660	2,901	32,385
Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbruks- sällskap	5,165	2,108	24,360	Pohjanmaan ruotsalainen Maan- viljelysseura — Österbottens svenska Lantbrukssällskap	16,565	7,467	68,743
Hämeen-Satakunnan Maanviljelys- seura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	3,696	2,170	25,288	Keski-Pohjanmaan Maanviljelys- seura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	7,066	3,694	28,919
Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbruks- sällskap	2,850	1,742	17,564	Oulun läänin Talousseura — Uleå- borgs läns Hushållningssäll- skap	85,197	69,025	593,679
Läntisen Viipurin läänin Maanvil- jelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ²⁾	1,993	723	9,260	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	43,810	30,404	227,422
Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssäll- skap	15,445	9,429	121,832	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssäll- skap	37,098	35,612	347,929
Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssäll- skap	10,783	6,000	67,714	Lapin Maatalousseura — Lapp- markens Lanthushållningssäll- skap	18,079	15,904	140,068
				Valtakunta — Riket	341,539	241,963	2,397,095

¹⁾ Katso huom. siv. 10 ja 11. — Se anm. å sid. 10 och 11.

Taululiite } N:o 3.
Tabellbilaga }

Kotieläimet vuonna 1937. — Husdjuren år 1937.

a) läänittöin ja kihlakunnittain. a) läns- och häradsvis.

Table with 29 columns representing different categories of livestock (e.g., cattle, sheep, horses) and rows representing various municipalities and regions. The table is organized into two main sections, (a) and (b), with sub-sections for different types of animals and their ages.

Maatalous 1937 — Lanthushållning 1937.

Taululiite } N:o 3. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni ja kihlakunta Län och härad	Oritta, yli 3 v. Hing- star, över 3 år	Ruunla, yli 3 v. Valac- ker, över 3 år	Tam- moja, yli 3 v. Ston, över 3 år	Nuoria hevo- sia, 1—3 v. Ung- hästar, 1—3 år	Var- soja, alle 1 v. Föl, under 1 år	Yh- teensä hevosia Hästar inalles	Son- neja, yli 2 v. Tjurar, över 2 år	Lehmiä Kor	Nuoria son- neja, 1—2 v. Ung- tjurar, 1—2 år	Hiehoja, yli 1 v. Kyigor, över 1 år	Vasi- koita, alle 1 v. Kalvar, under 1 år	Yhteensä nautaeläimiä Nöt- kreatur inalles
1 Vaasan lääni — Vasa län	1,480	25,305	30,090	7,325	5,329	69,529	2,080	208,302	4,997	40,425	50,270	306,074
2 Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	212	3,419	3,617	831	877	8,956	335	27,314	787	5,368	8,317	42,121
3 Närpiön kk. — Närpes hd	93	2,267	3,427	1,236	708	7,731	108	20,090	527	4,274	5,880	30,879
4 Korsholman kk. — Korsholms hd	200	4,495	5,824	1,409	1,252	13,180	241	31,895	859	7,096	5,192	45,283
5 Lapuan kk. — Lappo hd	263	4,164	4,827	748	798	10,800	272	31,794	570	5,220	6,886	44,742
6 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	220	3,502	3,706	578	468	8,474	331	33,377	668	7,020	8,219	49,615
7 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	257	3,303	3,291	1,358	615	8,824	277	27,564	706	5,119	8,101	41,767
8 Laukaan kk. — Laukaa hd	99	2,114	2,739	551	250	5,753	165	16,820	454	3,023	3,924	24,386
9 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	136	2,041	2,659	614	361	5,811	351	19,448	426	3,305	3,751	27,281
10 Oulun lääni — Uleåborgs län	1,377	14,952	15,248	2,866	1,899	36,342	2,413	153,855	5,566	25,153	32,801	219,788
11 Oulun kihlakunta — Oulu härad	247	4,303	3,504	507	235	8,796	745	40,440	1,579	6,487	7,709	56,960
12 Saloisten kk. — Saloinen hd	166	2,410	3,435	386	782	7,179	233	30,519	612	5,583	8,848	45,795
13 Haapajärven kk. — Haapajarvi hd	142	2,420	2,234	994	320	6,110	430	24,237	1,297	4,333	5,733	36,030
14 Kajaanin kk. — Kajaani hd	373	2,689	2,912	446	367	6,787	542	25,629	1,777	3,546	5,185	36,679
15 Kemin kk. — Kemi hd	341	2,507	2,498	466	110	5,922	269	27,214	125	3,814	3,964	35,386
16 Kittilän kk. — Kittilä hd	103	541	604	63	84	1,395	170	5,305	144	1,313	1,203	8,135
17 Petsamon kk. ¹⁾ — Petsamo hd ¹⁾	5	82	61	4	1	153	24	511	32	77	159	803
18 Valtakunta — Riket	7,505	141,961	159,353	37,008	25,900	371,727	21,671	1,263,103	34,585	224,535	277,817	1,821,711

1) Arviolta. — Enl. uppskattning.

Lampaita Far		Yhteensä lampaita Fär inalles	Vuo- hia, yli 1 v. Getter, över 1 år	Kar- juja, yli 6 kk. Far- galtar, över 6 mån.	Emakoita Modersuggor		Lihotus- sikoja, yli 6 kk. Gödsvin, över 6 mån.	Nuoria sikoja Ungsvin			Por- sailta, alle 2 kk. Grisar, under 2 mån.	Yhteensä sikoja Svin inalles	Poroja, yli 1 v. Renar, över 1 år	Kanoja, yli 6 kk. Höns, över 6 mån.	Muuta sliip- karjaa, yli 6 kk. Övrigt fjä- deria, över 6 mån.	Mehi- läis- yhteis- kuntia Bisam- hällen
yli 1 v. över 1 år	alle 1 v. under 1 år				tilneitä, yli 6 kk. dräktiga, över 6 mån.	ei tilneitä, yli 6 kk. icke dräk- tiga, över 6 mån.		4—6 kk. 4—6 mån.	2—4 kk. 2—4 mån.							
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
134,825	78,967	213,792	793	843	3,870	2,490	19,526	13,171	11,061	13,236	64,197	—	331,689	1,983	2,255	
17,837	10,734	28,571	70	109	625	187	2,505	2,004	1,363	1,534	8,327	—	85,910	514	1,053	
18,780	8,679	27,459	149	38	411	334	1,495	931	861	1,010	5,080	—	40,662	211	393	
18,674	6,665	25,339	36	42	455	307	2,212	1,871	1,301	1,041	7,229	—	67,187	362	186	
13,950	10,348	24,298	47	110	367	188	2,401	1,834	1,295	2,220	8,415	—	56,620	411	456	
22,912	10,128	33,04	228	27	324	114	650	1,190	746	1,025	4,076	—	26,602	231	10	
23,589	18,379	41,968	185	234	933	788	2,915	2,931	2,199	2,141	12,141	—	21,629	79	114	
7,491	4,720	12,211	43	133	335	282	2,937	1,453	1,995	1,876	9,011	—	18,010	126	35	
11,592	9,314	20,906	35	150	420	290	4,411	957	1,301	2,389	9,918	—	15,609	49	3	
95,489	93,293	188,782	628	373	1,288	772	6,640	6,046	4,817	3,283	23,219	87,571	73,324	368	21	
19,878	34,616	54,494	268	93	181	145	1,241	1,394	1,584	834	5,472	18,410	25,040	156	12	
20,188	12,981	33,169	121	90	398	288	1,049	934	458	842	4,059	—	19,202	54	1	
13,859	9,457	23,316	92	105	133	217	961	1,228	579	817	4,040	4	9,871	93	8	
21,974	24,217	46,191	78	37	200	89	2,906	1,822	1,192	702	6,948	2,508	10,375	51	—	
14,066	10,732	24,798	32	45	371	27	299	569	984	78	2,373	34,662	8,455	14	—	
5,146	1,092	6,238	32	3	5	6	184	34	20	10	262	25,502	245	—	—	
378	198	576	5	—	—	—	—	65	—	—	65	6,485	136	—	—	
579,375	442,553	1,021,928	8,845	5,355	27,334	25,839	146,760	109,378	75,754	71,826	462,246	87,571	2,547,116	13,467	15,118	

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Oriita, yli 3 v. Hing- star, över 3 år	Ruunina, yli 3 v. Valac- ker, över 3 år	Lam- moja, yli 3 v. Ston, över 3 år	Nuoria hevosta, 1—3 v. Ung- hästar, 1—3 år	Var- soja, alle 1 v. Föl, under 1 år	Yh- teensä hevosta Hästar inalles	Son- neja, yli 2 v. Tjurar, över 2 år	Lehmä	Kor	Nuoria son- neja, 1—2 v. Ung- tjurar, 1—2 år	Hiehoja, yli 1 v. Kvigor, över 1 år	Vasi- koita, alle 1 v. Kalvar, under 1 år
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nyländs och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	260	7,878	5,640	1,501	376	15,655	1,448	55,184	871	9,978	6,021	
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	267	8,156	7,796	1,763	949	18,931	2,086	67,966	2,647	13,816	14,205	
3 Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	82	2,970	2,997	636	450	7,135	467	19,976	671	3,603	5,393	
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	575	13,086	11,452	3,126	1,721	29,960	2,520	97,629	2,429	18,414	20,951	
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	567	10,569	11,535	3,580	3,433	29,684	1,714	94,991	2,686	19,149	25,527	
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	283	7,741	8,976	2,254	1,433	20,687	1,499	58,232	1,954	12,585	14,302	
7 Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	298	5,075	6,029	1,237	684	13,323	878	41,509	1,361	9,703	10,212	
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	305	5,561	6,497	1,110	971	14,414	721	45,115	1,011	9,335	10,981	
9 Länns Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	117	2,446	3,588	774	751	7,676	383	23,558	291	3,850	4,064	
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	456	12,606	14,945	2,980	2,363	33,350	1,055	106,273	1,672	18,109	18,754	
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelens Lantbrukssällskap	237	6,135	7,480	1,434	1,046	16,332	604	52,764	955	7,748	15,553	
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	311	6,746	8,535	1,899	1,415	18,906	1,085	71,906	2,649	9,889	15,026	
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopion Lantbrukssällskap	539	6,205	11,097	3,032	2,075	22,948	1,654	96,751	2,792	11,919	14,533	
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelens Lantbrukssällskap	330	6,033	6,981	1,310	975	15,629	979	64,036	1,864	10,296	18,633	
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	766	11,845	13,734	4,008	3,098	33,451	957	93,188	2,588	17,847	22,055	
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	292	5,374	6,760	1,462	763	14,651	683	46,796	1,216	8,184	12,396	
17 Pohjanmaan ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens svenska Lantbrukssällskap	287	6,844	8,202	1,802	1,300	18,435	334	55,565	961	10,450	11,554	
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	178	2,536	2,795	428	274	6,211	267	26,445	655	6,643	6,689	
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	533	8,336	8,239	1,693	1,261	20,062	1,332	86,560	3,234	14,267	20,457	
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	373	2,689	2,912	446	367	6,787	542	25,629	1,777	3,546	5,185	
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	341	2,507	2,498	466	110	5,922	269	27,214	125	3,814	3,964	
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantbrukssällskap	108	623	665	67	85	1,548	194	5,816	176	1,390	1,362	
23 Valtakunta — Riket	7,505	141,961	159,353	37,008	25,900	371,727	21,671	1,263,103	34,585	224,535	277,817	

¹⁾ Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna sid. 10 och 11.

Yhteensä nautaeläimiä	Lam- paita, yli 1 v. Fär, över 1 år	Lam- paita, alle 1 v. Fär, under 1 år	Yh- teensä lam- paita Fär inalles	Vuo- hia, yli 1 v. Getter, över 1 år	Kar- juja, yli 6 kk. Fär- galtar, över 6 mån.	Emakoita Modersuggor	Lihotu- sikoja yli 6 kk.	Nuoria sikoja, 4—6 kk.	Nuoria sikoja, 2—4 kk.	Por- saita, alle 2 kk. Grisar, under 2 mån.	Yh- teensä sikoja Svin inalles	Poroja, yli 1 v. Renar, över 1 år	Kanoja, yli 6 kk. Höns, över 6 mån.	Muuta siipi- karjaa, yli 6 kk. Övrigt fjä- derfä, över 6 mån.	Meh- läisyh- teis- kuntia Bisam- hällen	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
73,502	4,619	2,305	6,924	65	119	840	339	3,138	3,405	2,201	2,007	12,049	—	116,678	1,583	837
100,720	13,308	8,178	21,486	178	581	2,034	2,003	11,249	5,207	3,863	2,447	27,384	—	117,867	1,932	1,035
30,110	13,443	10,793	24,236	50	43	175	166	1,903	2,541	1,015	890	6,733	—	60,136	324	415
141,943	25,858	15,030	40,918	519	526	3,057	2,202	12,649	14,948	8,265	4,752	46,399	—	730,496	1,035	3,756
144,067	47,468	20,256	67,724	3,694	427	2,392	2,013	11,372	8,725	7,025	6,891	38,845	—	334,276	1,131	1,706
88,572	17,368	6,902	24,270	516	327	1,141	1,761	6,010	7,083	2,742	5,344	24,408	—	143,596	549	1,657
63,663	15,693	8,859	24,552	581	194	699	909	3,930	4,448	1,801	1,661	13,642	—	84,603	297	476
67,163	15,477	10,284	25,761	106	333	944	1,899	14,475	3,782	3,906	2,820	28,159	—	61,307	388	203
32,145	9,472	8,064	17,536	151	79	421	264	4,466	1,429	2,025	1,791	10,475	—	34,652	206	260
145,863	49,667	39,211	88,878	374	422	5,160	4,650	15,183	11,430	8,410	8,861	54,116	—	192,085	1,938	1,890
77,624	26,732	31,786	58,518	131	173	543	1,427	6,306	4,557	3,005	4,141	20,152	—	60,223	435	494
100,555	36,474	38,869	75,343	616	369	2,519	2,976	11,485	7,969	5,094	6,157	36,569	—	89,431	274	76
127,649	34,992	30,528	65,520	235	352	1,303	1,136	9,449	7,602	6,907	6,140	32,889	—	54,390	698	23
95,808	36,357	37,140	73,497	194	162	910	756	8,070	6,637	3,256	1,216	21,007	—	56,306	258	14
136,635	66,007	37,722	103,729	164	431	2,235	1,312	8,249	7,364	5,495	6,160	31,246	—	174,709	1,007	2,024
69,275	26,197	20,255	46,452	224	376	943	878	9,411	3,300	3,947	4,765	23,620	—	45,658	302	38
78,864	29,122	16,310	45,432	224	47	507	298	2,220	2,073	1,514	1,690	8,349	—	111,757	699	186
40,699	22,839	11,987	34,826	250	57	551	222	949	1,187	614	1,210	4,790	—	10,772	64	7
125,850	46,718	51,805	98,523	426	252	384	506	2,857	3,201	2,473	2,093	11,766	18,414	49,053	282	21
36,679	21,974	24,217	46,191	78	37	200	89	2,906	1,822	1,192	702	6,948	2,508	10,375	51	—
35,386	14,066	10,732	24,798	32	45	371	27	299	569	984	78	2,373	34,662	8,455	14	—
8,938	5,524	1,290	6,814	37	3	5	6	184	99	20	10	32	31,987	381	—	—
1,821,711	579,375	442,553	1,021,928	8,845	5,355	27,334	25,839	146,760	109,378	75,754	71,826	462,246	87,571	2,547,116	13,467	15,118

Taululiite } N:o 4.
 Tabellbilaga }

**Meijerien luku, omistajat, käyttövoima ja tuotanto vuonna 1937.
 Mejeriernas antal, ägare, drivkraft och produktion år 1937.**

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsois.

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Meijerien luku Antal mejerier	Yksityisiä henkilöitä, jotka jalostavat omaa maitoa Enskilda personer, vilka förädla egen mjölk	Yksityisiä henkilöitä tai yhteisiä, jotka ostavat maitoa Enskilda personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk	Osuuskuntia Andelslag	Käsi-voima Handkraft	Hevosvoima Hästkraft	Vesi-voima Vattenkraft	Höyry tai muu ei tässä mainittu Ånga eller annan här icke nämnd	Valmistettu voita, kg Tillverkat smör, kg	Valmistettu juustoa, kg Tillverkat ost, kg	Kuinka paljon maitoa keskimäärin 1 kg:aan voita Huru mycket mjölk i medeltal till 1 kg smör	Kuinka monta päivää meijerit ovat olleet käynnissä Antal dagar då mejerierna varit i gång
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uudenmaan lääni — Nylands län	58	8	16	34	—	—	—	58	1,423,455	3,978,464	22.9	20,401
Kaupungit — Städerna	5	—	2	3	—	—	—	5	814,859	191,670	23.0	1,825
Raaseporin kihlakunta — Raaseporin härad	4	—	2	2	—	—	—	4	120,504	365,593	22.8	1,165
Lohjan kk. — Lojo hd	3	—	—	3	—	—	—	3	158,161	85,606	22.1	1,087
Helsingin kk. — Helsinge hd	9	—	3	6	—	—	—	9	66,758	965,721	23.2	3,282
Pernajan kk. — Pernå hd	37	8	9	20	—	—	—	37	263,173	2,369,874	22.8	13,042
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	118	4	13	101	1	—	—	117	10,364,273	2,548,838	22.4	40,807
Kaupungit — Städerna	3	—	—	3	—	—	—	3	436,211	51,637	23.3	1,094
Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad	5	—	—	5	—	—	—	5	622,200	41,662	22.4	1,795
Mynämäen kk. — Virmo hd	9	2	—	7	1	—	—	8	419,675	18,040	21.9	2,956
Piikkiön kk. — Piikkiö hd	9	—	5	4	—	—	—	9	286,952	573,402	22.3	3,279
Halikon kk. — Halikko hd	21	—	3	18	—	—	—	21	1,666,942	1,049,567	22.0	7,652
Ulvilan kk. — Ulvila hd	13	—	1	12	—	—	—	13	1,075,244	103,582	22.7	4,277
Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	15	1	—	14	—	—	—	15	990,228	—	22.6	4,588
Tyrvään kk. — Tyrvää hd	11	1	—	10	—	—	—	11	882,136	—	22.3	3,842
Loimaan kk. — Loimaa hd	19	—	1	18	—	—	—	19	2,525,481	504,497	22.3	6,808
Maskun kk. — Masku hd	13	—	3	10	—	—	—	13	1,409,204	206,451	22.4	4,516
Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	14	1	—	13	1	—	—	13	481,757	15,333	22.4	4,221
Hämeen lääni — Tavastehus län	60	4	7	49	—	—	—	60	4,426,486	1,156,523	22.4	20,263
Kaupungit — Städerna	3	—	—	3	—	—	—	3	691,832	390,409	22.8	1,094
Ruoveden kihlakunta — Ruovesi härad	9	—	—	9	—	—	—	9	286,035	664	22.4	2,682
Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	5	—	1	4	—	—	—	5	318,660	—	22.5	1,592
Tammelan kk. — Tammela hd	22	3	5	14	—	—	—	22	1,440,732	520,246	22.3	7,921
Hauhon kk. — Hauho hd	6	—	—	6	—	—	—	6	533,995	133,453	22.4	2,073
Jämsän kk. — Jämsä hd	7	—	—	7	—	—	—	7	561,276	4,998	22.1	2,342
Hollolan kk. — Hollola hd	8	1	1	6	—	—	—	8	593,956	106,753	22.0	2,559
Viipurin lääni — Viborgs län	49	—	3	46	12	6	—	31	1,440,054	887,824	22.3	12,254
Kaupungit — Städerna	3	—	—	3	—	—	—	3	548,913	289,339	22.1	1,088
Viipurin kihlakunta — Viborgs härad	1	—	—	1	—	—	—	1	1,039	—	23.1	362
Rannan kk. — Ranta hd	2	—	—	2	1	—	—	1	45,131	—	20.7	725
Kymin kk. — Kymi hd	2	—	—	2	—	—	—	2	89,457	597,875	22.1	727
Lappeen kk. — Lappee hd	1	—	1	—	—	—	—	1	11,966	—	24.2	360
Jääsken kk. — Jääski hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoen kk. — Rajajoki hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Käkisalmen kk. — Käkisalmi hd	1	—	—	1	—	—	—	1	18,919	—	22.8	258
Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd	25	—	—	25	6	4	—	15	531,956	—	22.5	5,688
Sortavalan kk. — Sortavala hd	11	—	2	9	4	2	—	5	175,137	—	22.7	2,055
Salmin kk. — Salmi hd	3	—	—	3	1	—	—	2	17,536	610	23.3	991

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Meije- rien luku	Yksityi- siä hen- kilöitä, jotka jalosta- vat omaa maitoa	Yksityi- siä hen- kilöitä tai yhti- öitä, jotka ostavat maitoa	Osuus- kuntia	Käsi- voima	Hevos- voima	Vesi- voima	Vat- ten- kraft	.Höyry tai muu ei tässä mainittu	Valmistettu voita, kg	Valmistettu juustoa, kg	Kuinka paljon maitoa keski- määrin 1 kg:aan voita	Kuinka monta päivää meijerit ovat olleet käyn- nissä
	Antal mejerier	Enskilda personer, vilka för- ädla egen mjölk	Enskilda personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk	And- delslag	Hand- kraft	Häst- kraft			Ånga eller an- nan här icke nämnd	Tillverkat smör, kg	Tillverkat ost, kg	Huru mycket mjölk i medeltal till 1 kg smör	Antal dagar då mejeri- ernavarit gång
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Mikkelin lääni — S:t Michels län	29	2	1	26	—	3	—	26	1,078,409	225,468	22,0	8,204	
Kaupungit — Städerna	2	—	—	2	—	—	—	2	155,753	—	21,5	728	
Heinolan kihlakunta — Heinola härad	11	2	—	9	—	—	—	11	483,305	208,409	21,7	3,378	
Mikkelin kk. — Mikkeleli hd	3	—	—	3	—	—	—	3	27,747	—	21,8	752	
Juvan kk. — Juva hd	6	—	—	6	—	—	—	6	226,220	17,059	21,2	1,581	
Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	7	—	1	6	—	3	—	4	185,384	—	23,0	1,765	
Kuopion lääni — Kuopio län	46	1	4	41	—	—	1	45	1,974,502	93,851	22,7	10,064	
Kaupungit — Städerna	1	—	—	1	—	—	—	1	157,862	70,851	23,0	364	
Pielisjärven kihlakunta — Pielis- järvi härad	4	—	—	4	—	—	—	4	180,425	—	23,0	812	
Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd ...	4	—	1	3	—	—	—	4	55,083	—	22,1	922	
Liperin kk. — Liperi hd	9	—	2	7	—	—	—	9	364,313	—	23,1	2,050	
Iisalmen kk. — Iisalmi hd	10	—	—	10	—	—	—	10	716,715	23,000	22,4	2,217	
Kuopion kk. — Kuopio hd	11	—	1	10	—	—	1	10	236,698	—	22,5	2,220	
Rautalammin kk. — Rautalampi hd	7	1	—	6	—	—	—	7	263,406	—	22,8	1,479	
Vaasan lääni — Vasa län	153	2	8	143	5	—	1	147	7,103,280	422,938	22,6	46,949	
Kaupungit — Städerna	3	—	3	—	—	—	—	3	102,504	71,503	23,5	1,021	
Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	23	—	—	23	—	—	—	23	1,363,302	75,336	22,5	7,031	
Närpi n kk. — Närpes hd	18	—	1	17	—	—	—	18	736,274	82,000	23,1	5,503	
Korsholman kk. — Korsholms hd	21	1	3	17	—	—	—	21	998,510	194,099	22,7	6,606	
Lapuan kk. — Lappo hd	33	1	—	32	—	—	—	33	1,687,343	—	22,5	10,024	
Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	27	—	1	26	—	—	—	27	1,378,375	—	22,3	8,738	
Kuortaneen kk. — Kuortane hd .	22	—	—	22	5	—	—	17	684,210	—	22,6	6,617	
Laukaan kk. — Laukaa hd	1	—	—	1	—	—	—	1	26,596	—	23,0	360	
Viitasaaren kk. — Viitasaari hd..	5	—	—	5	—	—	1	4	126,166	—	23,8	1,049	
Oulun lääni — Uleåborgs län	61	1	3	57	8	—	—	53	1,419,463	203,990	23,2	18,036	
Kaupungit — Städerna	4	—	—	4	—	—	—	4	226,291	53,463	23,9	1,400	
Oulun kihlakunta — Oulu härad	15	1	1	13	7	—	—	8	379,795	150,527	23,2	4,554	
Saloisten kk. — Saloinen hd	20	—	1	19	—	—	—	20	436,060	—	22,9	5,841	
Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	18	—	1	17	1	—	—	17	325,623	—	23,0	5,077	
Kajaanin kk. — Kajaani hd	1	—	—	1	—	—	—	1	33,638	—	23,7	260	
Kemin kk. — Kemi hd	3	—	—	3	—	—	—	3	18,056	—	23,2	904	
Kittilä kk. — Kittilä hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Petsamon kk. — Petsamo hd....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Valtakunta — Riket	588	23	55	510	27	9	2	550	29,711,679	9,533,229	22,5	181,199	

Taululiite } N:o 4. (Jatkuu)
 Tabellbilaga } (Forts.)

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Meijerien luku Antal mejerier	Yksityisiä henkilöitä, jotka jalostavat omaa maitoa Enskilda personer, vilka förädla egen mjölk	Yksityisiä henkilöitä tai yhtiöitä, jotka ostavat maltoa Enskilda personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk	Osuuskuntia Andelslag	Käsi-voima Handkraft	Hevosvoima Hästkraft	Vesivoima Vattenkraft	Höyry tai muu ei tässä mainittu Ånga eller annan här icke nämnd	Valmistettu voita, kg Tillverkat smör, kg	Valmistettu juustoa, kg Tillverkat ost, kg	Kuinka paljon maitoa keskimäärin 1 kg:aan voita Huru mycket mjölk i medeltal till 1 kg smör	Kuinka monta päivää meijerit ovat olleet käynnissä Antal dagar då mejerierna varit i gång
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	21	3	6	12	—	—	—	21	31,182	1,621,597	23,5	7,237
Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	32	5	8	19	—	—	—	32	577,414	2,165,197	22,6	11,339
Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	23	2	2	19	1	—	—	22	708,491	397,211	22,4	7,398
Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	55	1	9	45	1	—	—	54	5,026,418	1,507,244	22,2	19,526
Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	51	2	2	47	—	—	—	51	4,624,910	608,079	22,5	17,010
Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	30	3	5	22	—	—	—	30	2,183,050	726,952	22,3	10,587
Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	19	—	1	18	—	—	—	19	957,789	5,662	22,4	5,974
Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	18	3	1	14	—	—	—	18	1,057,802	241,909	21,8	5,803
Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	3	—	1	2	—	—	—	3	101,423	597,875	22,4	1,087
Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	4	—	—	4	1	—	—	3	65,089	—	21,3	1,345
Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	39	—	2	37	11	6	—	22	724,629	610	22,6	8,734
Mikkelin läänin Maanviljelysseura — S:t Michels läns Lantbrukssällskap	17	—	1	16	—	3	—	14	458,669	17,059	22,5	4,281
Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	29	1	1	27	—	—	1	28	1,233,651	23,000	22,5	6,072
Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	16	—	3	13	—	—	—	16	582,989	—	22,9	3,628
Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	75	—	1	74	2	—	—	73	4,075,313	107,411	22,6	22,687
Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	13	—	—	13	3	—	1	9	255,511	—	22,4	3,559

¹⁾ Katso huom. siv. 10 ja 11. — Se anm. sid. 10 och 11.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Mejerien luku	Yksityisiä henkilöitä, jotka jalostavat omaa maitoa	Yksityisiä henkilöitä tai yhteisiä, jotka ostavat maitoa	Osuuskuntia	Käsi- voima	Hevos- voima	Vesi- voima	Höyry tai muu ei tässä mainittu	Valmistettu voita, kg	Valmistettu juustoa, kg	Kuinka paljon maitoa keski- määrin 1 kg:aan voita	Kuinka monta päivää mejerit ovat olleet käynnissä
	Antal mejerier	Enskilda personer, vilka för- ädla egen mjölk	Enskilda personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk	An- delslag	Hand- kraft	Häst- kraft	Vat- ten- kraft	Ånga eller an- nan här icke nämnd	Tillverkat smör, kg	Tillverkat ost, kg	Huru mycket mjölk i medeltal till 1 kg smör	Antal dagar då mejeri- erna varit i gång
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Pohjanmaan ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens svenska Lantbrukssällskap	49	2	4	43	—	—	—	49	2,193,425	244,024	22.7	15,685
Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	20	—	—	20	—	—	—	20	674,011	—	22.1	6,121
Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	46	1	3	42	8	—	—	38	943,994	150,527	23.1	13,348
Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	1	—	—	1	—	—	—	1	33,638	—	23.7	260
Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	3	—	—	3	—	—	—	3	18,056	—	23.2	904
Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningssällskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Taululiite | N:o 5.
 Tabelbilaga |

Meijerien henkilökunta vuonna 1937. — Mejeriernas arbetspersonal år 1937.

a) Idänittain ja kihlakunnittain. — a) Läns- och häradsvís.

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Miehiä — Män							Naisia — Kvinnor						Yhteensä — Summa						
	Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väliä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år			Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väliä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år		Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väliä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år		
	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuivaa vuotta Den 1 april under redogö- relsåret
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	8	3	14	10	336	341	—	—	2	2	192	211	3	3	16	12	528	552	1	
2 Kaupungit — Städerna	2	2	5	3	143	152	—	—	—	—	131	146	2	2	5	3	283	298	2	
3 Raaseporin kihlakunta — Rasoborgs härad	1	1	3	3	20	20	—	—	2	2	9	9	1	1	5	5	29	29	3	
4 Lojan kk. — Lajo hd	—	—	—	—	11	11	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	20	20	4	
5 Helsingin kk. — Helsinge hd	—	—	2	1	40	41	—	—	—	—	15	15	—	—	2	1	55	56	5	
6 Pernajan kk. — Pernå hd	—	—	4	3	116	117	—	—	—	—	28	32	—	—	4	3	144	143	6	
7 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	—	—	—	—	312	317	—	—	2	2	359	369	—	—	2	2	971	977	7	
8 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	20	18	—	—	—	—	41	41	—	—	2	—	61	59	8	
9 Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad	—	—	—	—	14	15	—	—	—	—	17	17	—	—	—	—	31	32	9	
10 Mynämäen kk. — Virmo hd	—	—	—	—	10	10	—	—	1	1	17	17	—	—	—	—	27	27	10	
11 Piikkijoen kk. — Piikkio hd	—	—	—	—	25	27	—	—	—	—	13	13	—	—	1	1	41	40	11	
12 Halikon kk. — Halikko hd	—	—	—	—	78	79	—	—	—	—	62	64	—	—	—	—	130	133	12	
13 Ulvilan kk. — Uvijla hd	—	—	—	—	28	28	—	—	1	1	35	35	—	—	1	1	63	63	13	
14 Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	—	—	—	—	28	29	—	—	—	—	38	37	—	—	—	—	68	66	14	
15 Tyrvään kk. — Tyrvää hd	—	—	—	—	15	15	—	—	—	—	30	30	—	—	—	—	45	45	15	
16 Loimaan kk. — Loimaa hd	—	—	—	—	57	62	—	—	—	—	78	79	—	—	—	—	155	141	16	
17 Maskun kk. — Masku hd	—	—	—	—	34	34	—	—	—	—	38	37	—	—	—	—	72	71	17	
18 Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	—	—	—	—	12	13	—	—	—	—	25	24	—	—	—	—	37	37	18	
19 Hämeen lääni — Tavastehus län	—	1	2	2	175	177	—	—	2	1	224	227	—	1	4	3	399	404	19	
20 Kaupungit — Städerna	—	—	1	1	55	58	—	—	—	—	58	60	—	—	—	—	113	118	20	
21 Raaseporin kihlakunta — Ruovesi härad	—	1	—	—	10	9	—	—	—	—	22	23	—	1	—	1	32	32	21	
22 Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	14	14	—	—	—	—	22	22	22	
23 Tammelan kk. — Tammela hd	—	—	—	—	58	56	—	—	—	—	67	67	—	—	2	1	125	125	23	
24 Haubon kk. — Haubo hd	—	—	—	—	16	15	—	—	2	1	18	18	—	—	—	—	34	33	24	
25 Jämsän kk. — Jämsä hd	—	—	—	—	12	12	—	—	—	—	25	25	—	—	—	—	37	37	25	
26 Hollolan kk. — Hollola hd	—	—	1	1	16	17	—	—	—	—	20	20	—	—	1	1	36	37	26	
27 Viipurin lääni — Viborgs län	—	—	—	—	96	98	—	—	—	1	157	171	—	—	—	1	247	269	27	
28 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	25	29	—	—	—	—	51	61	—	—	—	—	76	90	28	
29 Viipurin kihlakunta — Viborgs härad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	29	
30 Rannan kk. — Ranta hd	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	6	6	30	
31 Kymnän kk. — Kymi hd	—	—	—	—	35	38	—	—	—	—	25	27	—	—	—	—	60	65	31	
32 Lappeen kk. — Lappee hd	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	4	6	32	
33 Jämsken kk. — Jämski hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	
34 Rajajoen kk. — Rajajoki hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	
35 Käkisalmen kk. — Käkisalmi hd	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	3	3	35	
36 Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd	—	—	—	—	16	16	—	—	—	—	42	42	—	—	—	—	58	58	36	
37 Sortavalan kk. — Sortavala hd	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	23	24	—	—	—	—	30	31	37	
38 Salmien kk. — Salmi hd	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—	9	9	38	
39 Mikkelin lääni — S:t Michels län	—	—	2	2	47	48	—	—	—	—	68	71	—	—	2	2	115	119	39	
40 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	5	6	—	—	—	—	10	10	—	—	—	—	15	16	40	
41 Heinolan kihlakunta — Heinola härad	—	—	—	—	28	28	—	—	—	—	23	26	—	—	—	—	51	52	41	

Taululiite } N:o 5. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

Läni ja kihlakunta Län och härad	Miehiä — Mankön					
	Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år	
	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret
	2	3	4	5	6	7
1 Mikkelin kk. — Mikkelin hd	—	—	—	—	2	2
2 Juvan kk. — Juva hd	—	—	1	1	7	7
3 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	—	—	1	1	5	5
4 Kuopion lääni — Kuopio län	—	—	3	3	91	93
5 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	12	12
6 Pielisjärven kihlakunta — Pielisjärvi härad	—	—	—	—	7	7
7 Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd	—	—	—	—	6	4
8 Liperin kk. — Liperi hd	—	—	2	2	13	14
9 Iisalmen kk. — Iisalmi hd	—	—	—	—	24	26
10 Kuopion kk. — Kuopio hd	—	—	1	1	16	16
11 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	—	—	—	—	13	14
12 Vaasan lääni — Vasa län	3	2	5	7	226	223
13 Kaupungit — Städerna	1	—	5	6	13	13
14 Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	2	2	—	—	31	30
15 Närpiön kk. — Närpes hd	—	—	—	—	33	33
16 Korsholman kk. — Korsholms hd	—	—	—	1	43	40
17 Lapuan kk. — Lappo hd	—	—	—	—	37	38
18 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	—	—	—	—	41	42
19 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	—	—	—	—	23	22
20 Laukaan kk. — Laukaa hd	—	—	—	—	2	2
21 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	—	—	—	—	3	3
22 Oulun lääni — Uleåborgs län	—	—	4	4	73	79
23 Kaupungit — Städerna	—	—	2	2	20	23
24 Oulun kihlakunta — Oulu härad	—	—	2	2	10	11
25 Saloisten kk. — Saloinen hd	—	—	—	—	22	22
26 Haapajärven kk. — Haapajarvi hd	—	—	—	—	17	18
27 Kajaanin kk. — Kajaani hd	—	—	—	—	1	2
28 Kemin kk. — Kemi hd	—	—	—	—	3	3
29 Kittilän kk. — Kittilä hd	—	—	—	—	—	—
30 Petsamon kk. — Petsamo hd	—	—	—	—	—	—
31 Valtakunta — Riket	6	6	30	28	1,362	1,389

Läni ja kihlakunta Län och härad	Naisia — Kvinnkön						Yhteensä — Summa					
	Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år		Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år	
	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim. I medeltal under före- gående året	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret
	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 Mikkelin kk. — Mikkelin hd	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	6	6
2 Juvan kk. — Juva hd	—	—	—	—	15	16	—	—	1	1	22	23
3 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	—	—	—	—	16	15	—	—	1	1	21	20
4 Kuopion lääni — Kuopio län	—	—	1	1	138	141	—	—	4	4	229	234
5 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	31	31	—	—	—	—	43	43
6 Pielisjärven kihlakunta — Pielisjärvi härad	—	—	—	—	11	12	—	—	—	—	18	19
7 Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd	—	—	—	—	5	7	—	—	—	—	11	11
8 Liperin kk. — Liperi hd	—	—	—	—	26	27	—	—	2	2	39	41
9 Iisalmen kk. — Iisalmi hd	—	—	—	—	34	32	—	—	—	—	58	58
10 Kuopion kk. — Kuopio hd	—	—	1	1	17	18	—	—	2	2	33	34
11 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	—	—	—	—	14	14	—	—	—	—	27	28
12 Vaasan lääni — Vasa län	4	4	—	1	391	394	7	6	5	8	617	617
13 Kaupungit — Städerna	1	1	—	—	19	19	2	1	5	6	32	32
14 Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	3	3	—	—	61	62	5	5	—	—	92	92
15 Närpiön kk. — Närpes hd	—	—	—	—	42	40	—	—	—	—	75	73
16 Korsholman kk. — Korsholms hd	—	—	—	—	54	54	—	—	—	—	97	94
17 Lapuan kk. — Lappo hd	—	—	—	—	77	79	—	—	—	—	114	117
18 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	—	—	—	—	74	75	—	—	—	—	115	117
19 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	—	—	—	—	51	52	—	—	—	—	74	74
20 Laukaan kk. — Laukaa hd	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	4	4
21 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	—	—	—	—	11	11	—	—	—	—	14	14
22 Oulun lääni — Uleåborgs län	—	—	5	6	167	166	—	—	9	10	240	245
23 Kaupungit — Städerna	—	—	5	6	50	50	—	—	7	8	70	73
24 Oulun kihlakunta — Oulu härad	—	—	—	—	40	40	—	—	2	2	50	51
25 Saloisten kk. — Saloinen hd	—	—	—	—	35	35	—	—	—	—	57	57
26 Haapajärven kk. — Haapajarvi hd	—	—	—	—	32	32	—	—	—	—	49	50
27 Kajaanin kk. — Kajaani hd	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	4	4
28 Kemin kk. — Kemi hd	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	10	10
29 Kittilän kk. — Kittilä hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 Petsamon kk. — Petsamo hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 Valtakunta — Riket	4	4	12	14	1,721	1,765	10	10	42	42	3,083	3,154

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Michiä — Mankön						Naisia — Kvinnön						Yhteensä — Summa					
	Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år		Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år		Alle 15 vuoden Under 15 år		15—18 vuoden väällä 15—18 år		Yli 18 vuoden Över 18 år	
	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret	Edellisen vuoden aikana keskim.	Huhti- kuun 1 p:nä kuluva vuotta Den 1 april under redogö- relseåret
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelys- seura — Nylands och Tavastehus läns Lant- brukssällskap	1	1	4	4	82	83	—	—	2	2	17	18	1	1	6	6	99	101
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ —Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	5	3	105	106	—	—	—	—	44	47	—	—	5	3	149	153
3 Suomen Talousseura — Finska Hushållnings- sällskapet	—	—	—	—	31	29	—	—	1	1	39	38	—	—	1	1	70	67
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ —Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	—	—	159	163	—	—	—	—	149	151	—	—	—	—	308	314
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	—	—	—	—	114	120	—	—	1	1	155	154	—	—	1	1	269	274
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	—	—	—	—	80	80	—	—	2	1	91	91	—	—	2	1	171	171
7 Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tav- astland-Satakunta Lantbrukssällskap	—	—	1	—	27	26	—	—	—	—	49	50	—	1	—	—	76	76
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavast- lands Lantbrukssällskap	—	—	1	1	40	40	—	—	—	—	48	51	—	—	1	1	88	91
9 Längens Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	—	—	37	41	—	—	—	—	27	30	—	—	—	—	64	71
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	10	10
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Kare- lens Lantbrukssällskap	—	—	—	—	26	26	—	—	1	1	71	72	—	—	1	1	97	98
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — S:t Michels läns Lantbrukssällskap	—	—	2	2	15	15	—	—	—	—	36	36	—	—	2	2	51	51
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lant- brukssällskap	—	—	1	1	53	56	—	—	1	1	67	66	—	—	2	2	120	122
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelens Lantbrukssällskap	—	—	2	2	26	25	—	—	—	—	40	44	—	—	2	2	66	69
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	2	2	—	—	103	101	3	3	—	1	195	199	5	5	—	1	298	300
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	28	29	—	—	—	—	36	37
17 Pohjanmaan ruotsalainen Maanviljelysseura— Österbottens svenska Lantbrukssällskap	—	—	—	1	84	82	—	—	—	—	121	118	—	—	—	1	205	200
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mel- lersta Österbottens Lantbrukssällskap	—	—	—	—	26	27	—	—	—	—	40	41	—	—	—	—	66	68
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	—	—	2	2	41	43	—	—	—	—	95	95	—	—	2	2	136	138
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lant- brukssällskap	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	4	4
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Poh- jola Lantbrukssällskap	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	10	10
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lant- hushållningssällskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Katso huom. siv. 10 ja 11. — Se anm. sid. 10 och 11.

Maataloustyöntekijäin palkat vuonna 1937. — Lantbruksarbetarnes löner år 1937.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsois.

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Vuospalkka Årslön						Päivä- Dag-		palkka jalkapäivätyöstä lön för fotdagsverke						Päiväpalkka hevospäivätyöstä Daglön för hästdagsverke														
	Miehen För man		Naisen För kvinna		Miehen För man		Kesällä		Om sommaren						Talvella — Om vintern														
	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Mk	p	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost									
	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21								
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	5,055	8,570	3,919	6,294	24	18	35	98	14	50	21	62	18	63	29	28	11	86	18	92	54	52	74	32	49	31	70	28	1
2 Raaseporin kihlakunta — Raseborgs härad	4,657	8,414	3,643	6,358	26	67	36	30	14	67	20	60	21	33	29	30	12	13	18	22	56	88	73	50	50	—	65	—	2
3 Lohjan kk. — Lojo hd	4,500	8,843	4,050	6,671	23	14	37	13	12	29	20	43	16	86	29	50	11	43	18	14	48	13	68	75	40	—	63	13	3
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	5,386	8,590	3,925	6,109	23	70	36	50	16	10	23	70	16	90	28	50	12	10	20	10	61	—	77	14	52	50	75	—	4
5 Pernajan kk. — Pernå hd	5,500	8,486	3,995	6,177	23	33	34	50	14	33	21	42	19	08	29	75	11	73	18	91	54	50	77	08	54	—	77	27	5
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	4,591	7,536	3,658	5,899	21	20	32	04	14	45	22	46	15	45	25	33	10	96	18	15	48	23	69	—	41	21	60	72	6
7 Vehmaan kihlakunta — Vehmaa härad	4,675	7,275	3,664	5,440	20	73	31	67	14	91	23	22	15	91	25	—	11	—	17	78	47	—	69	80	45	—	60	80	7
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	4,255	6,756	3,391	5,356	21	09	31	45	14	64	22	09	15	91	25	55	11	82	18	55	50	—	69	50	40	45	60	91	8
9 Piikkön kk. — Piikkiö hd	4,925	7,558	4,250	6,408	19	—	30	—	14	25	20	88	14	—	23	50	10	75	16	50	42	86	65	—	32	86	56	86	9
10 Halikon kk. — Halikko hd	4,564	7,500	3,793	5,794	21	93	32	64	13	71	21	21	16	36	26	50	10	29	17	29	43	27	64	58	38	20	56	58	10
11 Ulvilan kk. — Ulvila hd	4,907	8,175	3,319	5,708	23	29	33	69	14	18	22	44	17	—	27	20	11	—	18	07	47	67	67	94	46	43	66	—	11
12 Ikaalisten kk. — Ikaalinen hd	4,057	6,690	2,950	5,445	20	33	31	25	15	—	24	—	14	56	24	75	10	44	19	33	50	13	74	50	44	29	61	43	12
13 Tyrvään kk. — Tyrvää hd	5,167	8,300	3,917	6,875	23	50	35	25	16	—	25	38	16	38	26	—	12	25	20	86	53	57	75	—	46	43	70	13	13
14 Loimaan kk. — Loimaa hd	4,438	7,494	3,681	5,925	19	85	30	54	13	62	22	—	14	15	24	62	10	38	17	92	45	50	65	38	37	75	57	67	14
15 Maskun kk. — Masku hd	4,468	7,729	3,979	6,317	20	35	31	53	14	65	22	33	14	29	24	18	11	13	18	36	53	13	71	76	42	31	59	67	15
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands land- skap	4,579	6,867	3,042	4,833	28	67	39	—	16	33	25	70	21	67	32	33	12	29	20	80	57	08	73	75	46	25	61	25	16
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	4,660	8,049	3,514	6,051	20	47	32	84	13	47	21	92	15	13	26	25	10	46	18	16	45	67	68	19	40	62	63	96	17
18 Ruoveden kihlakunta — Ruovesi härad	4,040	8,317	2,950	5,420	19	—	31	38	11	43	20	43	14	29	26	25	8	57	17	17	42	50	65	—	40	83	67	50	18
19 Pirkkalan kk. — Pirkkala hd	4,660	8,244	3,580	6,737	21	—	34	25	15	08	23	75	15	67	27	—	11	33	19	42	41	43	67	50	37	14	62	—	19
20 Tammelan kk. — Tammela hd	4,582	7,450	3,742	5,908	19	62	31	46	12	92	20	85	14	77	25	38	10	31	17	69	42	78	64	58	39	—	60	33	20
21 Hauhon kk. — Hauho hd	5,160	8,567	3,670	6,444	20	70	34	20	12	20	21	30	16	10	27	20	10	70	17	70	48	57	72	14	40	83	65	—	21
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	4,325	7,425	3,303	5,433	20	82	32	73	13	64	22	27	14	—	25	64	9	36	17	40	44	—	66	50	44	50	68	50	22
23 Hollolan kk. — Hollola hd	4,990	8,880	3,600	6,234	21	71	32	86	15	29	22	57	16	14	26	14	12	83	19	67	69	33	78	50	38	—	61	50	23
24 Viipurin lääni — Viborgs län	4,469	7,922	2,582	5,102	25	44	37	51	15	34	24	49	18	61	30	29	10	69	19	10	57	20	80	26	51	32	74	65	24
25 Viipurin kihlakunta — Vitorgs härad	3,650	6,584	2,700	4,856	26	67	38	33	17	—	23	50	18	33	28	83	11	17	19	67	60	83	87	50	55	—	80	—	25
26 Rannan kk. — Ranta hd	4,360	7,620	2,400	4,800	25	—	36	—	17	—	25	20	17	—	27	—	11	—	19	20	48	—	70	—	36	67	62	50	26
27 Kymin kk. — Kymi hd	5,050	8,486	3,275	5,517	26	75	38	75	15	25	24	—	21	63	33	88	11	13	20	13	57	86	75	63	57	14	78	75	27
28 Lappeen kk. — Lappee hd	4,880	8,900	3,000	6,295	25	—	36	67	15	—	25	50	18	86	31	67	11	86	21	—	54	29	80	—	50	—	75	83	28
29 Jämsän kk. — Jämsä hd	4,640	8,600	2,450	5,300	25	71	37	86	16	—	25	86	17	86	30	43	9	—	18	—	60	83	85	—	55	83	76	43	29
30 Rajajoen kk. — Rajajoki hd	4,475	7,750	2,875	5,350	23	75	35	—	16	25	25	50	18	25	27	50	11	25	18	75	70	—	100	—	51	25	75	—	30
31 Käkisalmen kk. — Käkisalme hd	3,938	6,963	2,175	4,291	23	75	35	—	14	38	22	—	17	50	28	13	10	—	16	63	56	25	75	—	50	63	71	43	31
32 Kurkijoen kk. — Kurkijoki hd	4,000	7,100	2,480	3,867	26	67	39	17	15	83	25	83	18	83	31	33	10	50	19	50	53	33	77	50	40	83	66	67	32
33 Sortavalan kk. — Sortavala hd	5,000	9,600	2,400	5,600	25	50	41	67	15	—	23	33	17	—	30	—	10	75	16	67	56	25	73	33	51	25	70	—	33
34 Salmi kk. — Salmi hd	5,040	8,800	2,000	5,520	25	17	38	—	14	50	24	83	19	33	32	—	10	67	20	67	57	50	81	67	56	67	82	50	34
35 Mikkelin lääni — S:t Michels län	4,612	7,770	2,630	5,321	22	54	34	21	13	54	22	—	16	14	28	55	9	32	18	—	47	07	68	39	50	37	79	07	35
36 Heinolan kihlakunta — Heinola härad	4,768	8,214	3,257	5,971	20	86	33	88	14	14	23	—	15	43	29	—	10	—	19	—	47	86	70	—	50	71	79	29	36
37 Mikkelin kk. — Mikkeleli hd	3,500	5,625	2,460	4,333	18	60	29	40	11	80	20	40	13	40	26	—	8	40	17	60	42	50	58	75	42	50	63	75	37
38 Juvan kk. — Juva hd	5,114	8,157	2,614	5,308	22	14	33	14	13	—	21	14	17	71	29	43	9	14	17	71	44	43	65	—	45	—	72	14	38
39 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	4,571	8,164	2,200	5,106	26	33	38	—	14	44	22	78	17	—	28	89	9	44	17	67	50	56	73	89	57	78	91	11	39

Taululiite } N:o 6. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

Lääni ja kihlakunta Län och härad	Vuospalkka Årstön				Päivä- Dag-			
	Miehen För man		Naisen För kvinna		Kesällä			
	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Miehen För man			
	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	p	Mk	p
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Kuopion lääni — Kuopio län	4,763	7,991	2,504	5,169	25	54	37	46
2 Pielsjärven kihlakunta — Pielsjärvi härad	5,833	9,000	2,176	5,533	27	—	39	—
3 Ilomantsin kk. — Ilomantsi hd	4,825	8,595	2,440	5,738	26	88	41	13
4 Liperin kk. — Liperi hd	4,488	8,063	2,556	5,186	25	—	37	78
5 Iisalmen kk. — Iisalmi hd	4,578	7,263	2,278	4,583	27	11	36	89
6 Kuopion kk. — Kuopio hd	4,433	7,833	2,700	5,417	23	20	34	90
7 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	5,440	8,240	2,800	4,880	25	—	36	14
8 Vaasan lääni — Vasa län	4,104	7,383	2,669	5,069	23	96	35	56
9 Ilmajoen kihlakunta — Ilmajoki härad	3,650	—	2,717	—	20	67	33	—
10 Närpiön kk. — Närpes hd	3,711	5,500	2,622	3,700	22	89	33	11
11 Korsholman kk. — Korsholms hd	4,035	5,583	2,814	4,000	25	57	37	92
12 Lapuan kk. — Lappo hd	4,011	6,375	2,880	5,333	24	80	37	88
13 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	4,031	7,463	2,595	4,938	27	65	38	33
14 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	3,357	8,009	2,225	6,000	18	45	30	50
15 Laukaan kk. — Laukaa hd	5,613	9,250	3,240	6,440	22	33	34	33
16 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	4,917	8,133	2,333	5,033	23	91	36	09
17 Oulun lääni — Uleåborgs län	4,694	8,516	2,383	4,859	31	95	45	60
18 Oulun kihlakunta — Oulu härad	4,481	8,771	2,432	5,263	30	60	44	86
19 Saloisten kk. — Saloinen hd	4,300	7,433	2,160	3,950	25	73	38	62
20 Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	3,794	8,025	2,150	4,350	26	50	37	78
21 Kajaanin kk. — Kajaani hd	6,050	9,000	2,560	4,900	38	—	52	86
22 Kemin kk. — Kemi hd	5,183	8,375	2,610	4,925	35	67	52	50
23 Kittilän kk. — Kittilä hd	6,400	11,000	2,550	6,500	42	—	53	33
24 Petsamon kk. — Petsamo hd	3,750	7,200	2,400	4,600	41	50	60	—
25 Valtakunta — Riket	4,568	7,910	3,010	5,537	24	51	36	12

palkka jalkapäivätyöstä lön för fotdagsverke		Päiväpalkka hevospäivätyöstä Daglön för hästdagsverke															
Om sommaren						Talvella — Om vintern											
Naisen För kvinna		Miehen För man		Naisen För kvinna		Kesällä Om sommaren		Talvella Om vintern		Kesällä Om sommaren		Talvella Om vintern		Kesällä Om sommaren		Talvella Om vintern	
Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost
Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
14	33	22	08	17	46	28	21	9	70	17	84	52	93	78	44	50	68
14	60	23	—	20	—	31	—	9	40	17	80	53	75	85	—	53	75
15	38	24	—	17	50	28	86	10	29	18	83	58	75	93	57	53	75
14	—	23	11	17	22	28	—	9	22	16	50	51	25	70	63	45	71
14	78	23	11	16	22	25	67	8	89	16	63	53	78	76	67	50	78
14	10	22	90	16	50	27	80	9	90	18	60	49	33	73	89	48	75
13	14	21	71	18	86	29	71	10	71	18	86	50	—	76	33	53	75
15	71	23	97	17	28	28	12	10	56	18	41	50	63	69	71	43	22
15	83	25	25	14	83	24	25	11	17	18	25	43	75	62	50	38	75
16	44	24	—	15	78	24	44	10	11	17	—	48	75	65	—	40	—
18	57	27	55	19	38	30	42	13	—	20	27	50	—	67	67	43	33
18	—	28	71	17	80	27	13	10	44	19	29	47	86	63	75	42	86
15	95	23	—	18	70	28	73	10	95	18	67	54	47	75	—	43	42
12	—	20	20	13	91	24	70	8	10	15	67	45	—	63	64	33	89
13	78	23	11	16	56	28	33	9	44	18	67	44	44	66	11	41	67
14	18	22	30	18	27	30	50	10	27	18	90	63	33	85	—	58	33
17	11	26	50	19	43	33	22	10	65	19	63	59	84	88	38	49	25
16	70	28	—	16	70	30	38	10	05	20	67	55	33	82	50	45	33
13	93	22	46	15	—	27	31	8	07	16	23	49	64	75	71	38	85
17	60	24	67	16	80	29	22	9	60	18	—	50	—	73	50	44	44
19	50	30	—	25	—	40	—	12	56	20	43	69	—	98	13	54	44
16	92	27	67	21	92	38	10	11	92	22	63	75	—	109	50	63	—
20	—	25	—	30	—	43	75	15	50	21	67	71	25	104	—	63	33
24	50	32	50	24	—	39	—	14	—	22	50	70	—	115	—	60	—
15	03	23	37	17	30	28	41	10	65	18	56	52	24	74	42	46	10
69	48	25	18	24	25	91	25	3	3	25	3	3	3	3	3	3	3

Taululiite } N:o 6. (Jatkuu)
Tabellbilaga } (Forts.)

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap	Vuospalkka Årslön				Päivä- Dag- lön för fotdagsverke				Päiväpalkka hevospäivätyöstä Daglön för hästdagsverke																				
	Miehen För man		Naisen För kvinna		Kesällä — Om sommaren				Talvella — Om vintern																				
					Miehen För man		Naisen För kvinna		Miehen För man		Naisen För kvinna		Kesällä Om sommaren				Talvella Om vintern												
	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost	Talon ruuassa I går- dens kost	Omassa ruuassa I egen kost											
	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p	Mk	p									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22								
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	4,850	8,839	3,821	6,596	25	94	37	39	15	38	22	—	20	94	30	56	12	67	19	71	53	57	74	12	48	08	68	89	1
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	5,161	8,375	4,000	6,097	22	81	34	90	13	67	21	10	16	90	28	33	11	45	18	42	55	63	74	74	50	67	71	76	2
3 Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	4,812	7,256	3,157	4,750	26	96	36	71	16	—	23	95	20	38	30	14	12	30	19	84	54	29	72	25	44	75	61	67	3
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	4,408	7,324	3,889	6,027	20	16	31	22	14	14	21	92	14	64	24	52	10	64	17	47	47	51	68	42	38	98	57	88	4
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	4,744	7,876	3,405	5,936	21	95	32	76	14	65	23	24	15	93	26	03	11	09	18	95	48	61	69	54	43	83	64	19	5
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	4,818	7,864	3,861	6,109	20	08	32	54	12	71	21	13	15	33	26	13	10	46	17	71	45	59	68	—	39	73	61	89	6
7 Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	4,311	8,006	3,305	5,886	19	83	32	29	13	26	21	87	14	78	26	21	10	04	18	18	40	29	64	76	38	24	62	50	7
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	4,871	8,577	3,407	6,214	22	25	34	47	15	—	23	06	15	88	27	47	11	33	19	36	53	45	72	73	51	30	75	46	8
9 Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	5,375	8,713	3,350	5,600	24	88	36	—	14	63	22	75	20	13	32	13	10	25	18	63	57	14	75	—	56	43	78	13	9
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	4,228	7,594	2,594	5,048	25	42	37	—	15	92	24	97	18	39	29	31	10	78	19	03	58	14	82	06	51	67	73	94	10
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelens Lantbrukssällskap	4,600	8,200	2,238	5,023	25	72	39	—	14	67	24	35	18	33	31	18	10	56	19	24	55	—	78	53	48	33	73	82	11
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — Sit Michels läns Lantbrukssällskap	4,640	7,738	2,491	5,144	22	83	34	17	13	48	21	96	16	13	28	30	9	09	17	65	46	86	67	73	49	32	77	73	12
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	4,772	7,825	2,574	5,063	24	62	35	59	13	76	22	48	17	—	27	59	9	52	17	89	50	72	74	93	49	67	77	54	13
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelens Lantbrukssällskap	4,746	8,298	2,386	5,338	26	95	40	32	15	21	23	78	18	16	29	22	10	—	17	75	56	18	84	38	52	19	85	31	14
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	3,586	6,650	2,556	5,140	18	89	30	39	14	—	22	55	13	89	24	05	9	43	16	86	43	04	60	83	36	14	53	91	15
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	5,206	8,431	2,793	5,642	22	46	34	92	13	71	22	52	16	96	29	22	9	70	18	64	53	41	75	22	49	05	73	18	16
17 Pohjanmaan ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens svenska Lantbrukssällskap	4,269	6,305	2,907	4,264	30	—	40	56	19	55	27	25	20	71	30	28	12	48	19	38	53	60	70	08	44	79	60	42	17
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	3,777	7,925	2,293	4,775	22	53	35	42	13	57	22	62	16	93	28	83	9	93	18	42	52	86	77	50	43	21	71	82	18
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	4,262	8,069	2,263	4,740	28	85	41	72	16	24	25	48	16	15	29	06	9	33	18	48	52	57	78	65	43	09	69	66	19
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	6,050	9,000	2,560	4,900	38	—	52	86	19	50	30	—	25	—	40	—	12	56	20	43	69	—	98	13	54	44	82	14	20
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	5,183	8,375	2,610	4,925	35	67	52	50	16	92	27	67	21	92	38	10	11	92	22	63	75	—	109	50	63	—	104	—	21
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningssällskap	5,075	9,480	2,500	5,550	41	86	56	—	21	29	28	—	28	29	42	17	15	—	22	—	71	—	107	14	62	50	98	57	22

1) Katso huomautuksia siv. 10. — Se anmärkningarna sid. 10.